

SANCTI|| IOANNIS|| DAMASCENI OPERA,||

Johannes <Damascenus>

Parisiis, 1577

De Natiuitate D. Mariæ Orationes tres, Græcè & Latine.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71880](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71880)

A

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΑΠΕΙΝΟΥ
Δαμασίου μοναχου και presby-
τερου λόγου εις το γενεσιον της δε-
σποίνης ημερης θεοτοκου και απαρ-
θεις Μαριας.

D. IOANNIS HUMILIS,
Damasceni Monachi ac Presbyteri, de
domina nostra & Dei genitricis, sem-
perque virginis Mariæ natiuitate,

Oratio prima.

B

ΕΥΤΕ πάντα τα
εθνη, πᾶν γένος ἀν-
θρώπων, και πᾶσα
γλῶσσα και ἡλι-
κία, και ἅπαν ἀ-
ξίωμα, μετ' εὐφρο-
σύνης τὸ εὖ παγ-
κοσμίᾳ εὐφροσύνης γενέθλιον εορτά-
σωμεν. εἰ γὰρ ἐλλείων παῖδες δαμώ-
νων, ψεύδει μύθων κλεπτόντων τ' νοῦν,
και συσκιάζοντων τὴν ἀλήθειαν, ἡ βα-
σιλείαν γενέσσοι ἡμεῖς πάντες ἢ (καὶ τι-
μῆς, δάρον ἕκαστος προσφύρον τὸ χεῖ-
ρ δύναμι, και ταῦτα λυμνομεθῶν τὸν
βίον, πόσω μᾶλλον ἡμᾶς ἐξελύ τῆς
θεοτοκου τιμῆν τὸ γενέθλιον, δι' ἧς τὸ
βρότερον ἐπανόρθωσαι γένος, δι' ἧς τῆς
προσηγορίας εὐας ἡ λύπη εἰς χαρῆν
μεταβέβηται, ἐκείνη μὲν γὰρ ἐν λυ-
πῆς τῆς τεκνίας, δι' ἀποφάσεως θείας
ἀκήκοεν αὐτῆ, χαῖρε κεχαριστομένη.

DESTE gentes omnes,
omne hominum genus,
omnes cuiusvis linguæ &
atatis ac dignitatis, orbis
vniuersi lætitiæ natalem
diem lætis animis cele-
bremus. Nam cùm Gen-
tiles, dæmonum, per commentitias fabulas
mentem surripientium, ac veritatem obscu-
rantium, atque regum natiuitates omni ho-
noris genere celebrarint, pro sua quisque fa-
cultate munus quoddam offerentes, tamen-
fi etiam alioqui illi vitæ humanæ perniciem
inferrent, quantò tandem magis nos Dei
genitricis natalem honore complecti con-
uenit, per quam mortalium genus redin-
tegratum est, per quam primigeniæ matris
Euæ moeror in lætitiæ mutatus est? Et-
enim illa per diuinam sententiam hoc au-
diuit, In dolore liberos paries: hæc, Ave
gratia plena: Illa, Ad virum erit conuer-
sio tua: hæc, Dominus tecum. Quidnam
igitur aliud Verbi matri, quàm sermonem
offeremus? Omnis creatura vnà epulatur,
ac sacre Annæ facerrimum rationale laudi-
bus prosequatur. Bonum enim thesaurum,
quique nulla vi eripi possit, mundo pepe-
rit. Per eam quippè Creator naturam om-
nem, interiectæ humanitatis beneficio, in
melius commutauit. Nam cùm homo,
media quadam inter mentem & mate-
riam sede constitutus, rerum omnium
conditarum, tam quæ in aspectum cà-
dunt, quàm quæ oculorum sensum fu-
giunt, nodus ac vinculum sit, profectò e-
tiam artifex Dei Verbum humanæ natura
copulatum, per eam cùm vniuersis rebus
conditis vnitum est. Quapropter, huma-
næ sterilitatis depulsiõnem celebremus:
quandoquidem bonorum 1 sterilitas ac ve-
lut mutilatio à nobis submota est. Quid au-
tem est, cur virgo mater ex sterili orta sit?

Genes. 1;
Luc. 1.

Homo in-
ter mentem
ac materiã
medium lo-
cum t. et.

Cur Maria
ex sterili or-
ta sit.

C

D

E

εικείνη, ως προς τον ανδρα (εἰ δὲ σπορο-
φῆ (εἰ αὐτῆ, ὁ κωμος μετ' αὐτου. πῶς
τῆ μητρὶ ἔλογον, ἀλλ' ἡ λόγον προσ-
οἰσωμεν; πᾶσα ἡ κτίσις συνευχαρισθῶ
και ὑμνεῖτω τῆς ἱεραίας ἀνης τὸ ἱερώ-
κατον λόγον. ἔτεκε γὰρ τῷ κόσμῳ τῆ-
σαυρὸν ἀγαθὸν ἀναφαίρετο. δι' αὐτῆς
γὰρ ὁ κτίσις πᾶσαν φύσιν ως τὸ
κρεῖττον μετεσχηματίσεν, ἡμεῖς μέσης τ'
ἀνθρωπότητος. εἰ γὰρ ὁ ἀνθρώπος μέσος
νοῦ και ὕλης ἱσάμενος, (υἱὸς θεοῦ ἔσθαι
πάσις ὄρα τῆς τε και ἀορατῆς κτίσεως,
εἰσθεῖς ὁ δημιουργὸς λόγος τῆς θεοτῆ-
φύσεως τῆς ἀνθρώπων, δι' αὐτῆς ἀπίσθη
τῆ κτίσεως ἰσάμενος. εορτάσωμεν οὐ τὴν
λύσιν τ' ἀνθρωπότητος σφαιρώσεως, ὅτι λέ-
λύται ἡμῖν ἡ τῆς ἀγαθῶν πῆρωσις.
ἀλλὰ τίνος ἐνεκεν ἐν τείρας ἡ παρ-
θεῖος μητῆρ γενέθλια; ἐδὲ γὰρ τὸ μὲ-
νον κενὸν ἔσπε τὸν ἥλιον, τὸ τ' ἑτα-
μάτων κεφάλαιον, προσοδοποιηθῆσαι

solū sub Sole nouum erat, ac miraculorū omniū caput, via per miracula sternere-

QQ iij

A ὑδάτων πηγῶν, καὶ πρὸς ἕνα μετεω-
ρίσας σφαιρίαι· καὶ ὄντως ἕως ἐκείνης
πολλὸ θεώτερος· ὁ γὰρ ἐν ἐκείνῳ κατα-
σκευάσας τὸ ἥλιον, καὶ ταύτης διχομο-
ρασίης ἀπέτειλεν ἥλιος, δύο φύσας, καὶ ἐν
ἀκέφαλοι μέγανθαι, μία ὑπόστασις,
καὶ νεφέλοι ἀφ' ἧρῆθηκται. τὸ γὰρ
φῶς τὸ αἰδίου, τὸ ἐξ αἰδίου φωτός πρὸς
αἰώνιον ἔχον τὴν ὑπάρξιν, τὸ αἴδιον καὶ
ἀσώματον, καὶ ταύτης σωματοδότης, καὶ

B ὡς νυμφῶς καὶ πατρὸς πρὸς ἑξῆς θεός
ὢν, καὶ γιγενῆς γενόμενος ὑπερον, ὡς γί-
γας τὴν ὁδὸν δραμεῖν τὴν ἡμετέρας ἀ-
γαλλιάσειαι φύσεως, καὶ ἀφ' ἧρῆ παθῶν ὁ-
δεύσας πρὸς ἡμᾶς, καὶ δι' ἧς τὸ ἰχυ-
ρὸν, καὶ διαρπάσας αὐτῷ τὰ σκευῖν, τὴν
ἡμετέραν φύσιν, καὶ πρὸς τὴν ἕρξιν
ἡμῶν ἀγαγεῖν τὸ πλάσμα, πρὸς ἑ-
κατόν. σημερον τὸ τοκετὸν ἡμῶν ὁ πα-
τεχνήμων λόγος, τὸ δὲ αὐτῷ τὰ πει-
τα κατασκευάσαντος, ὁ βραχίων ὁ ἰ-

C χυρὸς τὸ ὑψίστεν ὡς ἐαυτῷ δακτύλῳ
τῷ πνεύματι ἀμβλυθεῖν, τὸ σιέπαρον
ἀκονήσας τὴν φύσιν, καὶ ταύτης ἐν ἑαυ-
τῷ ἐμψυχὸν κλίμακα, ἥς ἡ βράσις ὅτι
ἡμῶν ἐστὶ κλίμακα, ἡ δὲ κεφαλὴ πρὸς αὐτὸν
τὸ ἕρξιν, ὅτι ἡς θεὸς ἀναπέταυθῆς τὴν
τόπον ἰακῶς ἐθεάσατο, δι' ἧς θεὸς κα-
τάβας ἀμεταβάτως, μάλλον δὲ συγ-
κατάβας, ὅτι τὴν ἡμῶν ἀφῆν, καὶ τοῖς αἰ-

D θρώποις συναστράφη. ταῦτα γὰρ ἡ κα-
τάβας, ἡ ὅτι ἡμῶν πολιτεία, ἡ δὲ ὅτι
ἡμῶν δόξα αὐτῷ ἡμῶν ὅτι ἡμῶν ἡ
νοητὴ κλίμακα, ἡ παρθένος ἐστὶ κλίμακα. καὶ
ἡμῶν γὰρ ἔχῃ τὴν γέννησιν, ἡ δὲ κεφαλὴ
πρὸς τὸ ἕρξιν. πάντες γὰρ γυναικῶς
πατὴρ ἐξ ἑρμάτισε πνεύματι ἁγίῳ, ὡς
συναλλαγῆς ποιησάμενος, καὶ οἰονεῖ θεῶν
ἀφῆρον πνευματικῶν, τὸ ἐαυτῷ ἡμῶν καὶ λό-
γον, τὸ παντοδύναμον ἐξ ἀποστείλας, εὐ-
δοκία γὰρ ἔσται παρὸς ὅσα καὶ συναφείας

E φυσικῆς, ἀλλ' ἐν πνεύματος ἁγίου καὶ
μαρίας τὴν παρθένος, καὶ πρὸς φῶς ὁ λόγος
σάρξ ἀπέπεισας ἐγένετο, καὶ ἐσώσωσεν ἐν
ἡμῶν. συνάφῃ γὰρ ἡμῶν πρὸς ἀνθρώ-
ποις, ἀφ' ἧρῆ πνεύματος ἁγίου γίνετο. ὁ χω-
ρὸν ἡμῶν, ὁ ἔχον ὅσα ἀκῆν ἀκῆν ἐπι-
ἔξω τὸ σωματικῶν γενόμεθα ἀπαθῆς τὸ
θεῶν, ὡς ἀνθρώποι, καὶ ἀπαθῶς γέννησας,
τὸ πρὸς τὸν φυσικῶς ἀπαθῶς τὸ αὐτῶν
ἡμῶν γένῃ, καὶ τὸ δεύτερον οἰκονομικῶς.
καὶ μάτῃς δαυὶδ ὁ θεῶν πατὸς, λέ-
γων, κύριος εἶπε πρὸς με, υἱός μου εἶ-
σὺ. ἐγὼ σημερον γεννηθήκα σε. τὸ δὲ

fixerat, atque in altum extulerat. Ac sanè
hoc illo longè diuinius est. Nam qui in
illo Solem effecerat, ex hoc iustitiæ so-
lus est. Duæ naturæ, quantumuis infaniant
Acephali: vna persona, disrumpantur li-
cet Nestoriani. Sempiternum enim illud
lumen, quod ex sempiterno lumine anti-
quorem seculis existentiam habet, ex ipsa
corporatur, ac tanquam sponsus de thala-
mo prodit, Deus existens, ac postea terre-
nus factus, gigantis instar exultabit, vt na-
tura nostra viam currat, ac per cruciatus ad
mortem contendat, fortemque alliget, at-
que ipsius vasa, hoc est nostram naturam,
diripiat, ouémque aberrantem ad cœlestem
terram reducat. Hodie illud rerum om-
nium artifex Dei, qui per ipsum omnia
condidit, Verbum partu editur: forte illud
Excelsi brachium, obtusum naturæ ligo-
nem Spiritu sancto tanquam digito suo
exacuens, viuam scalam sibi ipsi condidit,
cuius ima pars in terra firmata est, summa
autem ad cœlum vsque porrigitur, in qua
Deus requieuit, cuius locum Iacob con-
spexit, per quam Deus sine vlla migratio-
ne descendens, vel, vt rectius loquar, indul-
genter se demittens, in terra visus est, &
cum hominibus conuersatus est. Hæc ete-
nim designat ipsius descensus, ac terrena
vitæ ratio, datæque in terra ipsius cog-
nitio. Spiritualis scala, hoc est virgo, in
terra firmata est (ex terra enim ortum ha-
bet) caput autem ipsius ad cœlum perti-
net. Omnis quippè mulieris caput Pater
extitit, vt qui Filium suum, ac præpotens
Verbum, tanquam diuinum ac spirituale
femen emisit. Propensa quippè Patris
voluntate, ac non ex naturali congressu,
verùm ex Spiritu sancto & Maria virgine,
modo naturam superante, Verbum sine vl-
la mutatione caro factum est, & habitauit
in nobis. Etenim Dei cum hominibus
coniunctio per Spiritum sanctum efficitur.
Qui capit, capiat: qui aures ad audiendum
habet, audiat. A corporeis rebus animos
nostros remoueamus. Passionum expers,
ὁ homines, diuinum numen est: ac citra
passionem gignit. Vt enim prius natura-
liter, ac sine vlla perpeffione Filium suum
genuit: ita postea, humanitatis ratione,
Testis est diuinissimus Dauid, his verbis
vtens: Dominus dixit ad me, Filius meus
es tu, ego hodie genui te. Porro vox hæc,

Maria cœ-
lum celo
diuinitis.

Psal. 18.

Mat. 12.

Luc. 1.

Gen. 28.

Baruc. 3.

Ioan. 1.

Luc. 8.

NIS
SCE
A

Ex. 44.

Ioan. 10.

Psal. 95.

Psal. 7.

Isa. 54.

Psal. 117.

Isa. 54.

Naz. E-
pist. 1. ad
Cledon.

Mat. 7.

Hodie, in ea natiuitate qua seculum antecedit, locum haud habet: quippe qua temporis crearet. Hodierno die ad Orientem porta extructa est, per quam Christus ingreditur, & egreditur: & erit clausa porta, in qua Christus existit, qui diuini ostium est, cui Oriens nomen est, per quem ad Patrem luminis principem accessum consecuti fumus. Hodierno die perflarunt auræ, lætitiæ totius orbis prænunciæ. Latentur cœli desuper, & exultet terra. Commoueatur mundi mare: in ipso enim conchagignitur, quæ cœlitus ex diuinitatis fulgura in vtero concipiet, & Christum, ingentis pretij vnionem, pariet: ex qua rex gloriæ carnis purpura conuestitus, ad captiuos se conferens, remissionem ac veniam prædicabit. Exultet natura: agna enim ille in lucem editur, ex qua pastor ouem induct, ac veteris mortalitatis tunicas lacerabit. Chœreas agat virginitas, quoniam, vt Esaiæ verbis utar, progreaa est ea virgo, quæ concipiet & pariet filium, & vocabitur nomen eius Emmanuel, hoc est, nobiscum Deus. Intelligite Nestoriani, ac manudate: quoniam nobiscum Deus. Non homo, non legatus, verum ipse Dominus veniet, & saluabit nos. Benedictus qui venit in nomine Domini, Deus Dominus, & illuxit nobis. Festum ineamus, in Deiparæ natiuitate. Lætare Anna sterilis, quæ nõ pariterumpe & clama, quæ non parturitis. Exulta Ioachim, quoniam ex filia tua filius natus est nobis, & vocatur nomen eius magni consilij, hoc est salutis totius mundi, angelus. Pudore afficiatur Nestorius, ac manum ori imponat. Puer hic Deus est: quoniam igitur modo ea Dei genitrix non sit, quæ peperit? Si quis virginem sanctam Dei genitricem non confitetur, à deitate remotus est. Mea non est hæc oratio, quanquam alioqui mea. Hanc enim diuinitissimam hæreditatem à Theologo Patre Gregorio accepi. O beatum par, Ioachim & Anna! Ac profecto ex ventris vestri fructu immaculati agnoscimini, quæ admodum Christus quodam loco dixit, Ex fructibus ærum cognoscetis eos. Vt Deo gratum erat, ac dignum ea, quæ à vobis orta est, vitæ vestræ rationes instituitis. Castè etenim ac sanctè munere vestro

σήμερον ὅτι ἡ παρθενία γενήσεται
 χροῖαν ὁκρῆχθ'· ἐκείνη γὰρ ἀρρενος.
 σημερον η̄ χτ' ἀματολας ἀποδομῆται
 πύλη, δι' ἧς χροῖος εἰσελεύσεται ἡ ἐ-
 ξελεύσεια. ἡ ἔσται κεκλεισμένη ἡ πύ-
 λη, ἐν ἣ χροῖος, ἡ θύρα τῆς παρθενίας
 ἀπατολή ὄνομα ἐστὶν, δι' ἧς παρ-
 τοῖ ἀρχιφωτοῖ πατέρε παρσαγαγιῶ
 ἐχρήσαμεν. σημερον ἐπνευσαν αὐραι,
 χροῖος παγκοσμίς παρσαγαγεῖοι. εὐ-
 φραμέσθω ὁ ἕσπερος ἀνοθεῖ, καὶ ἀγα-
 λιάσθω ἡ γῆ. σαλευθήτω ἡ τῆ κοσμου
 θάλασσα. ἐν αὐτῇ γὰρ κύβητος γεν-
 νᾶται, ἡπὶς ἕσπεροθεν ἐκ τῆ ἀσραπίης
 τῆς θεότητος ἐν χροῖοι ἔξῃ, καὶ τεξεί-
 ται τοῖ πολύπμοι μαργαρίτω χροῖ-
 σῶν, ἐξ ἧς ὁ βασιλεὺς τῆ δόξης τῶν τῆ
 (αρθῶς παρφυραν παρβαλλόμενος,
 τοῖς ἀχμαλώτοις ὀπιδημίσας, κηρύ-
 ξῃ ἀφρον. σικριτάτω ἡ φύσις. ἡ γὰρ
 ἀμὸς πικτεῖται, ἐξ ἧς ὁ ποιμὴν παρ-
 βαλλέται το παρθεοτον, καὶ τοῖς χρο-
 τῶνας ἀφρῆξῃ τῆ πάλει νεκρώσεως.
 χροῖοτε παρθεοτία, ὅτι ἐτέχθη χτ' ἡ
 παρθεοτία, ἡπὶς ἐν χροῖοι ἔξῃ,
 καὶ τεξείται ἡσὶ καὶ κελίσοσι το ὄνο-
 μα ἐστὶν ἐμμανουηλ, τεξείτω, μετ' ἡ-
 μῶν ὁ θεός. γῶτε Νεστέριοι, καὶ ἡπᾶ-
 σθε, ὅτι μετ' ἡμῶν ὁ θεός, ὁκρῆ ἀνθρα-
 ποῖ, ἡ παρθεοτία, ἀλλ' αὐτὸς ὁ κύβητος,
 ἡσὶ καὶ σῶτῆ ἡμᾶς. εὐλογημένος ὁ ἐρ-
 χόμενος, θεός κύβητος, καὶ ἐπέφανεν ἡ-
 μῖν. συσπῶμεθα ἐορτῶν ὅτι τῇ γεν-
 νῆσῃ τῆ θεοτοκου. εὐφραμῆσ' ἀνα χροῖο
 ἡ ἡ πικτοσσεῖ ρῆξον καὶ βόησον ἡ ὁκρῆ
 ἀδίνεσσα. ἀγάλλεσ' ἰωακείμ, ὅτι ἐκ τῆ
 σῆς θυγατρὸς παιδίον ἐγενήθη ἡμῖν, καὶ
 κελίται το ὄνομα αὐτῆ μεγάλης βα-
 λῆς, τῆς παγκοσμίς σωτηρίας, ἀγέ-
 λος. ἀχμῶεσθω Νεστέριοι, καὶ πῆθεσθω
 χροῖοι ὅτι ἡσὶ σῶματος, το παιδίον θεός,
 καὶ πῶς ἡ θεοτοκος τεκοδσα; εἰ τις οὐ
 θεοτοκου ὁμολογεῖ τῶ ἀγίαν παρθε-
 νου, χροῖος ὅτι ἡ θεότητος. ὁκρῆ ἐμὸς ὁ
 λόγος, εἰ καὶ ἐμὸς ὁ λόγος. κληρον τε-
 τον ἐκ θεολόγου πατρός Γρηγορίου
 θεολογητάτου δέδεγμα. ὦ μακα-
 ριον ζῆτρος, ἰωακείμ καὶ ἀνα, καὶ ὄ-
 τῶς πανάχραντον. ἐκ χροῖο τῆ κοι-
 τῆς ἡμῶν ἐπεγνώσθητε, καθῶς φησὶ
 που ὁ κύβητος, ἐκ τῆς χροῖο αὐτῆ
 ὀπιγνώσασθε αὐτοῖς. εὐαρέσως θεῶ καὶ
 ἀξίως τῆ ἔξῃ ἡμῶν τεχέσις ἐπολιεύσαθε. σωφρόνως γὰρ καὶ ὁσίως παλιευσαμένοι
 το

peccata tollit, in lucem edi placuit. Exultate motes, hoc est ratione præditæ naturæ, quæque ad spiritualis cõtemplosius fastigium asurgitis. Siquidem clarissimus Dei mons paritur, mons inquam ille, qui collem omnem ac montem, id est angelorum & hominum sublimitatẽ exuperat: ex quo citra ullam manuum operam corporeo modo excindi voluit lapis angularis Christus, vna persona, distinctas naturas copulans, diuinitatem nimirum & humanitatẽ, angelos & homines, Gentiles & carnalem Israëlem in vnum spirituales Israëlem. Mons Dei, mós pinguis, mons coagulatus, mons pinguis. Mons in quo beneplacitum est Deo habitare in eo. Currus Dei multiplex, eorum qui diuinæ gratiæ copiis affluunt. Arx Sina sanctior, quam non fumus, non caligo, non procella, non terrorem incutiens ignis cõtegit: verum illuminandi vim habetis Spiritus sancti splendor. Illic enim Dei verbum tanquam Dei spiritu legem saxo tabulis inscribebat. Hic autem ex spiritu sancto ac virginis sanguine Verbum ipsummet incarnatũ est, seque naturæ nostræ cõcessit. Illic manna: hic is qui manna ipsum suauitate donarat. Cedat illud Spiritus tabernaculum, quod Moses in deserto ex pretiosa atque omnis generis materia construxit, atque etiã ante istud, patris Abrahami tabernaculum, viuo & ratione prædito Dei tabernaculo. Hoc enim non actionis duntaxat ac potentia diuinæ conceptaculum fuit, verum essentia ratione ipsiusmet personæ Filij ac Dei. Agnoscat arca vndique auro contexta, & mannifera illa vrna aurea, & candelabrum, & mensa, ac denique vetera omnia, quàm nihil habeant, quod cum hac comparari possit. Etenim 7 exemplaris adumbrationes typo re vera ornatae sunt. Hodierno die is qui omnia efficit, Deus Verbum, quod Pater è pectore eructauit, librũ nouum condidit, Dei lingua à Spiritu, tanquam calamo quodam in ipso conscribendum: qui quidem homini litterarum perito datus est, nec tamen ab eo legitur. Neque enim Ioseph Mariam cognouit, neque ipsius mysterij potentiam. O sanctissima Ioachimi & Annæ filia, quæ principatus ac potestates fefellisti, atque ignea maligni tela extinxisti, quæ in Spiritus thalamo versata es, atque immaculata conseruata in Dei sponfam! O θαλάμη τοῦ πνεύματος πολιτευσάμενον, καὶ

Esa. 3.

Dan. 2.
Eph. 2.

Psal. 67.

Novi Testamenti
precellenti.
Exod. 19.

Exod. 25.

Heb. 9.

Psal. 44.
Esa. 29.

Maria laudes.
Eph. 6.

ἡ ἀμαρταν τῶ λόγου. σικρησάτε ὄρη, λογικῆ φύσε, καὶ πρὸς ἕνα τὸ πνευματικῆς θεολογίας ἀνατείνοντο. τὸ γὰρ ὄρος κυρίως τὸ ἐμφανισαίον τίττεται, τὸ ὅτι ἐθελοῦ καὶ ἡ ἀφαιρέσιμον, πάντα βεβηλὸν, καὶ πᾶν ὄρος ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων τὸ ὑψηλότης, ἐξ ἧ, καὶ ἡ ἀνευ, σωματικῶς τμηθῆναι ἡνδύκισεν ὁ ἀκρογωνιαῖος λίθος ῥεῖτος, ἡ μία ὑπόστασις, ἡ δὲ διεσώσας φύσις συνάπτει (α, θεότητος τε καὶ ἀνθρωπότητος ἀγγέλους καὶ ἀνθρώπων, τοῖς ἐξ ἔθνων, καὶ τοῦ Ἰσραὴλ, εἰς ἓνα πνευματικῶν Ἰσραὴλ, ὄρος ἔ θεῶ, ὄρος πῖον, ὄρος τετυρωμένον, ὄρος πῖον, τὸ ὄρος, ὃ ἡνδύκισεν ὁ θεὸς καὶ οἰκείν ἐν αὐτῶ, τὸ θεῖον ἄρμα τοῦ μωλοπλαστοῦ, τῶ τῆ θεῖα εὐθυνοῦτων χρεῖται, χρεῖται μὲν λέγω καὶ σεραφείμ, ἡ ἀκρα, ἡ ἔ σὶν ἀνωτέρευον ἔ χαπύς, οὐ γνόφος, οὐ θύελλα, ἔ πῦρ δειματοῦ καλύπτει, ἀλλ' ἡ φωσιτικῆ ἔ παναγίου πνεύματος ἐλλάμψις. ἐκεῖ μὲ γὰρ λόγος θεοῦ παλαῖ, λιθίναις νόμον ἐγραψεν, ὡς δακτύλου τῶ πνεύματος, ἐν αὐτῆ, ἡ δὲ ἐκ πνεύματος ἀγίης, καὶ τῆ αὐτῆς αἱμάτων, αὐτὸς ὁ λόγος σεσαρκώσαι, καὶ εἰ αὐτῶ δέδωκε τῆ ἡμετέρας φύσι. ἐκεῖ μάννα, ἐν αὐτῆ ὁ μάννα δίδει τὸ γλυκύτητα. ὑποκινῆται οὐκίω, ἡ ἔ πνεύματος, καὶ ἐν ἑρήμῳ μωσῆς χεπεσκουασεν, ἐκ πολυτίμης καὶ παροδαπῆς ὑλίας, καὶ πρὸ αὐτῆς, ἡ ἔ παρὸς ἀσεραῖμ, τῆ ἐμ-μύχου καὶ λογικῆ οὐκίω τῶ θεοῦ, αὐτῆ γὰρ, ὡς ἐνεργείας θεῶ ὑπῆρξε δόξιον, ἀλλ' ἔσιν ὡς τῶ ἑ ὑφὸ καὶ θεοῦ ὑποστάσεως. ὅτι γνωσάτω τὸ πρὸς αὐτῶ ἀσύγκριτον κῶστος, πάντοθεν χεσίω κεκαλυμμένη, καὶ μαννοφόρος γάμος χεσίω, καὶ λυχία, καὶ τεράπεια, καὶ πάντα ἔα παλαῖ, τῶ γὰρ τύπῳ τεπέμματα ὡς ἀληθῶς ὡροτότυπου οὐκίωσματα. σήμερον τῶνον χερονὸ ὁ πάντα ποιῶν χεπεσκουάσε θεὸς λόγος, ὃν ἐκ καρδίας ὁ πατὴρ ἔξηρεῦξαστο, γλώσσῃ θεοῦ ὡς καλάμῳ τῶ πνεύματι, ἐν αὐτῶ γραφισσομένη, ὃς ἐδόθη ἀνδρὶ εἰδὸπι χεράμματα, καὶ ὡς ἀνέγνω, οὐ γὰρ ἔγνω τίς μαρία ὁ ἰωσήφ, ἐδ' αὐτῶ ἔ μυστικῶν τίς δυνάμει. ὡς ἡ γὰρ τῶν ἱεράτων ἰωακείμ τε καὶ τῆς ἀννης, τὸ λαθὸν ἔας ἀρχας καὶ τας ἐξουσίας, καὶ ἔα πεπερωμένα βέλη τῶ ποτηροῦ, τὸ ἐκ τῆρθεν ἀμῶμον εἰς νύμφην θεοῦ. ὡς ἡ γὰρ

G

H

I

K

γ

A θυγάτριον ιερώτατον, τὸ ὄπι ματρικαῖς ἀγγέλοις φαιρόμενον, καὶ φοβερόν τῶν σκοταδικῶν δυνάμεσιν. ὡ θυγάτριον ιερώτατον, τὸ μαζῶ γάλα τερέφόμενον, καὶ ἀγγέλοις ἀπειροχόμιμον. ὡ θυγάτριον θεοπόθητον, ἢ τῶν φυσάντων δόξα, σὲ γενεῶν γένεων μακαρίζουσα, ὡς ἔφησ ἀληθεύουσα. ὡ θυγάτριον ἀξιόθεον, τὸ κελλὸς τῆς ἀνθρώπινης φύσεως, ἢ περιημιτορος εὐας

B ἢ ἐπανόρθωσις. Διότι γὰρ τῆς σῆς τεκνογονίας, ἢ περὶ οὐσα ἀνορθώσαι. ὡ θυγάτριον ιερώτατον, γυναικῶν τὸ ἀγλαίσμα. εἰ γὰρ καὶ ἡ πρώτη εὐα ἐν τῷ βλάστῳ γέρονε, καὶ δι' αὐτῆς εἰσῆλθεν ὁ θάνατος, ἀφ' ἧς ἀνορθώσας τῷ ὄφει ἑσθὲς τ' ἀσπάρταρα, ἀλλ' ἢ μαρτρία ἐξυπηρετήσασα, τῷ τῶν βλαστῶν μαρτρία, ἢ ἀπατήσασα ὄφιν ἠπάτησεν, καὶ τῷ κόσμῳ τὴν ἀφθαρσίαν εἰσπένευχε. ὡ θυγάτριον ἀειπάρθεον, ἀνδρὸς ἔδνηθείσα πρὸς σὺλληψιν. ἔχει γὰρ πατέρα ἀίδιον, ὁ ὅτι ὁδοῦ κλοφορθεῖς. ὡ θυγάτριον γυναικῆς, θεογενικαῖς ἀγγέλοις τ' κτίστω βασιλεύουσα. ἠμίλλοντο οἱ ἀσῶνες, ποῖος τῆς ἐγκλησῆσαι τῇ γεννήσῃ. ἀλλ' ἐνίστατο τῶν ἀσῶνων τὴν ἀμίλλαν ἢ πρὸς εἰσπένη βεβλή τῷ θεῷ, τῷ τοῖς ἀσῶνας ποιήσαντος, καὶ κληρονομήσας οἱ ἔχαστοι παρὰ τοῖς

C τοῖς, ἢ τῷ εὐμοιρίῳ ἄσπασ γέννησιν. ὄντως πμωτέρα πάσης κτίσεως γέγονας. ἐκ τοῦ γὰρ μόνου ὁ δημιουργὸς μοιραν πρὸς εἰλήφει, ἢ ἀπαρχὴν τῆς ἡμετέρας φρεσῆματος. σαρξ αὐτῆς ἐκ τοῦ σαρκὸς σου, καὶ αἷμα ἐκ τοῦ αἵματός σου, καὶ γάλα μαστῶν σου ἐθήλασεν ὁ θεός, καὶ ὑψώθη ἢ χεῖλη σου τοῖς θεῷ χεῖλεσιν. ὡ ἀσπάρτησιν καὶ ἀσπάρτησιν θανμάτων. σὲ πρὸς γένεον, ὁ τῶν ὄλων θεός, ἀξίαν ἠγάπησε, καὶ ἀγαπήσας πρὸς εἰσπένη, καὶ ἐπ' ἔχαστων τ' κληρονομήσας τὸ εἶναι παρῆγαγε, καὶ θεοτόκον μητέρα, καὶ πθιμὸν ὄσικεῖς ὑπὲρ καὶ λόγῳ ἀνέδραξε. Ἐναντία μὲν οὐκ ἐναντίον φασὶν ἰάματ' ἀλλ' οὐκ ἐκ τῶν ἐναντίων ἢ ἐναντία, εἰ καὶ διότι τῶν ἐναντίων ἔχαστων ὁ πέφυκεν πλεονεχὲς ἐκ ἀεισιτίας ἢ πέφυκεν. ὡσπρὸς γὰρ διότι τῆς ἀγαθῆς μὴ κληρονομήσασα θανάτου, καὶ ὑπερβολῶν ἀμαρτανλὸς ἢ ἀμαρτία, ἔστω τῆς ἀγαθῆς ὁ ἀπίος, διότι τῶν ἐναντίων, ὁ πέφυκεν, ἢ μὴν κληρονομήσας. ὅπου γὰρ ἐπλεόνασεν ἢ ἀμαρτία, ἢ ἀπὸ ἀεισιτίας ἐν ἢ χρεῖς, εἰ γὰρ τὴν ἀπὸ τῆς πρὸς θεὸν ἐφυλάξαμεν κοινωνίας,

sanctissima filia, in maternis vlnis cōspicua, rebellibusque angelis formidabilis! O sanctissima filia, quæ materni vberis lacte, aleris, & ab angelis vndiq; cingeris! O Deo chara filia, parentum decus, quam, vt verè abs te dictum est, generationes omnes beatâ prædicant. O Deo digna filia, humanæ naturæ venustas, primigenæ matris Eux correctio! Etenim per partum tuum, ea, quæ ceciderat, excitata atque erecta est. O sanctissima filia, mulierum ornamentum! Quamvis enim prima Eua à Dei mandato recesserit, ac per eam aduersus primum parentem, serpenti operam nauantem, mors aditum inuenerit: at Maria tamen diuinæ voluntati obsecuta, deceptorem serpentem in fraudem induxit, ac mundo immortalitatem inuexit. O filia semper virgo, quæ virili opera ad conceptionem minimè opus habuisti! Sempiternum enim patrem is habet, quem peperisti. O terrena filia, quæ Dei genitricibus vlnis Creatorem gestaisti! Certabant inter se secula, quodnam ortu tuo gloriaretur. Verùm eorum contentionem præfinitum Dei, à quo secula facta sunt, consilium superauit: ac postrema primâ facta sunt, dum ipsi felici fato natiuitas tua obtigit. Sanè res omnes conditas dignitate antecelluisti. Ex te enim sola summus ille opifex partem assumpsit, hoc est massæ nostræ primitias. Caro ipsius ex carne tua: & sanguis ex sanguine tuo: & lac è mamillis tuis luxit Deus: ac labia tua Dei labiis vnita sunt. O miracula mentis captum atque orationis facultatem excedentia! Te rerum omnium Deus dignam prænosens, amauit, amatam prædestinauit, atque extremis temporibus in ortum produxit, ac Dei matrem, sui que Filij & Verbi nutriciam effecit. Enimuerò cōtraria cōtrariorum medicamenta esse aiunt: at non item ex contrariis contraria oriri, etiam si alioqui per cōtraria vnaquæque res, id quod suapte naturâ contexit, ex abundantia quadam contexit. Quemadmodum enim peccatum mortem mihi per bñdum comparans, supra modum peccans est: sic bonorum author per contraria, id quod ipse naturæ consentaneum est, in nobis efficit. Vbi enim abundauit iniquitas, illic & superabundauit gratia. Nam si primam cum Deo societatem conseruauissemus,

Luc. 1.

Rom. 7.

Rom. 5.

præstantiorem & admirabiliorem haudquaquam consecuti fuiffemus. Nunc autem per peccatum quidem a priori societate depulsi fumus, vt qui id quod acceperamus, tueri atque conseruare neglexerimus: Dei autem condolentem misericordiam nacti, atque assumpti fumus: ita vt societas huiusmodi ab omni periculo tuta fit. Potest enim is, qui nos assumpsit, coniunctionem hanc ita conseruare, vt nulla ratione diuelli queat. Nam quia vniuersa terra in foedissimam libidinem sefeprouoluerat, ac Domini populus, fornicationis spiritu abstractus, à Domino Deo suo, à quo in manu forti & brachio excelso acquisitus, & in signis & prodigiis è seruili Pharaonis domo eductus, ac per mare rubrum transmissus, atque tñm interdii in nube, tum nocte tota in ignis illuminatione deductus fuerat, aberrauerat, corque eorum in Ægyptum sefe reflexerat, factusque fuerat populus Domini non populus ipfius, & qui misericordiam consecutus, non misericordiam consecutus, & qui dilectus, non dilectus, ob eam causam nunc virgo priscæ fornicationis aduerfaria paritur, ac Deo despondetur, Deique misericordiam parit, atque populus Dei efficitur qui prius populus non erat, & qui prius misericordiam minimè consecutus fuerat, misericordiam nanciscitur, & qui prius non dilectus erat, dandigitur. Ex ipsa enim nascitur dilectus ille Dei Filius, in quo Pater bene sibi complacuit. Vineavberriima ex Anna pullulauit, atque vnam suauiffimam protulit, nectar mortalibus fundentem in vitam æternam. Ioachim & Anna sibiipfis ad iustitiam seminarunt, ac vitæ fructum messuerunt. Illuminauerunt sibiipfis lumen scientiæ, ac Dominum exquisierunt: germenque iustitiæ ipsis venit. Fiduciam terra concipiat, & filij Sion. Gaudete in Domino Deo vestro, quia germenavit desertum, sterilis protulit fructum suum. Ioachim & Anna, tanquam spiritalia montes dulcedinem stillarunt. Latitare beata Anna, quoniam foeminam peperisti. Hæc enim foemina Dei mater est, vitæ porta, lucis fons: atque foeminarum crimen dissoluit. Huiusce foeminae personam diuites plebis supplices deprecantur. Hanc foeminam hostium Reges cum muneribus adorabunt. Hæc foemina

ὄχι ἂν τῆς μείζονος καὶ παρθένου
 τέρως κατεπίσθημεν. νῦν δὲ ἀφ' ἑμῶν
 ἡ ἀμαρτίας τῆς προτέρας κοινωρίας
 ἀπηξιάθημεν, μὴ φυλάξαστες ὁ ἐλά-
 βομεν. θεοῦ δὲ συμπαθεία, ἐλεήθημεν
 τε καὶ προσελήθημεν, ὡς ἀσφαλὴ γε-
 νέσθαι τῶν κοινωρίας διωκτοῦ γὰρ ὁ
 προσλαβόμενος φυλάξαι ἢ ἑνασιν
 ἀδιδάσασθαι. ἐπεὶ γὰρ ἐκπορεύεσθα
 ἐξ ἐπορεύσε πάσα ἡ γῆ, καὶ ὁ λαὸς κυ-
 εῖς πνεύματι πορνείας ἐπλάσθη. ἡ
 κυεῖς θεοῦ αὐτῆ, τῆ κοίτης αὐ-
 τῆ, ἐν χειρὶ κραταῖα καὶ ἐν βραχίονι
 ὑψηλῶ, καὶ ἐξαγαγόντος ἐν σημείοις
 καὶ τέρασιν ἐξ οἴκου δαυλίας φαραῶν
 καὶ ἀγαγόντος ἐν θαλάσῃ ἐρυθρῆ,
 καὶ ὁδηγῆσαντος ἐν νεφέλῃ ἡμέρας, καὶ
 ὄλιε τῶν νύκτα ἐν φωτισμῶ πυρὸς, καὶ
 ἐγράφη ἡ καρδία αὐτῆ εἰς ἀγνοίαν,
 καὶ ἐγένετο ὁ λαὸς κυεῖς, οὐ λαὸς αὐ-
 τῆ, καὶ ὁ ἡλεημένος, ὅσα ἡλεημένος, ὁ ἡ-
 ἡγαπημένος, ὅσα ἡγαπημένος, ἀφ' ἧ
 το νῦν παρθένος τριτεταί τῆς προ-
 γονικῆς πορνείας ἀντίπαλος, καὶ αὐτῆ
 τῶ θεῷ μνησέεται, καὶ πικρῆ τῆ θεοῦ
 τοῦ ἔλεον, καὶ λαὸς τῆ θεοῦ, ὁ ὅτι οὐ
 λαὸς καθίσταται, καὶ ὁ ὅσα ἡλεημένος
 ἡλεῖται, καὶ ὁ ὅσα ἡγαπημένος ἡγά-
 πηται, ἐξ αὐτῆς γὰρ πικτεταί ὁ υἱὸς ὁ
 θεοῦ ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησεν ἀμ-
 πελος ἐκκληματοῦσα ἐξ ἄνης ἐλά-
 τησε, καὶ βότρυ γλυκύτητος ἰδύθησε,
 γέλαρ τοῖς γηγενεῖς πηγάζοντα εἰς
 ζωὴν αἰώνιον. ἰσαακίμ καὶ ἄννα ἄσπ-
 ραν ἑαυτοῖς εἰς διχαροῦμεν, καὶ ἐθέ-
 ειαν καρπὸν ζωῆς. ἐφώτισαν ἑαυ-
 τοῖς φάεσ ἀγνώσεως, καὶ κρείον ἐξεζή-
 τησαν, καὶ ἦλθεν αὐτοῖς γέννημα δι-
 χαροῦμεν. γαρσεῖται ἡ γῆ, καὶ τὰ τέ-
 κνα σιῶν. χαίρετε ὅτι κυεῖα τῶ θεῷ
 ὑμῶν, ὅτι βεβλάσθηεν ἔρημος. σπείρε
 ἡ ὄντα καρπὸν αὐτῆς. ἰσαακίμ καὶ
 ἄννα, ὡς ὄρη νοῦτα γλυκασμὸν ἀπε-
 σάλασαν. εὐφραίνε ἄννα μακάριε,
 ὅτι ἦλυ τέτοκας. τέτο γὰρ τὸ ἦλυ,
 μητὴρ θεοῦ, πύλη ζωῆς, πηγὴ φωτός,
 καὶ τὸ τῆς ἡλιείων ἀφελίς ἐγκλη-
 μα. τῆ ἦλυος τέτα τὸ προσώπον,
 ἡλιανεύσιν οἱ πλούσιοι τῆ λαοῦ. τέ-
 το τὸ ἦλυ, βασιλεῖς ἐθρῶν προσκυ-
 νήσασιν, δῶρα φέροντες. τέτο τὸ ἦλυ
 προσάξῃ θεῷ τῶ παμβασιλεῖ, ὡς
 summo regi Deo tanquam fimbriis
 aureis

Psal. 77. Osee 2.

Mat. 17.

Osee 10.

Psal. 35.

Isa. 3.

Psal. 44.

Psal. 71.

G

H

I

K

SIO. DANLA. OSEE

A χρυσωτοῖς χειροῖς, τὴν τῆς ἀρετῆς
ἀειβέλῃ μὲν εὐφρέπῃ, καὶ κε-
κοσμημένῃ τῇ τῷ πνεύματος χερί,
ἢ δόξα ἔσθαι. δόξα μὲν γὰρ πά-
σης γυναικὸς ὁ ἀπὸ ἐξ ἑαυθῆν ἐπιπῶν ἢ δὲ
δόξα τῆς θεοτόκου, ἔσθαι ὁ τῆς κοιλίας
καρπός. ὃ ἡγλυ πῶθρον τρισμακεί-
ρον. εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί, καὶ εὐ-
λογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου.
Ὁ ἡγλυ ἡγυατερ τῷ βασιλεῶς δαβὶδ

B καὶ μητὴρ τῆς παμβασιλέως θεοῦ. ὃ
θεῖον ἔμμελον ἀγαλμα, ἐφ' ὃ ὁ δημι-
ουργὸς εὐρέθη θεός, καὶ μὴ ἔχων θεοκυ-
βέρνητον, καὶ μόνω θεῷ παρεστέχοντα,
ἐπιθυμῶν ἅπαν τὰ τεταμένῃ σου
τὸ μόνον ἐφετὸν καὶ ἐξείρατον, τὸν ἡ-
μῶν χεῖ μόνος τῆς ἀμαρτίας, καὶ τῆς ἁ-
πλῆς κινήσας. ζῶν τῆ φύσεως κρείτ-
τονα ἐξείρας, ὃ σαυτῆς. ὃ γὰρ σαυτῆς ἔνε-
κε γέννησο, ὅθεν ἐξείρας θεῷ, δι' ὃν εἰς τῆ
βίον ἐλήλυθας, ὅπως τῇ παγκοσμίῳ
ἐξυπηρετήσῃ σωτηρία, ὅπως ἡ ἀρχαία
βασίλη τῆς θεοῦ, τῆς τῆς λόγου σαρκώ-
σεως, καὶ τῆς ἡμῶν θεώσεως ἀφ' ἧς πλη-
ρωθῆ. ὁρῆεις τοῖς θεοῖς λόγοις ἐν τῆ
φροσύνῃ, τῶν τοῖς παύματι, ὡς ἡ εὐαγγέ-
λιον καὶ τῶν οἰκῶν τῆς θεοῦ, ὡς
ξύλον πεφυμένον παρὰ τῆς διεξό-
δοις τῆς ὕδατων τῆς πνεύματος, ὡς ξύλον
ζωῆς, ὃ τὸν καρπὸν αὐτοῦ ἔδωκεν τῷ

C παρθεσιένῳ χειρῶ αὐτῆς, θεὸν σεσαρ-
καμένον, τὴν αἰώνιον, ἀπάντων ζῶντων
παίτρα λογισμῶν παρθεσιόν καὶ ψυχο-
φελῆ ἔχουσα, καὶ πάντα ἀειπῶν καὶ
ψυχρὰ ἔχουσα, ὡς γέννησας σαρκί-
νισα, ὁφθαλμοὶ ἀφ' ἧς πάντος παρὸς κύ-
ειον, φῶς ὁρῶντες ἀεναον καὶ ἀπύσι-
τον. ὅσα τῆ θεῖον ἀκούοντα λόγον, καὶ
περὶ ὁμῶν, τῆ καθαρά τῆ πνεύματος,
δι' ὃν ὁ λόγος εἰσῆλθε σαρκωθῆσόμε-
νος. ρίνες τῆ ὁσμῆ τῆς μύρων τῆς νυμ-
φῆς θελγόμενα, ὃ ἔστι μύρον θεῖον ἐ-
κουσίως κενόμενον, καὶ χεῖρον τὴν ἑαυτῆς
ἀνθρωπότητα. μύρον σκενωθῆν ὄνομα
σοι, φησὶν ἡ γραφή, χεῖρον αἰνοῦντα τῆ
κύριον, καὶ τοῖς αὐτῆς κολλώμενα χεῖ-
λεσι. γλώσσα καὶ φάρυγγε λόγους θεῶν
ἀφ' ἧς ἔχουσα, καὶ θεῖας γλυκύτητος
ἐμφορέμενα. καρδία καθαρά καὶ ἀ-
μόλυντος, ὄρασα καὶ πῶθσα θεὸν τῆ ἀ-
μόλυντον. γαστήρ ἐν ἧ ὁ ἀχάρητος ὤκη-
σεν, καὶ ματοὶ γάλακτος, ἐξ ὧν ἐπεί-
φη θεός τὸ παιδίον ἰησοῦς. πύλη θεοῦ

D aureis circumamictam virtutum elegantiam
offeret, Spiritusque sancti gratia coorna-
tam, cuius gloria interna est. Ut enim foemi-
nae omnis gloria maritus est, foras prodens:
sic Dei genitricis gloria interna est, nimi-
rum ventris fructus. O desiderabilis ac ter
beata foemina! Benedicta tu inter mulieres,
& benedictus fructus ventris tui. O foemi-
na, Daud regis filia, ac Dei omnium reg-
is mater! O diuinum ac viuum simula-
crum, ad quod opifex Deus inuentus
est, mentem quidem diuinitus guberna-
tam habens, ac Deo soli operam dan-
tem, cupiditatem autem omnem ad id,
quod solum expetendum atque amandum
est, intentam, iram vero aduersus pecca-
tum duntaxat, ipsiusque parentem. Vitam
natura praestantiozem habebis, non tibi ipsi.
Neque enim tui ipsius causa progenita es.
Quocirca Deo habebis, ob quem in vitam
prodiisti, ut orbis vniuersi saluti admini-
stram te praeberes, atque antiquum Dei con-
siliium, hoc est incarnationis Verbi ac no-
strae deificationis, per te impleretur. Appet-
itus tuus in hoc situs est, ut diuinis fermo-
nibus nutriaris, hisque sagineris, tanquam
oliua fructifera in domo Dei, tanquam li-
gnum plantatum secus decursus aquarum,
tanquam lignum vitae, quod fructum suum
praefinito suo tempore dedit, hoc est Deum
incarnatum, atque omnium vitam. Sanctam
omnem, & cum animae vtilitate coniunctam
cogitationem habes: contra superuacaneam
omnem, & animis exitiosam, antequam
gustes, eiicis. Oculi tui semper ad Do-
minum, perenne atque inaccessum lumen
intuentes. Aurei diuinum sermonem au-
diunt, ac Spiritus cithara oblectantur: per
quas Verbum carnem assumpturum ingres-
sum est. Nares vnguentorum sponfi odo-
re deliniuntur, quod quidem diuinum vn-
guentum est, sponte exhaustum, atque hu-
manitatem suam vngens. Vnguentum e-
nim effusum nomen tuum, inquit Scriptu-
ra. Porro labia tibi sunt, Dominum lau-
dantia, ipsiusque labris adhaerentia. Lingua
& fauces Dei verba discernentes, ac diui-
na suauitate ad satietatem, usque fruentes.
Cor purum ac labis expers, Deum spurcitie
omni carentem cernes, ipsiusque cupiditate
flagrans. Venter, in quo habitauit is, qui nul-
lo loco capi potest. Lactis vbera, quae Deum
puerum Iesum aluerunt. Porta Dei, perpe-

E φῶς θελγόμενα, ὃ ἔστι μύρον θεῖον ἐ-
κουσίως κενόμενον, καὶ χεῖρον τὴν ἑαυτῆς
ἀνθρωπότητα. μύρον σκενωθῆν ὄνομα
σοι, φησὶν ἡ γραφή, χεῖρον αἰνοῦντα τῆ
κύριον, καὶ τοῖς αὐτῆς κολλώμενα χεῖ-
λεσι. γλώσσα καὶ φάρυγγε λόγους θεῶν
ἀφ' ἧς ἔχουσα, καὶ θεῖας γλυκύτητος
ἐμφορέμενα. καρδία καθαρά καὶ ἀ-
μόλυντος, ὄρασα καὶ πῶθσα θεὸν τῆ ἀ-
μόλυντον. γαστήρ ἐν ἧ ὁ ἀχάρητος ὤκη-
σεν, καὶ ματοὶ γάλακτος, ἐξ ὧν ἐπεί-
φη θεός τὸ παιδίον ἰησοῦς. πύλη θεοῦ

Psal. 44.

Luc. 1.

Psal. 51.

Psal. 1.

Psal. 24.

Cant. 1.

Iob 12.

R R

tua virginitate prædita. Manus Deum ge-
 stantes, & genua (thronus Cherubinis sub-
 limior) quorum ope atque adiumento
 manus languentes, ac genua dissoluta ro-
 bur contraxerunt. Pedes Dei lege tanquam
 lucerna deducti, ac post eam iretorto cur-
 fu properantes, quoadusque amantur ad a-
 mantem pertraxerunt. Tota Spiritus tha-
 lamus es, gratiarum pelagus. Tota pulchra,
 tota Deo propinqua. Ipsa namque Cheru-
 binos superans, ac supra Seraphinos eue-
 cta, propinqua Deo extitit. O miraculum
 omnium miraculorum maximè nouum!
 Mulier Seraphinis sublimior effecta est:
 Deus visus est, paulò minus ab angelis mi-
 noratus. Sileat sapientissimus Salomon,
 nec iam nihil sub Sole nouum esse affirmet.
 O virgo diuinitus gratiâ donata, templum
 Dei sanctum, quod ille pacis princeps Sa-
 lomom spiritualiter construxit & habitauit.
 non auro & inanimis lapidibus ornatum,
 verùm auri loco Spiritu fulgens, pro lapi-
 dibus autem præciosis margaritam ingentis
 pretij Christum habens, illum inquam di-
 uinitatis carbonem, quem, vt labia nostra
 tangeret, obsecrâbat, vt hac ratione pur-
 gati, ipsum cum Patre ac Spiritu laudare-
 mus, clamantes, Sanctus, sanctus, sanctus
 Dominus Sabaoth, vna diuinitatis natura
 in tribus personis. Sanctus Deus & Pater,
 qui in te, atque ex te mysterium illud per-
 fici voluit, quod ante secula præfiniuerat.
 Sanctus fortis, Filius Dei ac Deus, qui te
 vnigenitam ac primogenitam hodierno die
 ex sterili matre produxit, vt qui vnigeni-
 tus erat ac primogenitus omnis creaturæ,
 vnigenitus ex te virgine matre genitus, pri-
 mogenitus fit inter multos fratres, æquè
 videlicet ac nos carnis ac sanguinis abs te
 particeps factus. At verò non ex solo patre,
 aut ex sola matre te produxit: vt soli vnige-
 nito vnigeniti proprietates omnibus parti-
 bus perfecta seruetur. Solus enim ipse vn-
 nigenitus est ex solo Patre, & solus ex
 sola matre. Sanctus immortalis Spiritus
 sanctus, qui diuinitatis suæ rore te ita con-
 seruauit, vt ab igne diuino minimè absum-
 pta fueris. Nam hoc quoque Mosis rubus
 præsignabat. Fauista tibi sint omnia, ô
 matris Dei probatica, sanctissimum delu-
 brum. Fauista tibi sint omnia, ô proba-
 tica, patrium reginæ domicilium. Fauista

Esa. 35.

Psal. 8.

Ecls. 1.

Esa. 6.

Qua ratio-
ne vnige-
nitus Chri-
stus.

Exod. 3.

* Corrupti
videtur hoc
vocalium.

ἀεὶ παρθένης (α. χεῖρες θεὸν φέρου-
 σαι, καὶ γὰρ ἡ ἱερωσύνη τῆς χερσὶν
 ὑψηλότερα, δι' ἧν ἔχουσιν χεῖρες ἀν-
 ἰστῶν, καὶ γὰρ ἡ ἱερωσύνη τῆς χερσὶν
 ἀνίσταται, ὡς λέγουσιν ποιεῖν οἱ
 νόμοι τῆς θεοῦ, καὶ ὅπισθεν αὐτῆς ἀνεπι-
 στροφῶς πρὸς τὸν θεόν, ὡς περὶ τὴν πο-
 θῆσιν τῶν ποταμῶν ἐκλύουσιν ὅλην πα-
 τῆρας τῆς πνεύματος, καὶ ἐκλύουσιν ἅ-
 τα κύματα ὅλην καλῆν, ὅλην πλησίον θεοῦ.
 αὐτὴ γὰρ ἡ ἀναβάσις ἡ χερσὶν
 καὶ ἡ στεραφίμ ἡ ἀναρθείσα πλη-
 σίον θεοῦ ἐξημέρισεν. ὁ ψαῦμα πάν-
 των ψαῦματων κηρύματα. γινῆ ὡς
 ἀνατῆσθαι στεραφίμ γινοντες, ὅτι θεὸς ὡ-
 φθη, βραχυπὶ παρ' ἀγγέλοις ἡλα-
 τωμένος. σιγάτω σολομῆς ὁ σφάτα-
 τος, καὶ μὴ λεγέτω μηδὲν κηρὸν ἑσθ-
 τὸν ἡλίον. ὁ παρθένη θεοῦ ἀεὶ, ναὸς
 θεοῦ ἅγιος, ὃν πνευματικῶς σολομῆς
 ὁ εἰρηνάρχης κατασκευάσας κατὰ-
 κησει, οὐ χρυσῶ καὶ λίθοις ἀψύροις
 καλλωπιζόμενος, ἀλλ' ἀπὶ χρυσῶ
 λάμπων τῶ πνεύματι, ἀπὶ δὲ λίθων
 πμίων ἔχων τὸν πολυτίμον μαργαρι-
 τίνω χριστῶν, τὸν ἀνθεκτῆ τῆς θεότη-
 τος, ὃν ἀλάσθαι τῆς χειλέων ἡμῶν
 καθιέτενε, ὡς ἀνὰ χεῖρας ἄρθετες, τῶ
 σὺ τῶ πατρὶ καὶ πνεύματι ὑμῶντο-
 μῶν, ἀνακράζοντες, ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος
 κέριος σαβαώθ. μία φύσις θεότητος
 ἐν τρισὶν ὑποστάσει. ἅγιος ὁ θεὸς καὶ
 πατὴρ, ὁ εὐδοκῆσας ἐν σοὶ, καὶ ἐκ σοὶ
 τελεσθῆναι ὁ παρθένησθε ὡς ἀνάντων
 μητέριον. ἅγιος ἰσχυρός, ὁ υἱὸς ἔσθ θεοῦ,
 καὶ θεός, ὁ μονογενὴς σὲ παρτότοκος παρ-
 τῶν ἐκ σοὶ τείρας μηδὸς σήμερον, ὅπως
 μονογενὴς ὢν, καὶ παρτότοκος πάσις
 κτίσεως, μονογενὴς ἐκ σοὶ γεννηθεὶς
 παρθένης μηδὸς, παρτότοκος ἐν πολ-
 λοῖς ἀδελφοῖς ὡς ἀπληθύνως ἡμῶν,
 ἐκ σοὶ μετεγενῆς αἵματος καὶ σαρκός.
 ἀλλ' οὐκ ἐκ μόνου σὲ πατρός ἢ ἐκ μῆ-
 τρος παρθένης, ἵνα τῶ μόνω μονογενεῖ
 φυλαχθῆ τὸ κατὰ πάντα μονογενὴς. αὐ-
 τὸς γὰρ μόνος μονογενὴς ἐκ μόνῃς πα-
 τρός, καὶ μόνος ἐκ μόνῃς μηδὸς, ἅγιος
 ἀθάνατος, τὸ πανάγιον πνεῦμα, τῶ δρό-
 σῶ τῆς θεότητος ἑαυτοῦ, τῶ τείρω πνεῦ-
 φυλάσθαι ἀνάλωτοι. τῶτο γὰρ καὶ ἡ
 μωσῆς * παρθένησθε βάτος. χαίροις
 παρθετική τῆς θεῶν μηδὸς, τὸ ἱερώ-
 παρθεῶν.

G

H

I

K

SIO
DANLA
OFEL

A **Προφραση**, τῆς Ἰσακίμ σπερμά-
των τὸ πάλαι σπῆρον, νῦν δὲ τῆς λογι-
κῆς ποιότητος ἔρανομιμῆτος Ἐκκλησία,
ἢ ποτε μὲν, ἀπαξ ἔπειτα τοῦ, ἔ θεοῦ
δεξιμῆν τὸν ἀγγελον, τὸ νῦμα πα-
ρῆσπον, ἔνα τὲ ρῶννῶτα, καὶ τὸ συν-
εχῆσις ἀπαλάσπον, νόου, νῦν δὲ
πλήθη ἔρανῶν δυνάμεων ἔχουσα, ὑ-
μουῦσπον Ἐν ἡμῖν πῶν θεομῆσπον, ἢ
τῆς Ἰαυμάτων ἄβυσσον, πῶν πηλιῶ

B **τῆς παρῆσις ἰάσεως**, ἔ λειτουργῶν
δεξιμῆν ἀγγελον, ἀλλὰ τὸ τῆς με-
γάλης βεβλῆς, ὡς ἔπῃ πῶν ἀφορητῆ
καταβάσῃ ὑπὸν ἀγαθότητος, ἔ πῶ-
σαι πῶν φύσιν νοσήσῃ, καὶ πῶς
φθορῶν σποκλίνασῃ, πῶς ὑγίαιν ἄ-
ροσον, ἔ πῶς ζῶν ἀγῆρα ἐπανορθῶ-
σαι, δι' ὃν, ὃ ἐν σοὶ παράλυτος ὡς
ἐλαφος ἡλατο, χεῖροις πῶσῃ πῶ-
μία· αὐξείτω σοὶ ἢ χεῖρις, χεῖροις μα-
ρία, γλυκῦτατον τῆς ἄννης θυγάτριον.

C **πῶς σὲ γὰρ αὐτῆς ὁ πόθος ἀνέλεξέ με.**
πῶς ἐξεκονίσῃ σου τὸ σεμνότετον βῆ-
δισμα; πῶς ἢ σολιῶ, πῶς ἔ πῶσῶ-
που σοὶ τὸ χεῖρῆμα, γῆραλεον φῆ-
ρημα ἐν νεάροπῃ σώματι; σολῆ κοσμία,
πῶσαι Ἰρῶν ἔ μαλακίαν φειχῆσῃ,
βῆμα σεμνὸν ἔ ἀτάραχον, ἔ πῶσις
βλακείας ἐλεύθερον, ἢθος ἐσυμμένον,
ἰλαρότητι σύμμελλον, ἀνδράσιν ἀσῆ-

D **σιτος, καὶ μαρτυς ὁ φόβος ἐπισημῶσ**
τῶ ἀσῆθῃ τῶ ἀγγέλῃ πῶσῃ φῆ-
γηματι. γονεύσιν εὐλιῶσι, καὶ ὑπῆκοος.
φῆρημα ἄπειρον ἐν θεωείας ὑψηλο-
τάταις, λόγος ἰλαρὸς ἐξ ἀοργῆτα ψυ-
χῆς πῶσῃ φερόμενος, καὶ τί γε ἄλλο, ἢ
ἀξιον τῶ θεοῦ κατεργῶνον; σὲ ἀξίως
πῶσαι ἀ γενεῶν μακαρίσῃσιν, ὡς ἔπῃ-
λεκτον δόξαν τῆς ἀνθρωπότητος. σὺ
ἐρέων καύχημα, χριστιανῶν ἐλπίς, παρ-
θενίας πολυφόρον φύτευμα. Διὰ σοῦ

E **γὰρ, τὸ χαλὸν τῆ παρθενίας πεπλά-**
τύται. εὐλογημῆν σὺ ἐν γυναιξί, καὶ
εὐλογημῆν ὁ καρπὸς τῆ κοιλίας (ἔ-
οὶ ὁμολογοῦντες σὲ θεοτέκον εὐλόγη-
ται, καὶ οἱ ἀρῆμῆνοι κεκατήσανται,
ὡ ἰερά ξυωρεῖς, ἰσακίμ καὶ ἄννα, δέ-
χου παρ' ἐμοῦ λόγον τῶτον εἰς τὸ γε-
νεσον. ὡ θυγάτερ ἰσακίμ καὶ ἄννης
καὶ δέσπονα, δέχου λόγον ἀμαρτω-
λοῦ, ἀλλ' ἔκπῆρας ποθοῦστος, καὶ
σῆσοντος σὲ μόνῃ κεκτημῆνον χε-
ρεῖς ἐλπίδα, τοῦ βίου πῶσῃσῃ, καὶ

tibi sint omnia, ὁ probatica, seminum Io-
achim vetus fanum, nunc autem ouilis ra-
tione præditi Ecclesia cœlum imitans: atque
olim quidem semel quotannis angelum Dei
excipiens, aquam turbantem, atque vnum
duntaxat valetudini restituentem, & ab vr-
gentæ morbo vindicantem, nunc autem, cœ-
lestium virtutum copiosissimum agmen ha-
bens, Dei genitricem nobiscum laudantium,
illam inquam miraculorum abyssum, illum
vniuerso orbi medicinam afferentem fon-
tem, illam inquam, quæ non ministrum
angelum accepit, sed illum magni consilij
angelum, qui tanquam bona pluuia in vel-
lus absque villo strepitu descendit, atque om-
nem naturam morbo laborantem, atque ad
interitum vergentem, in certam sanitatem ac
vitam senio carentem restituit: ob quem pa-
ralyticus ille, qui in te erat, tanquam ceruus
exiliit. Fausta omnia tibi sint, ὁ veneranda
probatica: incrementum sumat tua gratia.
Saluto te, Maria, dulcissimum Annæ pignus.
Nam me rursus ad te amor pertrahit. Quo-
nam modo grauiissimum tuum incellum
exprimam? Quonam modo amictum? Quo-
nam modo oris tui venustatem, senilem in
iuuenili corpore prudentiam? Honefusus
vestitus, molliem omnem ac luxum fugiens.
Gressus grauis ac sedatus, atque ab omni
mollietate remotus. Mores feueri, atque hila-
ritate temperati. Ita comparata eras, vt ad te
nullus viris accessus pateret. Testis est me-
tus ille, in quem ex inusitato angeli alloquio
incidisti. Parentibus morigera, & dictæ au-
diens. Animus humilis in sublimissimis con-
templationibus. Sermo iucundus, ex leni a-
nima progrediens. Denique quid aliud
quàm Dei domicilium? Merito te beatam
prædicant omnes generationes, vt eximium
humani generis decus. Tu sacerdotum glo-
ria, Christianorû spes, virginittatis feracissi-
ma planta. Per te enim virginittatis pulchri-
tudo latissimè sese diffudit. Benedicta tu in-
ter mulieres, & benedictus fructus ventris
tui. Qui Dei genitricem te confitentur, be-
nediti sunt: " & qui inficiantur, maledicti.
O sacrum par Ioachim & Anna, natalitiam
hanc Orationem à me accipe. O Ioachim &
Annæ filia, ac domina, peccatoris Oratio-
nem accipe, 1^a ardentèr tamen amantis, ac
colentis, teque solam gaudij spem haben-
tis, 2^a antistitem, in gratiam cum filio me
πῶσῃ τὸν σὸν υἱὸν Διὰ Μάριον, καὶ σωτηρίας
R R ij

Ioan. 5.

Luc. 9.

Luc. 1.

NIS
CE
A

reducentem, firmamque salutis arram. Peccatorum sarcinam discute, idque quod menti meae tenebras offundit, ac terrenam crassitiam dissipa. Tentationes comprime, pieque ac sanctevitam meam gubernata, atque ad coelestem beatitudinem fac te duce perue- iam. Pacem mundo, atque omnibus hu- iusce urbis incolis recte de religione sentien- tibus absolutam numeris omnibus latitiam ac sempiternam salutem, per tuorum paren- tum ac totius Ecclesiae complementi preces concilia. Fiat, fiat. Ave gratia plena, Domi- nus tecum: benedicta tu inter mulieres, & benedictus fructus vetricis tui Iesus Christus, Dei Filius. Ipsi gloria cum Patre ac Spiritu sancto in infinita secula seculorum. Amen.

ματι, εἰς τοὺς ἀπεράντους αἰῶνας τῆς αἰῶνων. ἀμήν.

SCHOLIA IN PRAECEDENTEM ORAT.

1. sterilitas ac velut mutilatio) πῆρωσις est in Græco. Legendum tamen existimo στείρωσις. Id enim populare videtur & quod antecedit, & quod sequitur. 2. rerum omnium artifex Verbum) Hoc loco post παντεγήμων addendum videtur θεός, vel πατὴρ. Alioqui enim quod referretur hæc verba, τὸ δὲ αὐτὸ, &c? Neque enim ad τοκετὴ referri possunt. 3. ei qui solus est.) Sic fortasse legendum in Græco, τὸ μονογενὲς πατέρα γαγενὸς φῶς, ut delerantur hæc verba τῶ μόνω. Hanc enim lectionem confirmare viden- tur ea quæ sequuntur, εὐδokia τῆ ἀσωμάτως γεννησάντος. 4. latitiam fluentis.) Hic sanè mihi excuti non potest, quin pro σωφροσύνης εὐφροσύνης reponi debeat. Id enim per- spicue constat ex his verbis quæ præcedunt, χορεύω, κομμάζω, γέγηθα. 5. ut naturæ legi consentaneum erat) Hic quoque post ἡμεῖς addendum est χατὰ, vel, ut laus crescat, ὑπὲρ. 6. angelis superiore) Ita verò, tanquã ante ὑπὲρ fit πῶ. Sic enim mihi aptior sen- sus esse videtur. Alioqui sic transferendũ est, Etiam supra angelorũ conditione, eam quæ, &c. 7. exemplaris adumbrationes) His verbis hoc significat Damascenus, arcam il- lam & vnam auream, cæteraquæ generis eiusdem eo nomine in honore fuisse, quod Vir- ginẽ sanctissimæ typum gererent. 8. contraria contrariorum) Morbos enim ex im- modico calore ortos frigida medicamenta profligant. At non item frigus ex calore ortum trahit. Simile enim ex simili oritur, non contrarium ex contrario. 9. ex abundantia quadam contextat) Hoc loco negatiuam particulam in Græco remoueo. Nam alioqui se- cundum ipsam naturam pugnet Damascenus. Vult enim, ex abundantia quadam aliquid, id quod ip- sius naturæ conuenit, etiam per contrarium operari. Quemadmodum mors per Legem peccatum operata est, & gratia per peccatum abundauit. 10. mentem quidem) In Græco pro νῦν μὲν ἔχον, lego νοῦν μὲν ἔχον, ut ad ἀγαλμα referatur. 11. & qui infici- antur) Hoc loco pro ἀγνοῦμενοι ἀρνέμενοι reponere non dubitavi. Opponitur enim præcedenti vocabulo ὁμολογούμετες. ἀγνοῦμενοι fortasse legi potuisset, si quandoque actiua significatione reperiretur. 12. ardentem tamen.) Hic etiã pro ἐκπυρὸς ἐκπύρωσις restitui.

ΤΟΥ

A

ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΙΩΑΝ-
ΝΟΥ ΤΗΣ ΔΑΜΑΣΚΟΥ ΛΟΓΟΣ ΕΙΣ ΤΟ
ΓΕΝΕΣΙΟΝ ΤΗΣ ΨΑΡΑΓΙΑΣ ΔΕΑΠΟΙΝΗΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΓΕΟΤΟΚΟΥ ΜΕΤΑ ΣΠΟΔΕΙΞΕΩΣ,
ὅτι ἐκ ἀσπίματος κατέβηαι τοῦ
Δαβὶδ.

D. IOAN. DAMASCENI
de sancta Dei genitricis Mariae natiui-
tate Oratio secunda, in qua probatur
quod ex femine David descendat.

B

ΑΛΛΟΙ μὲν ἄλλας ἑορ-
τὰς ἑωσθεὶς τοῖς βε-
λομήτοις ἐξέτερον ἡμῶν
δὲ πρὸς εὐφημίαν αὐτῆ
προσεύχων ἡμῶν, ἡς κεφάλαιον ἡ
παροδοσα πανήγυρις, ἀρχαρχοῦσαν ἑ-
χουσα τὸ λόγον πλὴν μητέρα, παρ' ἧ
το πνεῦμα πάντων ὑποφωτιστά, ἡ τὸ λέ-
γῃ οἱ λόγοι τὸ ἀφετον ἔχουσι. Ἐπι-
θεν ἔγω τὸ λόγον ἡς ἡνίας ὅτι πλὴν
νύσαν ἐπαγάγων, ἐρχόμενα τῆς πρὸς

LII SANE alia festorum
argumenta pro audien-
tium arbitrato pertractent.
Nobis autem illud ad
laudationem in praesentia
proponatur, cuius ca-
put est praesens solenni-
tas, auspicem habens Verbi matrem, a quo
Spiritus sanctus ad omnes accedit, ac ser-
mone liberè decurrendi potestatem nan-
ciscuntur. Hinc ego sermonis habenas ad
curriculum rediens, ea, quae cum superio-
ri Oratione coniuncta sunt, commemoraturus
sum, metu quidem deterritus, ne non
propositi argumenti dignitati sermo meus
respondeat, cupiditate autem, quoad eius
dignitate minimè remota sint, incitatus, a-
lacritateque affectus. Quoquo autem modo
res cessura sit, fidenti animo ad dicendum
aggrediar, praeclearum videlicet meae, siue
timiditatis, siue fiducia adiutorem diem
hunc mihi adiungens. Sanè quidem superio-
re Oratione Dei genitricis natiuitatem, qua
par erat, solennitate ac latitia profecuti su-
mus, hoc est, tum ego festi praeful, tum vos,
atque adeo id omne, quod vel in mundo est,
vel mundo sublimius. Cum Ioachimo visi-
tati sumus: cum virginibus cucurrimus: cum
Dauide diuinitus illuminati sumus, illo in-
quam Patriarcha & rege, atque utroque no-
mine Dei parente. Cum Maria Dei genitri-
ce in templo oblati sumus, atque in sancta
sanctorum penetrantes, abdita illic mysteria
percepimus. Ac Deo gratiae habeantur, qui
suos gloria affectit, ut eos, qui aliquando lo-
ge erant, ad sese colligeret. Nunc verò nihil ab-
surdum ac superuacaneum mihi facturus videor,
si ab instituto aliquantum digressus, ad ip-
sam generis nobilitatem, ex qua Virgo de-
scendit, Orationem traduxero, et eaque nar-
rauero, quae & dicere conuenit, & quibus
praesens coetus delectatur. His porrò dele-
ctatur, per quae Virgo, ex qua summus Deus modo
essentiam superante in tempo-

C

θεν εἰρημῶν διέξομι φόβω μὲν, τὸ
μη παρ' ἄξιαν εἶπειν τι τὸ προσκει-
μὲν σκόπου, συλλελλόμενος, πόθω δὲ,
τὸ εἰς δύναμιν κατ' ἄξιαν ὑμῶν
γαγεῖν προσθυμούμενος πλὴν ὅποιδ'
ἂν καὶ τετραβόμη, θαρρόντως ἐπα-
φίσο τὸν λόγον, καλῶ ἐπαρόμενος ἡ
ἐμῆς δειλίας ἡ παρρησίας ὁπίσθερον ἢ
ἡμέραν. ἢδη μὲν οὖν ἐν τῷ προλα-

D

βῶντι λόγῳ τῆ γενεσὶ τῆς θεοτόκου ἡ
εἰκότα ὑμῶν ἡμῶν, ἔγω τὸ ὅ τῆς
εορτῆς ἕξαρχος, καὶ ὑμεῖς, καὶ πάντες ὅ-
σον ἐγκόσμιον καὶ ὑπεκόσμιον. μετὰ
ἰωακείμ ἐπισκέψθημεν, μετὰ τῆ παρ-
θενῶν ἐδράμομεν, μετὰ δαβὶδ ἐνε-
λάμθημεν, τὸ πατριάρχου λέγω καὶ
βασιλέως, καὶ κατ' ἀμφὸν θεοπάτο-
ρος, καὶ μετὰ μαριίας τῆς θεομήτορος
τῶ ναῶ προσνήρημεν, καὶ τοῖς ἀ-
δύτοις τῆς ἁγίων ὁπτηρεῖαντες, ἢ
αὐτῶν μυστηρίων μετέχομεν, καὶ κατ'

E

εἰς τῶ τοῖς ἰδίοις δεξάμεν, ἵνα τοῖς
ποτὲ ὄντας μακρὰν συναγάγη πρὸς ἐ-
αυτῶν. νῦν δὲ οὐδὲν ἀπᾶν ἡ παρέλκον
ἡρόμη, μικρὸν ἐν ὑμῶν ἐκείνῳ γε-
νόμενον, ἐπ' αὐτῶν τὸ γένος πλὴν εὐ-
κλήσια, ἡς ἡ παρθενοῦς κατέβηαι,
μεταβιβάσαι τὸν λόγον, καὶ κείνα διε-
ξελθεῖν, ἢ καὶ λέγειν εἰκότα, καὶ οἷς ἂν
ἡ παροδοσα πανήγυρις ἡδύται. ἡδύται δὲ
τοῖς, δι' ὧν ἡ παρθενοῦς, ἐξ ἧς ἡ ὑπε-
κόσμιος ἦκεν εἰς ὑμῶν ἡμῶν ὁ ὑ-
κταται, per quae Virgo, ex qua summus Deus modo
essentiam superante in tempo-

Luc. 1.

Eph. 1.

ralem existentiam venit, ex Davidis femine fluxisse commonstratur: quæque & qualia de ea Deus, qui per Legem ac Prophetas locutus est, passim ac perspicue in Scriptura sacra prædixit. Confestim itaque adhibita quàm diligentissima consideratione ad ipsam certamen accedamus, atque ingruentes Iudæorum linguas, quæ, tum olim, tum hac etiam tempestate, contumeliis Christum afficiunt, funditus excindamus, ne deinceps amaritudinis radix Ecclesiæ gregi molestiam exhibeat. Hoc porro quoniam modo facile consequi possumus, nisi accuratum quoddam examen ac disputatio præcesserit? Prius enim, ni fallor, necesse est ex Mosais libris demonstrare Christum Dei Filium, ac Deum ipsummet, ex Iuda quidem, ut Apostoli verbo utar, ortum esse, Filium autem Dei extitisse, quemadmodum Evangelicis literis proditum est, ac deinde, Prophetis vocibus in medium adductis, ita demum ad summa & præcipua venire. Hac enim ratione nostra oratio id habitura est, ut nullo pacto refelli ac labefactari possit: ac præterea Legalis vetustatis nota prætere ac liquidò conferuabitur. Producat igitur in medium à nobis Iacob, ille inquam sublimis scælæ perspicacissimus spectator, atque etiam ante eum Patriarcha Abraham, ad quem pollicitationes factæ sunt. Nam hunc Matthæus quoque, Evangelicam suam historiam auspicans, præposuit, Davidem in volumine suo priore loco ponens: ad quem etiam generis seriem deducens, qui cuiusque ortus fit, deinceps subiecit. Atque hinc, rursus congruenti serie ad Iosephum, qui à Davide ortum traxit, descendens, ita denique eam, quæ ex Davide orta, ac postea Deo preparata est, commodè demonstravit, Iosepho, qui à Davide oriundus erat, tanquam quæ eiusdem tribus esset, desponsatam. Neque enim olim fas erat diuersas tribus matrimonio inter se misceri, aut sceptrum cum sceptro coniungi. Ad hunc itaque modum magni ille inter Patriarchas nominis, vocatè Deo patrium solum vertens, ab eo ducebatur, ut pollicitationes eas consequeretur, quarum aliquantò antè signa præceperat. Signa quippè rerum futurarum erant ea, quæ olim peragebantur. Et quidem fœderum spe minimè falsus est, promissaque

Heb. 12.

Heb. 7.

Gen. 28.

αφθεις, εν ασηματος οσα δαβιδ
 αναφανειαι. οσα τε και οια αφι αυτης
 ο δευ νομος και προφηταις ημιν λα-
 λησας θεος, δε πασης ομοδ τ γρα-
 φης αειδηλως ερωμα πεφανηκεν. αυ-
 πησα του ως οιοντε δε σε φαμεναι, αυ-
 επ' αυτοις ιδωμεν τοις αγωνα, η ταις
 επιφυομεναις ηλωσας τησ παλαι
 χηνην εμπαραουουτων εις χειρον ισ-
 δαμων, προθελυμνοι τιω τομω σιν-
 επαγαγωμεν, ως αν μηκει ριζα πι-
 κριασ αναφυσσα ενοχη τησ εκκλη-
 σιασ τοις ηρεμμασι. τω δε πως αν
 ριζα ημιν κατορθωθειν, πλιω ακρι-
 βεισ εξετασασ η συζητασας; δει γαρ
 ομει προερον εν τησ μωσαιων α-
 ποδειξαι βιβλιων, τον χειρον τω θεω,
 και αυ τοθειον, εξ ιουδα μη ανατεταλ-
 θεαι χη τον σποτολον, ιδον δε της παρ-
 θεου πεφυωμαι χη τον ευαγγελιοι,
 ταις τε προφητιασ εις μεσον αγα-
 ροντασ φανασ, εβ' ετω τησ ακρων η
 τησ χαμειων εφαιλασαι. ταυτη γαρ
 δι ακριβειαν ημιν ο λογοσ παντοθεν το
 ανεξελεγελοσ εξη και παγιον. να μη
 και της νομικησ αρχαιοτητασ ο χα-
 ρακτηρ δεσσοται αν ακραιφνησ,
 αγασω ποιηω εις μεσον ημιν ιαυωσ,
 ο της ιηλησ κλιμακοσ διορατικωτα-
 τοσ θεατησ, και προ τωσ αβρααμ ο
 πατριάρχησ, εις ον η προσ ον αι επαγ-
 γελιασ. τωτον γαρ η ματθαίοσ τ και
 αυτον ευαγγελιωσ συζητησ ειναρχο-
 μενοσ προεταξε, τ δαβιδ προπα-
 ναθεισ τω συζητημασι, εφ' ον η τιω
 γενεαλογιασ καταγων, ως εχη γενεσασ
 εχαστοσ, αμοιβασ ον υπερεσει. ελειθεν
 αυθισ ενασμοδιωσ επι τον ιωσηφ υ-
 πολαβων τω δαβιδ τον σποτολον, ου-
 πο τιω εν δαβιδ ανατειλασαι, ετω
 γεω προετοιμαθειαν επιχειρωσ πα-
 ρεδειξε, μησυνθεισαν τω εν δαβιδ
 ιωσηφ ως ομοφυλον, οπι μη ημεισ το
 παλαιον αναμηνουσαι φυλη φυλιω,
 η σικηρω σικηρον επιφυλιζεσται. ε-
 τω δε ποιηω ο μεγασ εν πατριάρχησ
 εν ησ χαρραν τω θεω μετανασασ
 χαλκωμοσ ηγετο, τωξομοσ τησ ε-
 παγγελιασ, αν ουπω μικρον οσον προ-
 ειληθη τα συμβολα. συμβολα γαρ τ
 μελλοντων τα παλαια τελεμενα και τ
 μη ελπίδοσ τησ δεσθηων ου διε-
 φευθη, της κληροδοσιασ δε τ ησ μη
 δε

G

H

I

K

IOANN. DAMASCENI

A Δεμαρτί(ας τετύχηε. σοί γάρ κ(αι τῷ ἀτέρματι (ε δόσω, φησὶ, πλὴν γλυ(αίτιν, πρὸς αὐτὸν ὁ τῷ ὄλων θεός. ἐν γάρ τῷ ἀτέρματι (ε ἐπευλογηθή(ονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. τῷ ἐπι γάρ, ὡς κ(αι τῷ θεωρεσίῳ παύλῳ δοκεῖ, τῷ ἀβραάμ ἐπαγγελία μόνος ὁ θεός, ἐπεὶ κατ' οὐδένος μείζονος εἶχεν ὁμῶσα, ὁμοσε καθ' ἑαυτοῦ λέγων, ἢ μὲν εὐλογῶν εὐλογήσω σε, κ(αι πλη(θυσίαν πληθυσίῳ σε. κ(αι οὐτα, φησὶ, μα(κροθυμίας ἐπέτυχε τῆς ἐπαγγελίας. πῶς δὲ κ(αι τίνα πρόπον αἱ πρὸς αὐ(τὸν ἐπαγγελίαι πρὸς πέρας διέβησαν, εἶθεν ἂν μάθοις, μετὰ τῆς ἀληθείας σκοπούμενος. ἐπειδὴ γάρ εἶπεν πρὸς αὐ(τὸν ὁ πάλας χρηματίας θεός, ὅτι ἐν ἰσαάκ κληθήσεται σοὶ σπέρμα, καὶ πληροφορηθεὶς ὅτι ὁ ἐπίγγελται, δυνατός ἐστὶ κ(αι πληρῶσαι, κ(αι κρατερό(σεν μὲν τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ἴδιον νεκρωμένον, ἐκστρατηγίας που ὑπάρξαν, κ(αι πλὴν νεκρῶσιν τῆς μήτρας σάρρα. εἰς δὲ πλὴν ἐπαγγελίαν τῆς καρδ(ου διεκρί(θη, ἀλλ' ἐνεδωαμάθη τῇ πίστι, δίδως δόξαν τῷ θεῷ. ἐκόντως ἀρα κ(αι τῆς ἐπαγγελίας τετύχηε, κ(αι τὸν ἐπαγγελ(ηθέντα προσεκτίησας πᾶσι, τὸν ἅλ(ἐπιγγελία δὲ ξάμενος. ὅς κ(αι τοι δι(δύμων αὐτῷ τῷ παίδων συσπαρθέντων, τὸν κληρονομῶν τῷ ἀβραάμ δό(λω κεκροφῶτα πλὴν ἐπαγγελίαν, ἡ πο(θῆκη τῆς τεκούσης ὑλόγησεν, ἐξ ἧς τὸ δαδὲκράφυλον ἐκ ἀφῶραν ὀρητικῶν εὐφῶρος ἐβλάστησε, κ(αι τέτων εὐ μᾶ(λα ἅ δύο σὺπτεα θεός ὑπερμί(ας προσέκρινε, λέγων δὲ πρὸς λευὶ κ(αι τῷ ἰούδα, ὧν τῷ μὲν, ὁ μὲν πρῶτον τὸν τῆς ἱερατείας ποδῆρη κ(αι τὸ θεῖον ἐφοῦδ, πλὴν μήτραν τῆς κ(αι τῆς ἀγι(τείας τὸ πέταλον, κ(αι τὸ τῷ δύλαν ἐγκεχέριστο λογιῶν, πρὸς μείζονος ἱερατείας προστύπωσιν τῷ δὲ, τ βα(σίλειον ἱρόνον, καὶ τὸ πρὸς κάλλους ἀβραάμ, καὶ τὸ πασῶν ὑπερκαθ(η(σται τῷ φυλῶν. πρὸς δὲ κ(αι τὸ δη(μαγωγός εἶναι σὺν τῷ χρίσματι δὲ(δεικτο, οἷς ὁ πρὸς θεοῦ πᾶσι ὁ πρῶ(αῖος, καὶ τῷ αἰῶνι ἀπάντων πα(ραγωγός, ὅτι φανείς τῷ κόσμῳ ἀβ(ραάμ, κ(αι προσεπέως, ἀλλ' οὐ κατὰ νόμον ἐπιτολῆς σαρκίνης, ὡς φησὶν ὁ ἀπόστολος, πεπολίτευτο, ἀμφιδόξον μὲν τὴν ἀξίαν λαχόν, οὐ κ(αι τὸ ἀνθρωπινὸν δὲ, ὡς ἂν πρὸς

terre hareditatem sine vlla dubitatione ob(tinuit. Tibi enim, inquit ad eum Deus, & Gen. 11. femini tuo dabo terram hanc. In femine tuo Gen. 23. benedicentur omnes tribus terræ. Vnde e(nim, vt etiam diuino Paulo placet, Abra(Heb. 6. hæ promittens Deus, quoniam neminem habebat maiorem, per quem iuraret, iur(auit per semetipsum, per quem, Certè ben(edicens benedicam te, & multiplicans mul(tiplicabo te. Et sic longanimiter ferens, adeptus est repromissionem. Quoniam autem modo promissiones ipsi factæ ad finem peruenerunt, hinc demum intelli(ges, si rem verè perpenderis. Quoniam e(nim Deus, qui olim ipsi oracula edebat, ad eum dixit, In Isaac vocabitur tibi semen, Gen. 21. persuasum ipse habens, quòd quicquid prom(isit Deus, potest etiam implere, confide(rauit quidem corpus suum iam emortuum esse, (vt qui centesimum penè vitæ annum ageret) emortuam etiam vuluam Sara: at verò in promissione Dei minimè hæsitauit, sed confortatus est fidè, dans gloriam Deo. Ac proinde non abs re pollicitationes con(secutus est, promissumque filium obtinuit, qui ea, quæ promissa fuerant, accepit. Qui, quamuis geminos filios seuisset, tamen hæ(redem testamentorum, matris consilio pro(Gen. 27. missionem astu suffuratum, benedixit, ex quo duodecim tribus ex variis stirpibus pullularunt. Atque ex his duas longè ca(teris chariores Deus habuit, honorèque an(tetulit, hoc est Leuiticam & Iudaicam. Qua(rum alteri longè antè sacerdotij poder, & diuinum ephod, & mitra, & sanctificatio(nis lamina, & doctrinæ rationale, præsi(gnanti videlicet maioris sacerdotij gratia, tradita fuerant: altera autem regium thro(num, & pulchritudinis diadema, & prin(cipem inter omnes tribus dignitatis lo(Num. 2. cum, ducendique totius agminis potesta(tem vnà cum vnctione acceperat. Qui(bus quidem Dei Filius, seculis antiquior, ac seculorum omnium productor, mun(do per carnem apparens, nouo atque inu(sitato modo, ac non iuxta carnalis manda(ti legem, vt Apostoli verbis vtar, munc(Heb. 7. re suo functus est, vtramque nimirum di(gnitatem nactus: sic tamen, vt non huma(nitatis ratione, quemadmodum quispiam

IUDÆICA & LEUITICA tribus Deo ceteris chariores. Exod. 27. & 39.

loqui possit, hoc est qua parte in aspectum cadebat, sacerdos ac rex censeretur, verum iuxta indelebilis vitæ potentiam, dignitatem vtriusque, hoc est tum sacerdotij, tum regni, suapte natura habere certo testimonio declararetur. Manens enim pontifex in æternum, vt quidem sacerdos, eò quòd maneat in æternum, sempiternum habet sacerdotium (vnde & saluare in perpetuum potest accedentes per se ad Deum, semper viuens ad interpellandum pro nobis) vt autem rex ac pacis princeps, & dux in Israël, non partis in oculorum sensum cadentis ratione in Dauidis patris sui folio sedente ostenditur, verum spiritualiter in domo Iacob in æternum regnasse, nec regni vnquam finem accepisse. Quæ cum ita se habeant, quis non eos vehementer miretur, qui simul & de eo hæc scripserunt, & his contraria profitentur? Nam nec successorem Dauidici regni ipsium esse prædicant, nec in Dauidis folio sedisse referunt, imò nec parem Hefodi, aut Pontio Pilato imperij potestatem ipsi tribuunt, nisi fortasse anagogico ac mystico admodum sensu quispiam hæc exponere conetur, quemadmodum illud, Regnum meum non est de hoc mundo. Ac mihi nunc in medium prodeat magnus ille Patriarcha Iacob, commodè de Christo illic verba faciens, vbi futura filiis prædicens, Iudam inducit, atque sublimiori quodam ac magis mystico picturæ genere Christi imaginem in ipso describit: ita vt Iudas, tanquam corpus aliquod litterali sensu accipi conspiciatur, Christus autem, non secus atque color aliquis per contemplationem intelligatur. Hinc enim fore verisimile est, vt scopum assequamur, nimirum ex tribu Iuda Dauidem inuenientes, ex Dauide autem Christum genus ducetem. Hoc porrò demonstrato, perspicuè Virginem quoque ex Dauidis genere, qui ex Iuda ortum traxit, esse reperiemus, siquidem idem genus habet id quod gignitur, cum eo à quo gignitur. Agedum igitur nobis, præstantissime ac fecundissime Patriarcha, commemora, quænam illa sit in benedictionibus hæreditas, quam liberis tuis reliquisti, quænam cuiusque illorum pars, quænam & qualia sint ea, quæ moriens ipsis attribuisti.

Heb. 7.

Luc. 1.

Ioan. 18.

Iudas Christi si iudæus.

φάσι λέγω δὲ χτ' τὸ ὄρατον, ἱερεὺς καὶ βασιλεὺς νομιζόμενος, ἀλλὰ χτ' δυνάμιν ζωῆς ἀκαταλύτου πλὴν ἐκατέρωθεν ἀξίαν ἔχειν ἐν φύσει μαρτυρούμενος, ἱεροσύνης φημι καὶ βασιλείας. ἰδὼν γὰρ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ διωκεῖν, ὡς μὲν ἱερεὺς, ἀπαρῆσθαι πλὴν ἱεροσύνην ἔχει ἀφ' ἧς τὸ μένειν αὐτῷ εἰς τὸ αἰῶνα, ὅθεν καὶ σὺ ζῆν εἰς τὸ παντελὲς δύναιται τοῖς πρῶτον χρονοῖς δι' αὐτὸ τῷ θεῷ πάντοτε ζῶν εἰς τὸ ἐπιτελεῖν ὑπὲρ αὐτῶν. ὡς δὲ βασιλεὺς καὶ ἀρχὴν εἰρήνης, καὶ ἡγεμόνος ἐν ἰσραὴλ, ἔχ' τὸ ὄρατον ὅτι τὸ ἴδιον κεκαθικέμενος δαβὶδ τῷ πατρὶ αὐτοῦ δαίμονι, χτ' δὲ τὸ νοητὸν, βασιλείας ὅτι τὸ οἶκον ἰακώβ εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ πέρας οὐποτε τῆς βασιλείας δεξάμενος ὡν ἔπος ἔρχονται, τίς οὐκ ἂν ἐκπλαγῆν τοῖς ὁμοῖ μὲν ταῦτα ἀπὸ αὐτῶν γεγραφοτάς, ὁμοῖ δὲ τὰναντία τέτοις μαρτυρηκότας; ἔτε γὰρ ἀξίον αὐτῶν τῆς τῷ δαβὶδ βασιλείας ἀρῶσιν, ἔτε ὅτι τὸ ἴδιον κεκαθικέμενος δαβὶδ ἰσραὴλ ἀλλ' ἔδὲ πλὴν ἰσραὴλ ἡρώδη, ἔδὲ γὰρ ποντίω πιλᾶτῳ τῆς ἀρχῆς ἐξουσίαν ἐπανηρμήδον, πλὴν εἰ μὴ χτ' τὸν τῆς ἀναγωγῆς μυστικώτατον λόγον, ταῦτ' ἐκλαμβάνειν πειρώτο τις ὡς τὴν βασιλείαν ἢ ἐμὴν οὐκ ἔστιν ἐν τῷ κόσμῳ τέτα. καὶ μοι πατέρα νῦν ἰακώβ ὁ μέγας ἐν πατρί ἀρχαῖς ὅτι κατὰ τὰ ἀπὸ χειρὸς διεξίω, ἐν οἷς τὰ μέλλοντα τοῖς ψέσι πρῶτον γὰρ, τὸν ἰούδα ἐστὶν καὶ πρῶτον ἀναγωγῆς πῶς ἐν αὐτῷ μυστικώτερα πνί χροματουργία τῷ χειρὸς πλὴν ἔπειτα ὡς ὄρατον ἰδὼν οἶον πνί σῶμα τὸν ἰούδα χτ' τὸ ἀθητὸν λαμβανόμενος, τὸν δὲ δαβὶδ, οἶον πνί χρομα χτ' θεῶν νοούμενος. πρῶτον γὰρ εἰδέναι ἡμῖν εἰκὸς τῷ σκοπῷ πελειεσθαι, τῆς μὲν ἰούδα φυλῆς, τὸν δαβὶδ ἀνελεύσεισιν, ἐν δαβὶδ δὲ, τὸν χειρὸν καταρόμενος. τῶν δὲ δεικνυμένων, σαφῶς, καὶ πλὴν παρθενοῦ ἐρήσμον ἐν γένει ἔχει δαβὶδ, τῶν εἰς ἰούδα βλαστήσαντος, εἰσὶν τῶν γεννηθῶν τὸ γέννημα ὁμογενῆς καὶ ὁμοφυλον δῦρον δὴ τοῖνυ διεξίθη πατρίων ἀείρε καὶ πολυτεκνῶσατε, τίς ἢ ἐν εὐλογίαις κληροδοσία, ἢ ὑπέλιπες τοῖς τέκνοις αὐτοῖς ἀπεκλήρωσας, τίνα καὶ οἰκνοί, καὶ

G

H

I

K

(ε; τίς ἢ τέτων ἐξέστου μερίς; ἀ δὲ καὶ τελευτῶν αὐτοῖς ἀπεκλήρωσας, τίνα καὶ οἰκνοί, καὶ

IOANNES DAMASCENUS

A ναί, φησὶν ὁ πατριάρχης καταλλήλως
 τῶν ἐξ ἑσῶ (αὐτὸς τὸ πνεῦμα διέ-
 νημε, χεῖρας ἂν εἶχε φύσεως τε καὶ ἰσχύος
 ἔχων, καὶ οὐκ ἀπὸ σκοποῦ τὸ πᾶν διέ-
 ξαγούσης προνοίας, ἵδεν ἔπιπου πρὸς
 ἑμὸς περιλοσφῆσαι ἀλλ' ὡς ἂν αὐτῇ
 προδιώριται προεβλεπτικῶς (αὐτὸς
 ἔχων προσηγούσα καὶ γεννῆσά τῷ
 βουλομένῳ παντὶ τῶν μοσσαικῶν ἀνὰ
 χεῖρας ἀναλαβόντι βιβλῶς, ἐξ αὐτῶν δὲ
B τοὶ τὸ κοσμογενεῖας τῶν φυλῶν ἐξέστης
 τοῦς κληρῶς καταμαθεῖν, ὅς ἐν εὐλο-
 γίαις ἰδίᾳ τοῖς πασι λαλῆντος ἐνέμοι
 τῶ θεοῦ διετύπωσα. ἡμῖν δὲ διττῶ μᾶλλον
 ἄρτι μελήσει φυλῆς, δι' ἧς ἀποδεικνύεται
 ῥάδιον τὸ χεῖρας ἐκ παρθένου φη-
 τα χεῖρας, τὸ ἴδρα κατ' ἐπιπέδῳ φυλῆς,
 ὅπως ἐκείνοι ἄπαντες ἐμφεραγῆσαν μὴ
 ὁμολογοῦν ἐκ σπέρματος δαβὶδ τὸν
 χεῖρας ἐληλυθέναι, τι οὐ φησὶν ὁ βλέ-
C πων; ἔπος γὰρ ἢ γραφὴ καλεῖν οἶδε
 τοῦς διορατικοῦς τὸ ἀφ' οὐρανοῦ ἰδῶσα
 ἀνέβησιν οἱ ἀδελφοὶ (καὶ χεῖρες σου
 ὅτι νότις τῆς ἔρρων σου, προσομιλή-
 σαι σε οἱ υἱοὶ τῆ πατρὸς (καὶ σπύμνος λέ-
 οντος ἰδῶσα, ἐκ βλαστῶν ἡμῶν ἀνέβησιν
 ἀναπέσαν ἐκνομήθης ὡς λέων καὶ ὡς
 σπύμνος. τίς ἐγερῆσιν αὐτοῦ; οὐκ ἐκλεί-
 ψη ἄρχων ἐξ ἰούδα, καὶ ἡγεμῶνος ἐκ
 τῆς μηρῶν αὐτοῦ, ὡς ἂν ἔλθῃ ὁ ἀπό-
D κείας, καὶ αὐτοῦ προσδοκία ἐθῶν, δεσ-
 μεῶν πρὸς ἀμπελον τὸν πῶλον αὐτοῦ,
 καὶ τῆ ἑλίμ τὸ πῶλον τῆς οἴης αὐτοῦ,
 πλυθεῖ ἐν οἴνῳ πῶλον αὐτοῦ, καὶ
 ἐν ἄματι σαφυλῆς τὸ πῶλον αὐτοῦ
 χερσποὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἀπὸ οἴης,
 καὶ λευκοὶ οἱ ὀδόντες αὐτοῦ ἢ γάλα, σκο-
 πιτέον ποίνην, ὅτι τίνα, καὶ πότε (αὐτὸ
 προσφητείας ἐμπληρώσαι αὐτοῦ. ἢ
 δῆλον ἐπ' αὐτὸν ὁρῶ τὸν τῆς ἀπάν-
 των ἡμῶν σωτήρα χεῖρας ἐκ βλεπτι-
E τα, ἀφ' ἧς νόμου καὶ προσφητῶν, ἢ
 νίχα δὲ πρὸς τῷ πέρασι τῶν χερῶν
 τοῖς χεῖρας ἡμῶν ἀφ' ἧς ἐπερ-
 εῖαζεν ὁ ἱσθ' θεός, πῶν προσελισμέ-
 νου αὐτῷ πρὸς ἀνῶν βουλήν κατ'
 εὐδοκίαν ἀρρητον τοῦ γεννηθέντος, καὶ
 τοῦ συζηνῶς πνεύματος εἰς πέρας ἀ-
 γεν βουλόμενος, ἐξ ἰούδα μὲν ἀνα-
 τέταλκεν, ἐκ παρθένου δὲ τῆς ἐκ
 δαβὶδ (καρμικῶς προσελήλυθε, τῆσι
 καὶ τὰ γὰρ αὐτὸν ἦνεσαν οἱ ἀδελφοὶ
 αὐτοῦ πάντες, δῆλον δὲ ὅσοι τῆ πρὸς αὐτὸν οἰκειώσῃ τὸ αὐτὸ μετ' ἐκείνου κοινωνίας, ἀπειρε-

Sanè, inquit Patriarcha, quod cuique eo-
 rum conueniebat, consentanea ratione
 Spiritus sanctus distribuit, prout scilicet
 cuiusque natura atque ordo sciret.
 Neque quicquam ab ea, quæ omnia regit
 ac moderatur, prouidentia remotum & a-
 lienum à me constitutum est: verum, ut
 ab ea profinitum est, propheticò spiritu,
 quæ singulis euentura erant, prædixi. Et
 quidem cuilibet liceat, Mosaicòs libros in
 manus sumentì, ex ipsa tribuum origine cu-
 iusque fortes cognoscere, quas in benedi-
 ctionibus, Deo seorsim ad filios in melo-
 quente, præfixi. Nobis autem in præsen-
 tia vna duntaxat tribus curæ erit, per quam
 procliuè est demonstrare, Christum, ex
 Virgine, quantum ad carnem attinet, ortum,
 ex tribu Iuda descendisse: vt iniquum
 omne os obstruatur, quod Christum ex
 Dauidis semine prodiisse minimè confi-
 tetur. Quid igitur ait Videns? Sic enim
 Scripturæ familiare est eos nuncupare, qui
 mentis acumine ac peripicacia præditi sunt.
 Iuda, te laudabunt fratres tui. Manus tuæ in
 dorso inimicorum tuorum. Adorabunt te filij
 patris tui. Catulus leonis Iuda. De germi-
 ne, fili mi, ascendisti. Collapsus recubisti ve
 leo, & vt catulus. quis suscitabit eum? Non
 deficiet princeps de Iuda, nec dux de femore e-
 ius, donec veniat + cui repositum est. Et ipse e-
 rit expectatio Gentium. Alligans ad vineam
 pullum suum, & ad vitem asinam suam. La-
 uabit in vino stolam suam, & in sanguine vna
 pallium suum. Pulchri sunt oculi eius à vi-
 no, & candidiores lacte dentes eius. Consi-
 derandum est igitur in quonam, & quo
 tempore Prophecia hæc impleta sit. Con-
 stat certè, tam ex Lege, quàm ex Prophe-
 tis, hæc in Christo, omnium nostrum Sal-
 uatore, tum demum euenisse, cum extre-
 mis temporibus summus ille Deus præfi-
 nitum à se ante secula consilium, iuxta ar-
 canam atque omnem sermonis facultatem
 superantem Patris cognatiq; Spiritus
 voluntatem, in opus perducere cu-
 piens, ad nos terrenos per carnem acces-
 sit, atque ex Iuda quidem ortus est, ex Vir-
 gine autem, quæ à Dauide oriunda erat,
 carnali modo prodiit. Tum enim eum
 fratres omnes sui laudarunt, hoc est ij om-
 nes, qui per initam cum eo coniunctio-
 nem ipsius participes facti sunt. Infinita

1. Reg. 9.

Gen. 49.

GENESIS

Ioan. 1.

Heb. 2.

Psal. 21.

Heb. 2.

Psal. 77.

Psal. 10.

Psal. 88.

Psal. 71.

Psal. 17.

Gen. 42.

porro, ac numerum omnem excedentes eorum copiae sunt, qui in Christum crediderunt. Quos etiam sublimis ille Ioannes inuocans, his verbis utebatur, Quotquot autem receperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri, his qui credunt in nomine eius. Qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt. Quandoquidem etiam fratres ipsos appellare merito non erubescit, ut qui, aequè atque ipsi, sanguinis & carnis particeps factus sit, quemadmodum clamât, & Dauid, & Paulus, spirituales fistulas pulsantes, ille nimirum ad hunc modum in Psalmis loquens, Narrabo nomen tuum fratribus meis, in medio Ecclesiae laudabo te: hic autem alta voce dicens, Unde debebat per omnia fratribus assimilari, ut misericors fieret, & fidelis pontifex in his quae ad Deum pertinent. Cuiusnam autem vnquam manus in tergum inimicorum ita fortiter extensa sunt, ut vnus Christi? velut in spiritu rursus Dauid canit, Percussit inimicos suos in posteriora: tergum videlicet per posteriora significans. Quod etiam alio loco his verbis explanauit, Dextera tua inueniat omnes qui te oderunt: quoniam pones eos dorsum. Ac rursus in Patris persona loquens, vbi post gratiam, atque ipsius iuxta humanitatem in regnum euectionem ac triumphum, ait, Manus mea auxiliabitur ei, & brachium meum confortabit eum. Nihil proficiet inimicus in eo: & filius iniquitatis non apponet nocere ei. Ac rursus: Contram a facie ipsius inimicos eius: & odientes eum in fugam conuertam. Ac rursus: Coram ipso procedent Aethiopes, & inimici eius terram lingent. Illud autem, Et inimicos meos dedisti mihi dorsum, & odientes me disperdidisti, ad quem tandem alium iure referri queant, quam ad Christum solum, qui ad eum, qui in caelis est, ait, Persequar inimicos meos, & comprehendam illos, nec poterunt stare: cadent sub pedibus meis, & quae sequuntur? Quemnam item adorauerunt filij patris eius, praeter vnum Christum, qui ex muliere promanauit? Nam quod ad Iosephum attinebat, finem iam acceperat, cum scilicet euenissent, ut par erat, ea quae somniarat. Quod autem ad Christum spectabat,

δὲ καὶ ἀριθμὸς δυνάμιν ὑπερβαίνοντα ἅ ἐις χεῖρὶν πεπιγευκότα πληθύνθη. οὐδὲ καὶ ὁ ὑψιλλὸς ἰωάννης ἀνιψόμηνος, ἐφασκεν, ὅτι δὲ ἔλαβον αὐτὸν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα θεοῦ γίνεσθαι, οἱ οὐκ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς, ἀλλ' οὐκ ἐκ γεννηθέντων. ἐπεὶ καὶ ἀδελφοῖς αὐτοῖς κελεῖν εὐκότως οὐκ ἐπαρχυμέναι, παρὰ πλησίον αὐτοῖς μετεχρησάμενος αἱματος καὶ σαρκὸς, ὡς βοᾷ παῦλος καὶ δαβὶδ, τοῖς πνευματικῶς ἀνακρυσόμενοι δόνακας, ὁ μὲν, ἀπαγγελά, ψάλλον, τὸ ὄνομα (& τοῖς ἀδελφοῖς μου ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω σὲ ὁ δὲ, μέγα βοᾷν, ὅθεν ἄφαιλε καὶ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων γένηται καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς ἅπας τὸν θεόν. τίνας δὲ καὶ ἰώτα ποτὲ τῆς ἐρῆραν αἱ χεῖρες ὑπο κραταίως ἐξετάσθησαν, ὡς μόνον χεῖρ ἕνα καὶ ἐν πνεύματι πάλιν ὁ μέγας ψάλλει δαβὶδ, ἐπέταξε, λέγων, τοῖς ἐρῆροις αὐτῶ ἐπὶ ὀπίσω τὸν νῶτον ἀφ' ἧς ὀπίσθιον διπλῶν. ὅσα ἄλλα καὶ διεσάφηνται ἢ ἐξιά σου, λέγων, εὐροί πάντας τοῖς μισοῦντάς σε, ὅτι γήσας αὐτοῖς νῶτον. καὶ αὐθις περὶ ποιοῦ μένος, ὡς παρὰ ἕ παρὸς, ἐν οἷς μετὰ τὸ χεῖρμα καὶ καὶ τὸ ἀνθρωπινὸν αὐτὸ εἰς βασιλείαν ὑψώσιν καὶ ἀνάβησιν, ἡ χεῖρ μου, φησὶ, ὡς ἀντιλήψαι αὐτῶ, καὶ ὁ βαρύνων μου κεπήρσας αὐτὸν. οὐκ ἀφελήσας ἐρῆρος ἐν αὐτῶ, καὶ ἵδὸς ἀομίνας οὐ περὶ ἧσας τῆ κακίαν αὐτὸν. καὶ αὐθις, ἀγγελά σου περὶ σῶτον αὐτὸ τοῖς ἐρῆροις αὐτὸν, καὶ τοῖς μισοῦντάς αὐτὸν προπόσωμι. καὶ πάλιν, ἐνώπιον αὐτοῦ περὶ ποιοῦται ἀθιόπτες, καὶ οἱ ἐρῆροι αὐτῶ χεῖρ λείξουσιν. τὸ δὲ, καὶ τοῖς ἐρῆροις μου ἔδωκας μοι νῶτον, καὶ τοῖς μισοῦντάς με ἐξολέθρευσας, ἢ πῶ τίνα τιμὴ ἀναφορῶν χοῖν ἂν εὐκότως, ἢ μόνον ὅτι χεῖρσιν, ὡς περὶ τὸν ἐν ἕρῆροις φησὶ, καὶ ἀδιώξω τοῖς ἐρῆροις μου, καὶ καταλήψομαι αὐτοῖς, καὶ μὴ δυνάμει σῆσαι περὶ ποιοῦται ὑπο τῶν ποδῶν μου, καὶ ἅ ἐξ ἧσας τῆν δὲ περὶ σκευήσιν οἱ υἱοὶ ἕ παρὸς αὐτῶ, ἢ μόνον χεῖρ ἕνα ὡς γυναικὸς περὶ σκευήσιν; τὸ γὰρ καὶ τῆ ἰωσήφ. πέρας εὐλήφει λοιπὸν κλέσων αὐτῶ τῶν εἰρήρων, ὡς τὸ εἶδος. τὸ δὲ καὶ χεῖρσιν ἐμελλε

F

G

H

I

K

A ἔμελλε, παρ' ἑστέρας ἂν ἔξ ἔθνων ἐκ-
 κληθείας, ἐν ἧ πάντες ὅσοι τῆς γῆς δι' αὐ-
 τῆς ἔτεχνώθημεν, εἰσαεὶ παρ' αὐτῶν μὲν
 αὐτῶν, παρ' ὧν ἡμῖν ἡ ζωὴ φέρεται, καὶ τῆ
 μουσικῆς ἀναγεννήσεως, γέροντι, ἀδελ-
 φοῖ τε αὐτῶν καὶ ἐν χαλεπῇ γένοιτο, καὶ
 τὸ πλῆθος τῶν ἡμῶν ἀφ' αὐτῶν φιλαθρο-
 πίας, κελερμαπικαμῶν, ὅσον δηλαδὴ
 λαβόντες αὐτῶν, ἕλον ὡς ὅλον εἰσωμι-
 σάμεθα, μήπου τι τῶν αὐτῶν δικαιοκρα-
 τῶν ἐκπολῶν ἀφ' ἑσφθέρωντες· καὶ ὃν δὴ
B πρῶτον καὶ αὐτὸς τῆς ἡμετέρας μεταλα-
 βῶν, ὁμοφύης ἡμῖν ἀναπέφηνεν, ἕλλω
 ὁμοίως ἡμῖν ἑσπῶν τῆς ἀνθρωπίνου
 ἐξαπατῆς, ὅσα τῆ φύσεως τῆς ἡμετέρας
 γνωρίσματα, καὶ τῆ μῶμον παρ' ἀλλοθῶν
 τῆ ἀμαρτίας ἐκπέφυγεν, καὶ παρ' ὧν πᾶσι
 λαοτοῦ τῶν κεκρίχθαι. ὅτι δὲ παρ' ἑσ-
 κωμῶν, καὶ καὶ παρ' αὐτῶν ἡμετῶν
 πάντα τὰ ἔθνη, τίς ἔτι γέροντος ὡς ἀν-
 τειπεῖν, πᾶσι ὁρῶν τῆς ἡλίου, καὶ πάν-
C τα τῆ οἰκουμένης τὰ πᾶσα παρ' αὐ-
 τοῦ τῆς σελήνης, καὶ τῆ τοῦ
 παρ' αὐτῶν μὲν παρ' ἑσφθέρων, καὶ τῶν
 παρ' αὐτῶν σελήνης, τῶν ἡμετῶν εἰ-
 ναί καὶ ὀνομάζεσθαι, τῆ δὲ καὶ παρ' ὧν
 τῆς παρ' ἑσφθέρων ἀντίποι φωνῶν, ἀρ-
 ρηδῶν ἀναφώνεσθαι, πᾶσι μὲν, πᾶσι τὰ
 ἔθνη δὲ λέγουσιν αὐτῶν, καὶ παρ' αὐτῶν ἡ-
 σουσιν αὐτῶν πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς
D γῆς, πᾶσι δὲ, πᾶσι ἡ γῆ παρ' αὐτῶν
 σοι, καὶ ψαλάτω σοι, καὶ πᾶσι τὰ ἔθνη,
 ὅσα ἐπίγειας, ἡξέσθαι καὶ παρ' αὐτῶν
 εἰσπῶν (καὶ κῆρι καὶ τὰ ἔξ ἡς, καὶ αὐ-
 θῆς· εὐφρανθήτε ἔθνη μετὰ τῶν λαοθῶν
 αὐτῶν, καὶ παρ' αὐτῶν ἡμετῶν αὐτῶν
 πάντες υἱοὶ θεοῦ, ὅθεν πῶς οἱ υἱοὶ τοῦ
 πατρὸς αὐτῶν παρ' αὐτῶν ἡμετῶν
 οἱ τὸ τῆ ὑποθεσίας δηλοῖ καὶ πᾶσι τῆ
 παρ' αὐτῶν ἡμετῶν, παρ' ὧν τῆς
 παρ' αὐτῶν ἡμετῶν, σκύμνος λέον-
E τος, φησὶν, ἡ δὲ ἐκ βλαστῶν ἡμε-
 τῶν ἀπέβη, ἀναπέσθαι οἰκουμένης ὡς λέων
 καὶ ὡς σκύμνος, τίς ἐγερῆ αὐτὸν; εὐγε
 τῆς παρ' αὐτῶν ἡμετῶν, σκύμνος φησὶ λέον-
 τος, τίνα τῆτον; ἡ καὶ τῶν παρ' αὐτῶν
 τῶν ἐκ βασιλικῶν καὶ τῶν μὲν ἀπὸ
 ματος; λέγω δὴ τῶν δαβὶδ. καὶ ἀπει-
 κὸς οὐδὲν, λέοντα μὲν νοῆσαι τῶν δα-
 βίδ ὡς καὶ τῶν βασιλι-
 κῶν ἀξιώματος, σκύμνον δὲ λέοντος,
 τὸν ἐξ αὐτῶν φεύγει καὶ σάρκα καὶ
 φῶν, ὡς δηλοῖ καὶ τὰ ἔξ ἡς τῆ παρ' αὐτῶν ἡμετῶν

futurum erat, vt quòd coactam ex Gentibus Ecclesiam præsignaret, in qua omnes, qui per eam Deo procreati sumus, quotidie ipsum adoramus, ad quem mysticæ regenerationis beneficio nobis coniunctio extitit, atque, iuxta diuinitatem, quam nobis gratia conciliauit, ac benignitatis ipsius erga nos diuitias, fratres ipsius nuncupamus: quatenus nimirum id quod ex ipso accepimus, penitus in nos admittimus, nec quicquam ex ipsius mandatis, quibus iustitia comparatur, labefactamus: quemadmodum videlicet ipse quoque rerum nostrarum particeps factus, eiusdem nobiscum naturæ extitit, (totam, æquè ac nos, humanæ naturæ vilitatem subiens, omniâque ea, quibus tanquam certis signis natura nostra declaratur:) atque interim tamen peccati labem, primi que lapsus condemnationem effugit. Quòd autem Christum adorarint, ac nunc etiam adorent omnes Gentes, quis tanta impudentia est, vt inficiari audeat, cum vniuersam terram, atque omnes orbis fines ipsum colentes & adorantes, atque adorati cognomento, vt Christo dignum est, gloriantes videat, ad plura sibi ducentes Christianos tum esse, tum appellari? Quidnam autem etiam aduersus propheticas voces dicere queat, difertis vocibus pronunciantes, nunc quidem, Omnes gentes seruient ei: & adorabunt eum omnes reges terræ. nunc autem, Omnis terra adoret te, & psallat tibi. Ac rursus, Omnes Gentes, quascunque fecisti, venient & adorabunt coram te Domine, &c. Ac rursus, Latamini Gentes cum plebe eius: & adorent eum omnes filij Dei. Vidéne quemadmodum Christum Patris ipsius filij adorarint, hoc est qui adoptionis gratia locupletati sunt? Veniamus ad ea quæ in prophetia deinceps sequuntur. *Catulus leonis Iuda, de germine meo ascendisti. Collapsus obdormisti vt leo, & vt catulus leonis, quis suscitabit eum?* O præclarum vaticinium! *Catulus leonis, inquit. Quisnam hic? Christus proculdubio, ex regio semine descendens, hoc est Dauidis. Nec verò absurdum est per leonem Dauidem intelligere, vtpotè regiam dignitatem tanquam certis notis exprimentem: per catulum autem leonis, Christum ratione carnis ex ipso ortum, quemadmodum liquiddò demonstrat id quod mox in prophetia*

Psal. 71.
 Psal. 65.
 Psal. 85.

MS. A. 1. 1. 1.

sequitur. De germine meo, Fili mi, ascendisti. Per germen autem, quemnam tandem quaeso proprie consentaneaque exceperis? An non perspicue solam hanc sanctam, ac sanctis omnibus sanctiorem, quaeque tota, hoc est & corpore & spiritu pura ei apparuit, qui in ea domicilium habuit, nimirum Mariam? magnam inquam illam, ac re & nomine vere colendam, Davidicum surculum, radicem Iesse, ac perpetuo flore praeditum Iudae germen, ex qua Dei Filius, mundo sublimior & antiquior, ac Patri coaeternus, carnali modo pullulavit? Ac sane praedictionis sinceritatem merito quispiam admirari queat. Posteaquam enim generis propinquitatem per leonis & catuli vocabula perspicue asseruit, adiunxit haec verba, De germine meo, Fili mi, ascendisti: ut id dicat, quod ab Esaia praclare pronuntiatum est, Egredietur virga de radice Iesse, & flos de radice eius ascendet. Quod quidem citra ullam dubitationem ad Christum & Virginem refertur. Germen enim proprie quidem David est, virga autem proculdubio Maria, flos autem Christus accipitur: quemadmodum ipse, in Canticorum libro suum ipse suaue ac fragrans nomen symbolicè aromatizans, Ego, inquit, fum flos campi, & lilium couallium. Quod autem rex, ac regum omnium potentissimus Christus sit, ne ipse quidem, qui propheta- bat, ignoravit. Collapsus enim, inquit, dormiuit ut leo, & ut catulus. quis suscitabit eum? his nimirum verbis regiam simul & metuen- dam atque inaccessam amplitudinem indi- cans, diuinæque potestatis infinitatem. Quod etiam ipsum in Euangelii ostendens, cla- mat, Potestatem habeo ponendi animam meam, & potestatem habeo rursus sumen- di eam. Re vera etenim omnia ea à Saluatore pro potestate facta sunt, quae in humana atque administratoria ipsius vitae ratione praecipuum locum tenent. Vnde etiam ipse inquit, Soluite templum hoc, & in tribus diebus excitabo illud. Neque enim, nisi ipso volente, ac velut imperante, Hebraei tem- plum illud soluere potuissent, quod ex in- contaminatae huius ac purae, sempereq; virgi- nis vtero citra omnem manu operam ipse sibi construxit. Ad quem etiã viuificam suam dormitionem referes (quo scilicet tempore voluntarium pro nobis mortis somnum suscepit) per Dauidem tanquam homo

Maria to-
sapa.

Esa. II.

Cant. 2.

Isa. 10.

Isa. 2.

ἐκ βλαστῆς γὰρ φησιν, ἢ ἐμὸν ἀνέβης, βλαστὸν δὲ φησὶν ἂν κυρίας ἐκ τῆς ἀκο-
 λῦθης νοήσεως ἀγαπητῆς ἢ δῆλον μόνου
 αὐτῷ τῷ ἀγίῳ, καὶ τῷ ἁγίῳ ἀπάν-
 των ἁγιωτέρῳ τῷ ὅλῳ ὄλω φανεί (κα-
 καθαράν τῷ σιλῶ (καρπὸν, σῶμα τὸ τε καὶ
 πνεῦμα, μακρὸν λέγει, τὸ μέγα καὶ σε-
 βασμιον ὄντως καὶ παράγμα καὶ ὄνομα,
 τῷ δαυιδικῷ ὄρπηκι, τῷ ῥάβδῳ ἔ-
 ἰεσσαί, τὸν ἀειθαλῆ τῆ ἰσδα βλαστὸν,
 ἐξ ἧς ὁ τῷ θεῷ παῖς ὁ ὑπακόσμιος, ὁ
 ὁ παρὰ κόσμιος, ὁ ὑμναϊδῖος τῷ γεννη-
 (καρπὸν (καρμικῶς ἐξεβλάστησε; γαυμά-
 σθε δὲ ἂν τις τὸ ἀκριβές τῆς παρρη-
 σιας. ἐπειδὴ γὰρ τῷ ἀγγελοῦ τοῦ
 γένους τῆ τῆ λέοντος καὶ τῆ σκύμου
 παρομοίᾳ σαφῶς ἀπεφάνητο, παρο-
 μείβετο τὸ, ἐκ βλαστῆς ἢ ἐμὸν ἀνέβης,
 ἵνα εἴπῃ τὸ παρὰ τῆ ἰσδαίᾳ καλῶς εἰ-
 ρημόν, ἐξελεύσεται, λέοντος, ῥάβδος
 ἐκ τῆς ῥίζης ἰεσσαί, καὶ ἀναβήσεται. ὁ
 δὴ πρῶτος εἰς χριστὸν, καὶ τῷ παρῆνοι
 ἀνάγεται. βλαστὸς γὰρ κυρίας ἰδὴ ὁ
 δαυὶδ, ῥάβδος δὲ παρομοίως αὐτῆς, ἄν-
 θος δὲ χριστὸς ἐκλαμβάσεται, καθαρά
 αὐτὸς ἐν τῇ τῆ ἀσμάτων πλῆθι τῆ ἐαυ-
 τῆ συμβολικῆς ἀρωματίζων εὐαγγ-
 λιστικῆς. ἐγὼ γὰρ φησιν, ἄνθος τῆ
 πεδῆς, καὶ κρίνον τῆ κοιλάδων. ὅτι δὲ βα-
 σιλεὺς, καὶ βασιλεὺς ἀπάντων ὄντικρα-
 τίστατος ὁ χριστὸς, ἐδ' αὐτὸς ὁ παρῆ-
 τεύων ἠγνοῦσεν. ἀπαπεσὼν γὰρ, φησιν,
 ἐκοιμήθη ὡς λέων, καὶ ὡς σκύμος. τίς
 ἐγερεῖ αὐτόν; τὸ βασιλικὸν ἄμα καὶ φο-
 βερὸν καὶ ἀπειστον ἐν τέτοις παρῆ-
 λω, καὶ τῆ θεϊκῆς ἐξουσίας τὸ ἀπειροδύ-
 ναμον. ὁ καὶ δεκτικὸς αὐτὸς ἐν εὐαγγελίοις
 βοᾷ, ἐξουσίαν ἔχω θῆναι τῆ ψυχῇ μου
 καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν.
 τῷ ὄντι γὰρ καὶ ἐξουσίαν ἀπαυτῆς πέ-
 παραλαί τῷ σωτήρι, ὅσα διλαδὴ τῆς
 οἰκονομικῆς αὐτῆ γέρονει ἀνατροφῆς,
 ἐκκρίτα καὶ ἐξάρετα. διό, φησιν αὐτὸς
 λύσατε τὸ ναὸν τῶν τοῖς, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέ-
 ραις ἐγερῶ αὐτόν. καὶ γὰρ ἂν αὐτῆ μὴ
 βυλομῆς, καὶ οἷον ὄντι κελεύοντος ἐ-
 βραβοίς, τῶν λυεῖν ἠδύμαντο. ναὸν λέ-
 γων, τὸν τῆ ὑπαρμάμου (καρμὸς αὐτῆ,
 ὅτι ἐκ μήτρας αὐτὸς ἐαυτῶ, τῆ ἀμείνῃς
 ταύτης καὶ καθαράς ἀειπαρθεῖς ἀχρη-
 τεύκτας παρομοίωσεν. ἐφ' ὃν καὶ τῆ
 ζωοποιὸν αὐτῆ κοίμησιν ἀναφέρειν, ὅτι
 ἐκείσιν ὑπὸ ἡμῶν ἔσται γαυμάτε κατεδέξατο ὑπνοῖ, ἀφ' οὗ τῆ δαυὶδ ὡς ἀνθρώπος ἀφ' ἐ-
 γεία.

F

G

H

I

K

SIO. DANLA

A γελῶν ἐγὼ, λέγων, ἐκοιμήθην καὶ ὑπώ-
 σα, ἐξηγέρθην, ὅτι κλυτὸν ἠντιλήψα-
 ται μου. τὸ δὲ τίς ἐγερῆι αὐτὸν, σαφῶς
 τὸν πατέρα διλοῖ, τὴν γὰρ τῶ σώμα-
 τοσ τῷ υἱῷ (ὡς ἐξαιτῶν) καὶ συνεγεί-
 ροντα, καὶ τὸ ἐν φιλμοῖς ἐρημιῶν
 ἐκ παρσώπου καὶ υἱὸς πατρὸς τὸν πα-
 τέρα, οὐκ ἐγκατελείψαις τὴν ψυχὴν
 μου εἰς ἄδου, οὐδὲ δώσῃς τὸν ὅσιόν (ὅ-
 ἰδὲν ἀφθόρον, καὶ αὐθις, κλέμε, ἀνή-
B γαγες ἐξ ἄδου τὴν ψυχὴν μου ἕ-
 σωσῆς με ἀπὸ τῆς καταβανόντων εἰς
 λάκκον. ἔδῃ γὰρ τὸ υἱὸς τῶ οἰ-
 κείσ σωματοσ ἀτουρροῦτοσ ἀνάστα-
 σιν, καὶ τὸν πατέρα (ὡς ἐγγὺν ἐμφανί-
 ναι, ὡσ τὸ αὐτῆσ αὐτῶ πεφύλακα καὶ
 φύστωσ καὶ βελήστωσ, ἵνα τῆ (αὐτο-
 δυνάμω αὐτῆ κατ' ἐνέργειαν ὁμο-
 παρῆσ τὸ συμφύεσ πάντοθεν ἀφασῶ-
 ζῆσαι) πατρὸσ δὲ τῶ ἐξῆσ ἰτέον, οὐκ ἐκ-
C λείψῃ ἄρχων ἐξ ἰσδα, καὶ ἠγούμνοσ
 ἐκ τῆσ μηρῶν αὐτῆσ, ἕωσ ἀν' ἔλθῃ ὁ
 σπύκειαι, καὶ αὐτοσ παρσδοκία ἐθνῶν.
 βασιλῆσ τὸ παρσγνώστωσ. ἔ διεφύλαθη
 τῆσ πεφασμεῶν οὐδὲν. δὲ δὲ λέγει γὰρ
 ἐν τοῖσ ἐμπαρσδοσ, ὡσ κλέμεσ τὸ δα-
 βιτικῆσ ὁσφύοσ ἢ παρθενοσ ἐξ ἴφῃ, ἢ
 βλαπτοσ ὁ χριτοσ. ἠγούμνοσ τε αὐ καὶ
 ἄρχων, καὶ πνεύματα ἄρχόντων ἀφαι-
 ρέμνοσ, εἴῃ ἂν αὐτοσ ὡσ βασιλεύων
D ὅπῃ τὸ οἶκον ἰακῶβ εἰσ τοῖσ ἀθάνασ, καὶ
 τὸ βασιλείασ πέρασ οὐκ εἰσδεξάμνοσ.
 παρκαθῆρητο μὲν γὰρ ἢ τῆσ ἰσδαῶν
 βασιλείασ, καὶ παρ τὸν χριτοσ παρσσίασ,
 καὶ παρδῆλωσ παρκαφῆσαι μέγρι
 τὸν ἱερουζαλήτων, καὶ τὸ εἰσ βαβυλῶνα
 πικροτάτωσ τῶ ἐθνοῖσ ἀπαγωγῆσ. οὐ
 μὲν δὲ ἐνέλιπε τὸ γένοσ, ἕωσ χριτοσ
 πμῶμνοσ τε καὶ παρκαθῆρητοσ, καὶ τῆσ
 βασιλικῆσ εὐγενείασ ἀφασῶζον (ὡσ ἀ-
 πομύργμασ) λείπειαι δ' οὐκ νοῖν τοσ
E ἕωσ ἀν' ἔλθῃ ὁ σπύκειαι, καὶ αὐτοσ παρσ-
 δοκία ἐθνῶν, τὸν χριτοσ τῶ θεοσ, καὶ αὐ-
 τοθεοσ, καὶ ἀπακέρειον, ὃν ἡμῖν ἢ πανα-
 γία αὐτῆ παρθενοσ τὸ δαβιτικὸν σέ-
 λεχοσ παρθενοκῶσ παρθενοκῶσ ἀδῆ-
 σιν ἀπέτεκεν. ἀφ' ἣ γὰρ εἰσ φροδδον
 ἐχάρησεν ἢ τὸ ἰσδαῶν ἀρχῆ, ἕκαπῃ ὅπῃ
 τὸ δρώμνοσ τῶ δαβιδ' ἠρόνον βασιλεύσ
 καὶ σάρκα κειθῆνεν ἕτεροσ, εἰσ ἐχα-
 τον καταφορῆσ τῆσ βασιλείασ αὐτοσ
 συγλειοδέστωσ, καὶ τὴν ἱερεμῆσ παρσ-
 φητεῖαι φάσκειν οὕτωσ, ἢ πμῶμνοσ ἱερουζαλήτων ὡσ σκεῦοσ, ἔ οὐκ ἔστιν αὐτοσ χριτοσ. πῶ ὅπῃ

loquitur, his verbis utens, Ego dormivi, & somnum cepi, & exurrexi, quoniam Dominus suscepit me. Illud autem, Quis suscitabit eum? perspicue Patrem declarat, corporis templum unà cum Filio excitantem & extruentem iuxta id quod in persona Filij ad Patrem in Psalmis dictum est, Non derelinques animam meam in inferno: nec dabis sanctum tuum videre corruptionem. Ac rursus: Domine, eduxisti ab inferno animam meam: saluasti me à descendētib; in lacum. Oportebat quippè, Filio corporis sui resurrectionem efficiente, Patrem quoque operam suam adiungere, utpote eiusdem cum ipso naturæ ac voluntatis: quò nimirum per hanc potestate parem operandi societatem, naturæ coniunctio omni ex parte conseruatur. Reliqua prosequamur. Non deficiet princeps de Iuda, nec dux de femore eius, quousque veniat, cui repositum est: & ipse erit expectatio Gentium. Papæ, quàm insignis præscientia! Nichil profus ex omnibus quæ dicta sunt, à vero aberravit. Superius enim demonstratum est, Virginem ex Dauidicis lumbis proprie ortam esse: cuius germen Christus est. Dux porro ac princeps, & spiritum principum auferens, idem ipse est, ut in domo Iacob in æternum regnans, ac regnandi finem nunquã facturus. Quamquam enim Iudæorum regnum etiam ante Christi aduentum euersum erat, utpote sine vlla controuersia circumscripsum ac definitum vsque ad Iechoniæ tempora, & acerbissimam Iudaici populi in Babylonem abductionem: genus tamen ipsum ad Christum vsque, honori haberi atque conseruari, regique nobilitatis notas retinere non desit. Superest igitur, ut per hæc verba, donec veniat, cui repositum est, & ipse erit expectatio Gentium, Christum Dei, imò ipsummet Deum ac Dominum intelligamus: quem nobis sanctissima hæc Virgo, Dauidicus furculus, virgineo modo in virgineo utero peperit. Ex quo enim Iudæorum imperium euasit, non iam in visibili Dauidis throno rex alius iuxta carnem sedit, in extremam videlicet calamitatem ac deiectionem reducto ipsius regno: quemadmodum ab Hieremia prædictum fuerat, ad hunc modum loquente, Ignominia affectus est Iudas, ut yas quod iam nulli vsui est. Quare pro-

Psal. 3.

Psal. 15.

Psal. 75.
Luc. 1.

Hier. 22.

iectus est ipse, & semē eius: & expulsus est in terrā quam nesciebat? Terra terra, audi verbū Domini. Hęc dicit Dominus: Scribe virū hunc abdicatū hominē, quia non exurget ex femine eius vir sedens in throno David, imperans adhuc in Iuda. Hęc cum à Prophe- ta dicta sint, quis iam Gentium expectatio intelligi queat, si Christum vnum excepe- ris, de quo Propheta & senex ille, Dei que susceptor Symeon respōsum acceperat, non visurum se mortem, antequam eum carna- li modo venientem conspexisset? Et quidem oraculum impletum est, reque ipsa evenit quod oraculo editum fuerat. Infantem e- nim eum vidit, ac senilibus vlnis eum ex materno sinu excepit, qui seculis prior est, ac matre antiquior: protinusque senilibus saltibus exultavit (Exilii quippe etiam sene- ctus, præ læticia conceptis viribus) ac Do- minum puerum effectum laudibus cele- brait, herum que appellavit, ac Salvatorem confessus est, lucem que Gentium nuncupa- vit, gloriam que Israël ipsum prædicavit, hoc est Dominum, qui ad expectationem revelationis Gentium advenerat. His siqui- dem Pater Filium reuelavit, quemad- modum ab alio quoque Propheta discere licet, apertissime dicente, Ecce testimoniū hęc est. Dedi eum principem & imperantem inter Gentes. Ac rursus: Ecce gentes, quæ te non nouerunt, inuocabunt te: & populi qui te non cognoscunt, ad te confugient. Atque ab altero rursus: Posui te in lucem Gentium. Et ab alio: Dabo tibi Gentes hæreditatem tuam. Et, Omnes Gentes beatum eum di- cent. Et, Benedicentur in ipso omnes Gen- tes. Sequitur: *Alligans ad vitem pullum a- sinæ suæ.* Quamnam est hæc vitis? Is nimi- rum qui in Euangeliis clamat, Ego sum vi- tis vera, & Pater meus agricola est. Pullus autem ipsius nos esse queamus, qui ipsi v- niti sumus, ac velut firmissimo quodam vin- culo per assumptam humanitatem coniun- cti: in qua diues ille suscepta carnis nostræ paupertate, quod suum erat, nobis extre- ma penuria laborantibus impertiit. Qua scilicet ratione nos quidem Dij propter eum facti sumus? ipse autem nostra causa homo extitit. Pullus autem asinæ ipsius, altiore sensu intelligi queat sanctissima Ec- clesia, iuxta quam Gentium vocatio, ad

Zuc. 2.

Na. Orat. Funer. pa.

Esai. 49.

Psal. 2.

Ioan. 15.

οἶνου αὐτοῦ, νοθεύει ἂν μυστικώτερον, ἢ πάνσεμος

ἐξερρίφη αὐτός, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ, καὶ ἐξελήθη εἰς γένω ἡ δὲ οὐκ ἴδω; καὶ γὰρ γινώσκω λόγον κυρίου. Ἐὰ δὲ λέγει κυ- ρίος, θεάσαν τὸ ἄνδρα τῶτον σικκέρυ- κλον ἀνθρώπου, ὅτι ἔμνη αὐξήθη ἐκ τῆς σπέρματος αὐτοῦ ἄνθρωπος καὶ θήμειρος ἐπὶ θρόνον δαβὶδ, ἄρῳν ἐπὶ ἐν τῷ ἰσρα- ἑλῶν εἰρημῶν ἐν τῷ παρρησίῃ, τὸ λοιπὸν, πῆς ἂν τῶν ἐθνῶν παροδοκία νοῖτο, πλὴν μόνον χειρῶν, ὅν ὁ παρρη- σίῃ καὶ παροδοκίῃς ὁ θεοδόχος σιμεῶν κεχημάτιστο μὴ παρρησίῃ ὅτι ἰσρα- ἑλῶν, ἄρῳν ἂν ἰδοὶ σαρκικῶς ἐλευσῆμα- ρος καὶ πεπεραστο δὴ τὸ χρισμῶδημα, ἀλλὰ τῶν ἔργων σωσάντων αὐτῶν τῶν χρι- σμῶν. εἶδε γὰρ ὡς βρέφος, καὶ παροδοκί- καὶς ἀγάλας ἐκ μητρικῶν ἀλειῶν ἐδέξατο τὸ παρ ἁπάντων, καὶ τὸ μικρὸς παρογενέτερον, καὶ γινώσκω εὐθὺς ἐξα- νθορεν ἄλμασι. πηδᾶ γὰρ καὶ γῆρας ἑσπὸ παρρησίῃς νευθῆμειρος, καὶ φα- ναὶς εὐφῆμαις ἀνύμνη τὸ νηπιῶντα κῆριον, δεσπότην τε ἀπειράλφ, καὶ στα- τῆρα διαμολογῆ, καὶ φῶς ἐθνῶν ἀνηρέ- ρουσε, καὶ δόξαν τῆς ἰσραήλ ἀνεκέρυθην αὐτοῦ, δηλαδὴ τὸ ὅτι παροδοκία τῆς τῶν ἐθνῶν ἀποκαλύψας ἐπιδημῆσαι ἐκ κῆριον. τῶτοις ὁ πατήρ τὸ ἰόν ἀπεκα- λυψάν, ὡς ἐστὶ καὶ παρ ἄλλης παρρησίῃς σαφῆστα λέγοντος ἰδοὺ μαρτυρεῖον ἐν- θεὸν ἐστὶ, δέδωκε αὐτοῖς ἀρχοῖα καὶ παροδο- κίασιν ἐκ ἐθνῶν, καὶ αὐτῆς ἰδὲ ἐθνη, ἀ οὐκ οἶδα σὶ σε, ὅτι καὶ λέγουσιν αὐτῶν καὶ λαοὶ οἱ οὐκ ὅτι καὶ αὐτῶν, ὅτι σε κα- παρρησίῃς, καὶ παρ ἑτέρας πάλιν, τε- θεῖκα σε, λέγοντος, εἰς φῶς ἐθνῶν, καὶ παρ ἄλλης, δῶσω σοι ἐθνη τῶν κληρο- νομίαν ἐκ, καὶ πάντα τὰ ἐθνη μακαρί- σιν αὐτοῦ, καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν αὐτῶ πάντα τὰ ἐθνη, δεσμεύων, φησὶ, παρρη- σίῃς ἀμπελον τὸ πῶλον τῆς ὄνης αὐτοῦ. πῆς ἢ ἀμπελος, τοιγαροῦν ἐστὶν ὁ ἐν εὐαγ- γελίοις βοῶν, ἐγὼ εἰμὶ ἢ ἀμπελος ἢ ἀληθινὴ. ὁ πατήρ ὁ γεωργὸς ἐστὶ πῶλος δὲ αὐτοῦ, εἰμὶ ἂν ἡμεῖς οἱ ἐνοθεντες αὐτῶ, καὶ οἶον ἀλύτω πνὶ δεσμῶ συν- αφθεντες ἀλλὰ ἢ παροδοκίῃς, ἐκ τῶ καὶ ἡμῶν πτωχεύσας ὁ πτωχὸς, τὸ ἐαυτῶ τοῖς πενεσάτοις ἡμῶν ἐραεῖ- σατο. καὶ ὅν δὴ τῶτον θεοὶ μὲν ἡμεῖς δι' αὐτοῦ γενοῖα μὲν, αὐτὸς δὲ δι' ἡμῶν κεχημάτισεν ἀνθρώπος, πῶλος δὲ τῆς σικκέρυκας, καὶ ἡ δὲ τῶν ἐθνῶν τυ- πικῶς

G

H

E

K

A πικῶς ἐκλαμβάνεται κλησίς, ἐφ' ἧν ἀναρμόεθα. ἡμεῖς γὰρ ἡλθὼν ἀληθῶς οὐκ ἠνωθῆμεν, ἢ ἀλογία κατεχημένοι, μέλεις ἂν αὐτὸς ὁπίδημῃς ὁ λόγος καὶ σοφία ἀειεῖται ἡμῶν ἢ ἀλογίας τὸ κάλυμμα, καὶ ἀειεῖται ἡμῶν χησιμῶς πλὴν γυμνοσιν ἢ ἀμφ' αὐτῆς θεοσοφίας, ἢ λογικῶν ἡμῶν φολῶν πε- εἰσθῆκε, πλὴν ἀνοθεῖ ὑφαιλῶν διόλου, καὶ ἀρρητοῖς θεομύθῃς ἡμῶς ὡς ἀνοθεῖ πῶ-

B λον τῆ ἐλπί τῆ σωτηρίας αὐτῆς, καὶ ἀνάψας τοῖς ἕρανοῖς τῆ ὁπίγη. ἀφ' αὐτῆς τῆ πῶδες ἀκαχία (μυτερεῖται) μῆροι, ὡς εἶραον αὐτῶν ἢ τῆ ἱερασα- λὴμ πορείαν ποιῶμενον, καὶ ἀφ' αὐτῆς τῆ ζω- ποιῶν καὶ μακάριον ἐκείνο πάθος, καὶ πᾶν τὸ τῆ κόσμος σωτηρίων, ἐφελοντῆ ἀειεῖται, καὶ πᾶλον ὡς ἡρόνον βασι- λικῶς ἐποχρῶμενον, ὁμοφῶνως ἀνέκρα- γον, ἀνα τῶ ἡὸν δαβὶδ-εὐλογημένος

C ὁ ἐρχόμενος βασιλεὺς ἢ ἱσραήλ. ὁ δὲ καὶ Ζαχαρίας ἀπὸ τῆς διηγορέουσε, χαί- ρε, λέγων, σφόδρα ἡγῶντερ σιῶν. ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς ἢ ἐρχεται ἢ ἡμῶν καὶ σωτῆρ, καὶ τῆ μῆρος ὅτι πᾶλον ἡὸν ὑ- πόσχη. καὶ τί ἂν τῆς λεγόμενων σα- φέστερον εἰς ἀπόδειξιν ἢ ἀληθείας ἕ- ρησῃ τις δὴ πούθεν; εἴτα ἐξ ἧς, πλυνεῖ ἐν οἴνω, φησὶ, ἢ φολῶν αὐτῆς, καὶ ἐν αἵ- ματι φαρυγγῆς ἢ ἀειεῖται αὐτῆς. καὶ

D ροτοὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς ἀπὸ οἴνου, καὶ λευκοὶ οἱ ὀδόντες αὐτῆς ἢ γάλα. ποῖω ποιηροῦ οἴνω πλυνεῖ ἢ φολῶν αὐτῆς, ὁ δὲ ἀμαρτίας ἢ κόσμον ἀποκαθαίρων, ὁ ἀληθινὸς καὶ πῶτερος ἢ ἐκκλησίας βότεις, ἢ δὴλον, τῶ αἵματι ἢ πανα- μώμου (καρῶν αὐτῆς ἡμῶς ἐκκαθαί- ρων, καὶ οἷον πῶτερον πᾶν ἐκπύ- ρων ἡμῶν). ἡμεῖς γὰρ ἀληθῶς ἡμῶν χησιμῶς, δι' ἧς καὶ γέγονεν ἀνθρώπος, ὁ δὲ ἡμῶν ἀποσφύας ἢ φύσιν ἀμφιασά-

E μῆρος. ποῖας δὲ φαρυγγῆς αἵματι πλὴν ἀειεῖται πλυνεῖ ὁ ἀμώματος, ἢ τῶ ζωηρῶ καὶ παναμώμου ἢ θεοπλεύρου πηγῆς αὐτῆς ρεύματι; αὐτὸς γὰρ ἡὸν ὁ μυσηπάτος ἢ ἀληθινῆς ἀμπέλεις βό- τεις, ἐν τῆ λινῶν ἢ καθαροῖς ἐκκλη- σίαις ἐκκλησίας, ὅτε τῶ ἡμῶν ἢ τῶν ἢ πεπαράτητο, ἢ τῶν ἡμῶν ἢ ἐκ- καθαρη. ἀειεῖται γὰρ ἀληθῶς θεοῦ- φαντοῖ, ἢ καὶ ἡμῶς ἐξ ἡμῶν ἐσολί- σατο σάρκα, ἡὸν ἐξ ἀχραντῶν καὶ παρρηκῶν αἵματων βαφείσαν ἐν πνεύματι βασιλικῶς ἐλογχῶστε, καὶ οἷον πῶτερον βασιλεῖον ἢ πῶδες, ἀειεῖται τὸ ἡμέτερον φέσμα. καὶ

quam subuehimur, typico sensu accipi- tur. Nos etenim re vera pecudes eramus ac rationis expartes, quoadusque ipsummet Verbum ac sapientia ad nos veniens, brutæ nostræ vecordia velum sustulit, nostraque diuinæ suæ sapientia nuditate utiliter obtecta, rationalem nobis vestem imposuit, desuper contextam per totum, atque prestantius quam vllis verbis exprimi possit, nos, non secus ac pullum quendam, salutaris sui nexu deuinxit, ac terrena cum coelestibus copula- uit. Ob eamque causam pueri quoque simplicitatis alumni, cum eum in Hierusalem proficentem, atque ad viuificam illum ac beatam passionem, vniuersoque mundo salutare sponte contendentem, pulloque tanquam throno insidentem perspicerent, vno ore clamabant, Osanna filio Dauid, benedictus qui venit rex Israël. Quod etiam ipsum Zacharias quoque ante præceperat, his verbis vtens, Gaude & exulta filia Sion. Ecce rex tuus venit tibi, mansuetus & saluator, sedens super pullum filium subiugalis. Quidnam autem ad veritatis confirmatione his verbis dilucidius a quoquam reperiri queat? Sequitur: Lauabit in vino stolam suam, & in sanguine vuae vestimentum suum. Pulchri sunt oculi eius a vino, & lacte candidiores dentes eius. Quonam igitur vino lauabit stola suam ille, qui mundum peccato purgat, verus inquam ille ac maturus Ecclesie botrus? Nimirum immaculatissima carnis sue cruore nos abluens, ac velut inquinatum quoddam ac sordidum vestimentum abstergens. Nobis enim, quorum causa homo factus est, verè se induit: vt qui tota natura tanquam indumento sese contexerit. In quonam autem vuae sanguine vestimentum suum lauabit is, qui spurcitie omni caret? Nempè viuifico atque ab omni prorsus labe alieno fontis è diuino ipsius latere manantis laticis. Ipse enim erat mystica illa verè vinea vua, in pura Ecclesie torculari expressa: quo tempore crucis patibulo transfixus erat, vt spurcitiem nostram elueret. Vestem enim verè diuinitis contextam, hoc est carnem nostram induit, quam ex immaculatis ac virgineis sanguinibus tinctam in spiritu regio modo tanquam in conchilium efformauit, ac velut regiam purpuram subiens, massam nostram induit. At-

Mat. 21:

Zach. 9:

que hæc tunica cuiusdã instar cruore tincta est, distillante scilicet tum in eam cruoris latice, qui ex ipsius latere, quod vitam dedit, profluxit. Testis est Esaias, circumstantes ipsum virtutes ad hunc modum percunctantes inducens, Quis est iste qui venit de Edom, tinctus vestibus de Bosra? Ac rursus, Quare rubra sunt vestimenta tua, sicut calcantium in torculari? Quod item, ni fallor, in Canticis etiam indicans, Expoliaui, inquit, me tunica mea: quomodo induar illa? Laui pedes meos: quomodo rursus inquinabo eos? Quo scilicet loco totum à parte significauit. Cuiusnam porro oculi pulchri sunt à vino, si Christum exceperis, de quo rursus anima Christo sponsa in Canticis ait, Introducite me in domum vini? Quod perinde est ac si diceret, Introducite me in domum Ecclesiæ, in qua poculum salutaris lætitiæ agni sanguine temperatum proponitur. Quæ postquam in eam ingressa est, Ostende mihi, inquit, faciem tuam, & audire fac me vocem tuam: quia vox tua dulcis, & facies tua decora. Quem singularque conspexit, protinus dixit, Ecce dilectus meus candidus, & rubicundus, ac decorus. Caput eius aurum optimum. Comæ eius sicut elatæ palmarum. De quo etiam magnus David in Psalmis ait, Excitatus est tanquam dormiens Dominus, tanquam potens crapulatus à vino. Qui, postquam à morte ad vitam rediit, mulieribus iis, quæ unguentum ipsius causa emerant, dixit, Auete, lætitiæ videlicet efficientem ipsis salutem offerens, quæ prioris molestiæ acerbiam discuteret. Atque etiam Apostolorum præstantissimis lætitiæ plenum verbum profert, dicens, Confidite, ego vici mundum. Ac rursus, Pax vobis, ego sum, nolite timere. Iam verò cuiusnam dentes lacte candidiores sunt? Nempè eius qui dixit, Data est mihi omnis potestas in cælo & in terra. Sanè enim lacte candidiora, atque omni niuè splendidiora Christi verba sunt. Nisi quis fortasse per Christi dentes, voces eas, quæ in Scripturis sanctis, ac Lege & Prophetis & Psalmis de eo inspersæ sunt, intelligere velit, quibus Dei Ecclesia, rectam, atque ab errore alienam doctrinam, tanquam solidum cibum mandens, mysticarum speculationum intelligentiam comminuit, ac per ruminacionem

Esa. 63.

Cant. 5.

Cant. 1.

Cant. 2.

Cant. 5.

Psal. 77.

Mat. 26.

Ioan. 17.

Ioan. 20.

Mt. 28.

Quid per Christi dentes significatur.

τὸ το γὰρ τὸν δίκην αἵματι ποθεν ἐβάφθη, ὅτι τὰ αἵματι αὐτῶ τὸ εἶδεν τότε τὸ αἵματος τὸ ζωοδότην πλερεῖς σπὶ τὸ. καὶ μάρτυς ἡσυχίας, τὰς ἀπὸ αὐτοῦ συνεισάγων δυνάμεις παρὰ αὐτῶ τῶ πύθι διερωτῶσαι, καὶ τοιαύτα λεγοῦσας, τίς ὅστις ὁ ζωοδότης ἐξ ἑδῶμ, ἐρύθημα ἰμάτιον αὐτῶ ἐν βοσῶν; καὶ αὐθις. Ἄλλο π (ὅ) ἐρυθὲς τὰ ἐνδύματα, ὡς δὲ πατητῶ λινὴ πλήρεις; ὅτι οἱ μὲν δηλῶν αὐτὸς ἐν τῷ ἀσπιδί, ἐξεδυσάμενος, φησὶ, τὸ γὰρ ἀνά μου, πῶς ἐνδύσασθαι αὐτὸν; ἐν ἰμάτιον τοῖς ποδῶν μου, πῶς μολυῶ αὐτοῖς; δὲ μέρος τοῦ ὅλον δηλῶν. τίος δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ χαροποι δὲ οἶνος, πλὴν μόνος χειρὸς; ἀπὸ ἑ καὶ πάλιν ἐν τοῖς ἀσπιδί ἡ θεῶν νυμφευθεῖσαι ἡ γῆ, εἰσαγαγετέ με εἰς οἶκον τῶ οἶνος. ὡς ἂν εἰ ἐλεγε, εἰσαγαγετέ με εἰς οἶκον τῶ σκληρῶν, ἐν ἡ τὸ ποτήριον τῶ εὐφροσύνης εἰς σωτηρίαν, ἐν ἀσπιδί τῶ ἀνοδὸν κρινῶντων παρὰ κείναι, ἡ ἐπειδὴν εἶσα γέρονε, δεῖξον μοι, φησὶ, τίς ὁ οἶνος (ὅ) καὶ ἀκούσθαι μοι τῶ φωνί (ὅ) ὅτι φωνή (ὅ) ἡδεῖα, καὶ ἡ ὅτις (ὅ) ἀρα, ὃν ὡς εἶδεν, εὐθις, ἰδὸν, φησὶν ὁ ἀδελφός μου λευκός, καὶ πυρρός, καὶ γέ ἀρα ὁ κεφαλὴ αὐτῶ χερσὶν κεφαλῶν βόστρυχοι αὐτῶ, ἐλάται λελουυμένα. ἀπὸ ἑ καὶ ὁ μέγας ἰαλλὴ δαβὶδ, ἐξ ἡ γέρθη ὡς ὁ ὑπῶν κύριος, ὡς δυνατὸς καὶ κραταίως ἐξ οἶνος. ὃς μετὰ τῶ σκηνερῶν ἀναβίωσιν, ταῖς τότε μυροπολουυμένας γυναιξί, χαίρετε, παρὰ τῶ φθίγγαστο, χαροποιὸν αὐταῖς παρὰ τῶ χόρμος παρὰ τῶν, λίαν τῶ παρὰ τῶ λυπίς τῶ σκληρῶν τῶν καὶ δι ἡ τοῖς ἐξ ὅροις τῶ μαθητῶν, χαρῶς ὅτι φθίγγαστο παρὰ τῶν, τὰρ τεῖτε, λέγων, ἐγὼ νενίκηκα τὸ κόσμον, καὶ αὐθις, εἰρήνη ὑμῖν. ἐγὼ εἰμὶ, μὴ φοβῆσθε. λευκοὶ δὲ τίος οἱ ὀδόντες, ἡ γάλα; τῶ αὐτῶ εἰπόντες, ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξ ὅσα ἐν οὐρανῶ καὶ ἐπὶ γῆς. τῶ ὅτι γὰρ λευκότερα γάλακτος, καὶ χύνος ἀπίσις λαμπαρῶν τῶ κρείς τὰ ῥήματα. πλὴν εἰ μήτου τίς ὀδύνας χερσὸν νοεῖν βύλαι τῶ ἂν, τὰς ἐν γραφῶν ἀλλοῖς νόμοις καὶ παρὰ τῶν καὶ λαλμοῖς, ἀπὸ αὐτῶ χατεπαριμένας φωνῶν, ὡς ἡ τῶ θεοῦ σκληρῶν τῶ ἀπλάκως διδασκαλίας τῶ λόγον, ὡς τερῶν ἀσπιδί σπασμένη τῶ τροφίω, χατελεπυῖ τῶ μυστικῶν τῶν

E

G

H

I

K

S. IOANN. DAMASCENI OPERA

A τέρων θεωρημάτων πλὴν νόησιν, καὶ παρὰ
 πέλει ἀγῆς ἀφ' ἧς καὶ ἄλλος ἀναρρο-
 μὸς μυστικῶν. ἢ πῶς ἂν εὐσεβείας
 λόγος δι' ἀκριβείας περὶ νόησιν εὐφρων
 ὡς περὶ καὶ διαρκῆς, πλὴν εἰ μὴ ἀδιά-
 πνευστον πλὴν προσφῶν ἀφ' ἧς καὶ
 εἴη ἀγαλλεμένης ὁ λόγος καὶ ἀνετος, καὶ
 σφαιλερὰν ἐμποιοῦν ἢ ἀνάδοσιν ἀμείλιχ
 καὶ τ' ἀσμάτων ἢ βίβλος, ὡς ἐν παρ-
 ούτου τ' ἐξ ἑθῶν ἐκκλησιαστικῆς, καὶ δὲ
 καὶ πῆς ἰσῶ (ἠναφθείσης ψυχῆς, οἷον π

B μέλος ἑπιθαλάμιον ἀδύσασα, καὶ τ'
 νυμφίον φησὶ, πὶ ὠραίαθι (ἠνα σαρῶνες
 (ἢ ὁδόντες (ἢ, ὡς ἀγγέλοι τ' κεραι-
 μύρων, αἰ ἀνέβη (ἠνα ἔπι τῶ λυβρόδ, αἰ
 πᾶσαι διδυμῆσαι, καὶ αὐθις ἀδελφι-
 δὲς μὲ ἐμοί, καὶ γὰρ αὐτῶ σαρῶνες αὐ-
 τῶ ὡς φιάλαι ἀρώματος. τοῖς ὁδόν-
 τας ἀφ' ἧς σαρῶνων οἶμα, δηλοῦσα
 καὶ πῆς μὴ παροφθειας ἡμῶν ἢ ἐξ ἀ-
 πλωσις ἐν ὀλίγω ποσῶτι καὶ οὕτως
 ἐχρυσῶ. σὺ δὲ μοι ἀγαπητῆ, τ' ἐξ ἰσ-
 δα καὶ δαβὶδ ἀκούων παροφθειας ἐντα
 σοι κύριον, ὃν ὁ μέγας ἔπες ἐν παρῶν
 χυμῶ δι' ὅλης αὐτῆ τ' εὐλογίας, ὡς ἐν
 πύξιδι σκιαγραφῶν τῶ ἐξ ἰσῶ περὶ
 λότος δαβὶδ ἕδον παροφθειας, ὡ καὶ
 συμφωνοὶ διόλα περὶ ἡμῶν οἱ παρ-
 οφθειας, εἰς μὴδὲν ἐνδιόσας, ἀλλ' ἀδι-
 σάκω τῆ γνώμη, λέγε τὸν χριστὸν ἐν
 γένους ὄντα δαβὶδ. παροφθειας γὰρ σοι
 δῆλον ἐνταῦθα, καὶ αὐτῶ ἠσπολαμ-
 βανῆ ἐν γένους ἑσῶ δαβὶδ, ἢ ἀρῆ-
 τῶ κροφῶτα γυνομένη αὐτῶ καὶ σαρ-
 κα μητέρα, εἰ τῶ μὴ παρῶν νοεῖθ,
 τῶ, ἐκ ἧ χερσὶ τὸ δένδρον ἑπιγνώ-
 σκεία. ἀλλ' ὅτι πλὴν γενθλίον αὐθις
 ἀναδράμωιδν ἑορτῶν, καὶ τῆ ἄνη μι-
 χρὸν ὡς περὶ ἑπιθαλάμιον ἀνακρῶσώ με
 θα μέλος, νῦν μὴ κροφῶσῃ πᾶδα
 θεόδοτον, ἐπαγγελίας ἐνέχυρον, νῦν δὲ
 πᾶσῃ γένιμον ἐν χρῶ μετὰ φέρωσιν
 τ' ἕσῶ νοῦ ἐπιφανῶσῃς θεοῦ καὶ τῶ
 ἀνθρώπου ἑπιδημίας. ἔξισον γὰρ πλὴν
 οὕτω ποῖσῃ ἔπιτοκοθῶν βλαστὸν ἀ-
 γουφῆμείσῃ. παροφθειας γυνοῦ οἷον πῆς
 νυμφῶν, ὃ τ' ἀνης κοιτῶν, παιδοποιίας
 καὶ παρῶν, ἠσποραφῶμνος παρ-
 οφθειας, τὸ μὴ, τῆς τελοῦσῃ, τὸ δὲ, τῆς
 παρῶν, ὡν ἢ μὴ, ἀρπὶ πλὴν λύσιν
 τῆς ἀπαθίας ἐδέξασῃ, ἢ δὲ, μικρὸν ἕ-
 φερὸν τῆς κατ' ἡμῶν ἰσοδ θεοπλα-
 σίας, τὸν τοκετὸν ἠσποφῶν ἠσποσῆ

paulatim eductam concoquit. Nam alio-
 qui quonam modo pietatis doctrina exqui-
 sitè cocta,7 prædens, vt ita dicam, ac durabilis
 esse queat, nisi cibum ita retineat, vt flatu mi-
 nimè dissipetur? Quid enim utilitatis afferre
 possit soluta ac remissa doctrina, periculo-
 samquæ tanquam cibi cuiusdam diffusionem
 efficiens? Si quidem etiam Cantorum liber
 tanquam ex persona Ecclesiæ ex Gentibus
 coactæ, atque etiam animæ Deo coniunctæ,
 velut epithalamii quoddam carmen canes,
 ad sponsum ait, Quam pulchræ sunt maxillæ
 tuæ, dentes tui tanquam grex tonsarum, quæ
 ascenderunt de lauacro, omnes gemellis
 foetibus. Ac rursus, Dilectus meus mihi,
 & ego ipsi. Maxillæ eius sicut phialæ aro-
 matis. Quo loco, nisi opinione fallor,
 per maxillas dentes intelliguntur. Atque
 huiusce Prophetiæ explicatio breuiter ad
 hunc modum à nobis allata sit. Tu verò,
 charissime, Dominum ex Iuda & Dau-
 de prædictum audiens, quem magnus ille
 Patriarcha, per totam suam benedictio-
 nem velut in tabula quadam informans,
 Davidis, qui ex Iuda ortus est, filium ap-
 pellauit, cuique prorsus omnes Prophetæ
 consentiunt, nullo modo addubita, verum
 animo minimè vacillate Christum ex Dau-
 dis genere fluxisse affirma. Hinc enim sci-
 licet consequetur, ipsam quoque, partu,
 qui nullis verbis exprimi potest, editam,
 ipsius iuxta carnem matrem, ex eodem
 quoque Davidis genere promanasse: si mo-
 do quispiam non negligenter ac perfuntorie
 illud animaduertat, Ex fructibus arbor
 cognoscitur. Verum ad natalitium festum rur-
 sus nos conferamus, atque Annæ velut
 epithalamium carmen paulisper module-
 mur, nunc quidè filiam diuinitus datam, ac
 promissionis pignus, vtero gerenti, nunc au-
 tem post diuturnam sterilitatem 8 genitale
 votum clarissimi, atque omni mentis agi-
 tatione præstantioris, Dei ad homines ad-
 uentus, in lucem emittenti. Operæpretium
 enim est, eam quæ talem furculum peperit,
 laudibus efferre. Proponitur itaque, tāquam
 thalamus quidam, Annæ cubiculum, libero-
 rum procreationis simul ac virginitatis per-
 sonam delinians, illud nimirum matris, hoc
 filia: quarum altera recens sterilitate libe-
 rata est, altera autem aliquantò post hu-
 manæ Christi creationis partum modo quo-
 dam naturâ præstantiori susceptura est.

Cant. 4.

Cant. 2.

Mat. 7.

Merito proinde diuino numine instincta Anna, læto atque hilari animæ statu, altissima voce ad hunc modum clamat. Gratulamini mihi, quæ promissionis germen ex sterili ventre peperit, ac benedictionis fructum vberibus meis, pro conatque optaui, Nutrio. Sterilitatis mœstitiam exui, ac lætam fecunditatis vestem indui. Gratuletur mihi hodierno die exaudibilis illa Anna, Phenennæ aduersaria, ac per suum exemplum, miraculum istud nouum atque ab humanis sensibus remotum, quod in me contigit, plausu ac lætitia profequatur. Choreas etiam agat Sara, feniliter exiliens, meumque post sterilitatem partum tanquam penicillo quodam adumbrans. Steriles etiam atque infecundæ mulieres visitationem coelitus in me mirabili modo factam canant. Dicant item matres omnes, ac fecunditate præditæ, Benedictus qui orantibus quid quod optabant, dedit, & sterilis vuluæ meatus patefecit, ac germen ex infructuoso semine concessit, hoc est summo perè admirandam ipsius iuxta carnem parentem, cuius venter coelum est, in quo habitauit is qui nullo loco capi potest. Consentanea autem his nos quoque ipsi, quæ quondam sterilis dicebatur, nunc autem virginei thalami mater extitit, ad ipsius laudem ac prædicationem offeramus. Dicamus ad eã cum Scriptura, Quàm beata domus Dauid, ex qua prodiisti, & venter, in quo Deus sanctificationis arcam, hoc est eam, à qua ipse sine semine in lucem editus est, condidit. Verè beata es, ac ter beata, quæ beatitudine donatam à Deo infantem, hoc est Mariam, nomine quoque ipso magnopere venerandam, peperisti, ex qua Christus, vitæ flos extitit: cuius & gloriosa progressio, & partus mundo sublimior fuit. Tibi quoque, ô beatissima scemina, gratulamur. Etenim nostrum omnium spem diuinitus concessam, hoc est promissionis foetum peperisti. Beata re vera es, & beatus fructus ventris tui. Beata quoque per te prædicantur mulieres, quæ sterilitatem abiecerunt, ac post sterilitatem fecundæ extiterunt. Piorum autem lingua germen tuum ingentibus laudibus afficit, ac sermo omnis lætus partum tuum prædicat. Æquum enim sanè, ac vehementer æquum est, eam laudare, quæ diuina prouidentia oraculo donata est, ac talem & tantum nobis fructum edidit, ex quo dulcis Iesus prodijt,

I Reg. 1.

Gen. 21.

σελα. εικότως οὖν ἡ θεόληπτος ἄνα, **Ρ**
 φαιδρά χη ἑξαγαυμένη τῇ τῆς ψυχῆς
 καταστάσει, ἀγαθουσίως βοᾷ συγχαί-
 ρητέ μοι, λέγουσί, βλαστον ἐπαγγελίας
 ἐξ ἀκάρπου τεκνοση γαρτρός, ἔκαρπην
 εὐλογίας κατ' εὐχάς σκετρεφθῆμα-
 ζῶ. ἐξεδυσάμην τὸ στερῆν τῆς στεί-
 ρας, καὶ τῆς εὐτεκνίας τὸ φαιδρὸν ἡμ-
 φιασάμην παρὰ λυμμα. συγχαίρε-
 τω μοι σήμερον ἢ ἐξ ἀλλοτρίου ἄνα, ἢ
 φειάννας ἀντιθετος, καὶ τῶ κατ' αὐτῶ
 ἕσπεδ εἰγματιστὸ παρὶ ἐμῆ παράδοξον **G**
 ὅτι κροτέτω θάυμα. χρευέτω καὶ σάρρα,
 παρὰ στυκίως ἀνασκιρτῶσα, καὶ ἡ ἐμὴ
 ἕσπεδ γράφουσα μέγα στείρωσιν κήρην.
 ἕσπεδ φανείτω ἅμα στείρω καὶ ἀγο-
 νοιστῶ ἐσ' ἐμοὶ θάυμα σθεθεῖσαν ἔρα-
 νόθεν ἐπίσκεψι. εἰπάτω δὴ καὶ πᾶσα
 μητὴρ καὶ γόνιμος, εὐλογοητὸς ὁ δοῦς εὐ-
 χλῶ τοῖς εὐχομένοις, καὶ ἀφανίζας πό-
 ρους ἀγόνος μήτρας, καὶ βλαστον ἐξ ἀ-
 κάρπου γόνης χειροσάμνος, ἡ ἕσπε-
 θάμαστον αὐτῆς καὶ τῆς σάρρα μητέρας, **H**
 ἢ ἡ νυδῆς, σθεανός, ἐν ᾧ ἐσκήνωσεν ὁ
 μηδαμὸς χρηστὸς. ζωαδὰ δὲ τούτοις
 καὶ ἡμεῖς αὐτῇ τῇ χαλουμένη στείρω
 ποτῆ, οὐδὲ μὴτι γενομένη τῆ παρθε-
 νικῶ θάλαμον, τῶ εὐφημίαν παρ-
 σάξωιδου. εἰπάτω μὲν τῆς γραφῆς
 παρὰ αὐτῶ, εἰπάτω μὲν, ὡς μακάριος
 ὁ οἶκος δαυὶδ, ἐξ ἧς παρὰ ἐληλυθας, καὶ
 ἡ νυδῆς, ἐν ᾧ κειβῶτον ἀνάστατος θεός **I**
 ἐτεκλόνησε τῶ αὐτὸν ἀσπύρας κή-
 σασαν, ὄντως σὺ μακαρία καὶ τρισια-
 χερία, ἡ θεομακάριον βρέφος ἐγκυ-
 μονήσα, ἡ μαρία τὸ πολυτιμωτὸ ὄ-
 νομα, ἐξ ἧς ὁ χριστός, τὸ ἕσπεδ ἐρη-
 μάσειν ἀνθρώπος καὶ ἡ παρόδος ἐνδοξός,
 καὶ ἡ αὐτῆς ἕσπεδ ὁμοιος. συγχαίρομέν
 σοι καὶ ἡμεῖς, ὦ πανολβία. ἡ γὰρ πάν-
 των ἡμῶν ἐλπίδα θεοδότητον, ἐπαγγε-
 λίας ἀπεκύνθης γέννημα. μακαρία εἶ
 ἀληθῶς, καὶ μακάριος ὁ καρπὸς τῆς **K**
 κοιλίας (καὶ μακαρία ἡ σὺ καὶ
 γυνώσκεις σποβαλῆσαι τὸ ἀγρον, καὶ
 γενόμεναι μέγα στείρωσιν γόνιμοι. γλωσ-
 σα δὲ πῶν μεγαλιῶς (καὶ τὸν βλα-
 στὸν, καὶ λόγος ἅπας εὐφρόνιος ἀνέ-
 (καὶ τὸν τοκετὸν. ἀξίον γὰρ ὄντως καὶ
 ἀξίον φερόντως ἐπάξιον, εὐφημείσθαι ἢ
 ἐκείνας ὅτι φροσύνης ἀξιώθεισαν χη-
 σμὸς, καὶ τοιοῦτον καὶ τοιοῦτον ἡμῶν
 σποτεκοῦσαν καρπὸν, ἐξ ἧς ὁ γλυκὺς
 ἰησοῦς

IOANNES DAMASCENUS

A ἰησοῦς παρελήλυθεν, ὅλος ὢν γλυ-
 χασμός, καὶ ὅλος ὀπιθυμία, καὶ τῆς
 ὀρεξῆς ἀπάντων ἔχρατον ὀρεκτόν. οἱ
 ἐπαίδην, ἔσθ' ἔτι τὴν σκίαν αὐτῆς ζή-
 σήμεθα, καὶ ἔσθ' ἔτι τὰς αὐτῆς ἀσνα-
 παυσόμεθα πέρυξιν. ἕτος ἔστιν ἀλη-
 θῶς ὁ ἀφ' ἵουμα καὶ παροφῆς κη-
 ρυπόμορος, χεῖρος ἰησοῦς ὁ θεός, ἡ χεῖ-
 ρις καὶ ἡ ἀλήθεια, ὃς ἦλθεν ἀμαρτω-
 λοῖς σῶσαι, καὶ πάντας ἀνακελεύσα-
 θαι πρὸς τὴν ἀρχαίαν εὐγένειαν.
 B αὐτῶ ἡ δόξα καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ παρο-
 κλήσις παρὰ πάντων ἡμῶν ἀναφέρε-
 ται, ὡς τῷ ἀναρχῷ πατρὶ, καὶ τῷ
 ζωοποιῷ αὐτῆ πνεύματι, ἀπὸ ἕως νῦν, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῆς αἰῶνων ἀμιεῖ.

qui totus est dulcedo, & totus desiderabi-
 lis, atque expetendorum omnium sum-
 mē expetendus. Ad quem etiam dica-
 mus, Sub umbra tua vivemus, & sub a-
 lis tuis requiescemus. Hic est verē, qui
 per Legem at Prophetas prädicatur Chri-
 stus Iesus Deus, gratia & veritas, qui id-
 circō venit, vt peccatoribus salutem affer-
 ret, atque omnes in veterem nobilitatem
 restitueret. Ipsi gloria & honor, & ado-
 ratio ab omnibus nobis adhibetur, cum
 sempiterno Patre ac Spiritu sancto, ex nunc
 & in secula seculorum, Amen.

SCHOLIA IN PRAEDECEDENTEM ORAT.

1. si ab instituto aliquantum digressus) In Græco est, μικρὸν ἐν τῷ ἑτοιμασθῆ γενόμενος
 pro quo legendum existimo ἐν παρεκλάσει. Neque aliter iudicatuos puto eos, qui ad Au-
 thoris sensum animum aduerterint. 2. doctrinæ rationale) Quod Hebræi Vrim dicunt,
 Septuaginta nunc δὴλωσιον vertunt, vt Exod. 28. & Leuit. 8. nunc τοὺς δὴλωσις, vt
 Deut. 33. Ego cum D. Hieronymo doctrinam transtuli. Ad verbulū, Illuminationes hæc
 vox sonat. Quid autem sint Vrim & Thummim, non est huius loci explicare. 3. Chri-
 stus autem) Hoc loco ἑ. spiciuū est in Græco pro δαβὶδ, χεῖρην legendum esse. De eo e-
 nim postea fufissimē totum hunc locum exponit. Sed & versu sequenti παροφῆσαι lego,
 vt etiam infra legitur, non παροφῆσαι. 4. cui repositum est) Vbi versio nostra habet,
 Donec veniat qui mittendus est in veterum libris, qui Græcam interpretationem sequun-
 tur, constanter reperio, cui repositum est. Hic tamen, ac bis etiam infra, ὁ habetur in Græ-
 co, non ὁ. Quinetiam in Græca editione Complutensi, loco horum verborum ὁ ἀπό-
 κείσαι, est, ἡ ἀποκείμεθα αὐτῶ, i. quæ reposita sunt ipsi. 5. per assumptam humanitatē)
 παροφῆσαι habet codex Cuiacij. παροφῆσαι tamen legendum esse constat.
 quemadmodum etiam pauld post corruptē in eodem libro legebatur κατάλυμα, pro κά-
 λυμμα. 6. sponte contendentem) παροφῆσαι hoc loco mihi mendi suspectum est.
 Arbitrorque legendum παροφῆσαι, modd deleatur præpositio παρὰ, quæ paulum an-
 tecedit. 7. prudens, vt ita dicam) In Græco deest ἐπι, aut aliquid simile post διαρκῆς.
 Atque etiam in voce εὐφρων suspicor aliquid vitij esse. Nam cum hoc loco per λόγον, ani-
 mi doctrinam ac pabulum intelligat, parum propriè εὐφρων dici potest, nisi fortè ab ef-
 fectu μετανοητικῶς. 8. genitale votum) Gr. ἁγιῶν ἐὺχῶν. Satis apparet per ἁγιῶν
 ἐὺχῶν, D. Mariam intelligendam esse. Atq; etiā conici potest, eam idcirco ἁγιῶν ἐὺχῶν
 dici, quod Anna precibus eam à Deo obtinisset. Sed quo pacto ipsa ἁγιῶν ἐὺχῶν
 ἁγιῶν ἐπιδημῆσαι intelligi queat, non admodum perspicio. Atque haud scio, an sub vo-
 cabulo ἐὺχῶν aliquid vitij hæreat.

DE IMMACVLATÆ DO-
 minæ nostræ Dei genitricis ac semper
 Virginis Mariæ Natiuitate Oratio
 tertia, in qua etiam ostenditur, tum ex
 veteri historia, tum ex varijs testimo-
 nijs, eam ex Davidis semine descendere.

RRSVVM festum, & rur-
 sum celebritas, rursusq;
 ego commodus cõuiuia-
 tor, salutis meæ festum a-
 gitans, atque omnes ad
 spirituales epulas inuitas,
 quarum auspex Dei ge-
 nitrix conuiuas suos voluptatis torrensce pa-
 scit. In quo vos, ô Christi apiculæ, diuinè
 circumuolantes, velut ex quibusdam aluea-
 ribus dulcedinem stillantes, tanquam fauo
 quodâ mellis domi collecto huc acceditis.
 Et quis tandem est, qui ab his deliciis abesse
 sustineat, ex his potissimum qui iam earum
 bonû degustarunt? Nam cum nonnulli sint,
 qui à mensa exquisitis cibis referta nõ prius
 abscedant, quam vltra etiam satietatem iis
 sese ingurgitarint, quid afferri potest, quin
 perquam ridiculum videatur, ante degusta-
 ta hæc mysteria, è regia mensa excedere? Re-
 giû enim, ac reginæ ex regio semine descen-
 dentis est istud epulum. Agedum igitur, ô
 charissimi, orationem nostram rursus exci-
 pite, quæ ad eundem illum vos scopum re-
 ducit, quem superiore Oratione quàm max-
 imè sternens, Christum ex Dauidicâ radi-
 ce ortum traxisse perspicuè vobis ostendi.
 Hoc autem demonstrato, hanc quoque, ex
 qua ille iuxta carnem in lucem editus est, ex
 eadem radice fluxisse, certo argumento cõ-
 stabit. Ac mihi sanè superuacaneum esse vi-
 detur secundam solutionem, ea, quam com-
 memorauimus, apertiore & efficaciore
 afferre, ad veritatis, curiosius iam quodam-
 modò fusiúsque à nobis expositæ, cõfirma-
 tionem. Verum vt peruicacem Iudæorum,
 veritati oblatrantium, contentionè ad men-
 dacijs auras ablegemus, age ipsam hanc quo-
 que Virginem pro virili nostra ex ipsa Da-
 uidis radice ortum duxisse demonstremus,
 Euangelistas ipsos testes adhibentes, atque
 ipsam Scripturæ sacræ peculiarem loquendi
 rationem. Operæpretium autè esse arbitror,

Psal. 35.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΛΟΓΟΣ

εἰς τὴν γενέθειον ἡμέραν τῆς πανα-
 μώμου δεσποίνης ἡμετέρας θεοτόκου καὶ
 ἀειπαρθένου μαρίας, καὶ σποδείζεις
 ἐν παλαιᾷ ἱστορίᾳ, καὶ ἀσφόρα
 μαρτυρίῳ, ὅτι ἐκ σπέρματος κα-
 τὰ γέναι τῆ δαβίδ.

DA'ΛΙΝ ἑσπέρη, καὶ
 πάλιν πανήγυρις, καὶ
 πάλιν ἐγὼ δεξιῶς
 ἐστίατορ, πανηγυ-
 ρῶν τ' ἐμαυτῶ σα-
 πτηλαί, καὶ συγχα-
 λῶν ἀπαίτας σπρος
 πλὴν πνευματικῶν ἐστίασι, ἧς ἡ θεολόγος
 ἐξάρχουσα, τῆς τρυφῆς τ' χαμάρρου,
 τοῖς εαυτῆς ἐπὶ δαυιδμόνας, ὅτι ὡ ἡμεῖς
 ὁ χριστὸς μελιόσαν, ἐσθῆτος ἀειπά-
 μωρος, κατὰ σπέρμα ἑνὸς σίμελων, σπο-
 δίζων γλυκεσμὸν, οἷα κηρία μελιόσι,
 οἷα δὲ σπλάγγα ἀνδροὶ χωρεῖτε, καὶ τίς ἂν
 ἔλοιτο ποιά τῆς σποδείζουσας βρυφῆς,
 τ' μάριζα γευσσάμενον ἡδὴ τ' αὐτῆς
 κελῶν, εἰ γὰρ τραπέζης ὄφεις πολυ-
 τελῶς εὐθιως μῶνις οὐ σπῆν ἀφεσῶσι
 πινές, εἰ μὴ καὶ πέρε τῶ κῆρος τ' τρυφῆς
 σπολαῶσαι, πῶς ἔλαϊν δοκεῖ κατὰ γέ-
 λασην, σπῆν γευσάμενον τ' τῆδε μνηστῆριον
 βασιλικῆς σποτηδῆσαι τραπέζης, βα-
 σίλειος γὰρ καὶ βασιλίδος ἐκ βασιλικῆς
 κατὰ γέναι σπέρματος ἡ ἐστίασι, δευ-
 ρο γουῦ ἀδιδίς, ἀγαπητοί, τ' ἡμέτερον ὑ-
 ποδείξασθε λόγον, σπρος ἐκείνον ἡμᾶς τ'
 σποτῶν ἐπαίρησαι, ὅτι ἐν τοῖς φθάσαισι
 εὐ μάλα κατέστροφῶς, τ' δαβιδικῆς ρί-
 ζης σαφῶς ἡμῖν τ' χριστὸν ὑπερήρευσαι.
 τῆς δὲ δεικνυμένους, καὶ ἡ χρ' σάρκα τῶ-
 τον τεκοῦσα, τ' αὐτῆς ἕσα ρίζης φυτὸν
 εὐκότως ἀναφανίσσαι, καὶ μοι λίαν πα-
 ρέλλοι εἶναι δοκεῖ, δευτέρα λύσιν ἐπα-
 γαγῆν, τῆς ῥηθείσης ἐμφαντικότερας
 σπρος ἐνδείξιν τ' ἀληθείας, ἀειεργότε-
 ρόν πως καὶ πλατύτερον σπρος ἡμῶν ἐκ-
 τεθείσης, ἀλλ' ὡς ἂν τ' εἰρηκτικῶ τ' ὅπι-
 λυσάμενον ἐσθῆτων εἰς αὐτὴν τῆ ἀληθείας
 καὶ τῶ ψεύδους, ὡς ἀπέμειψαμεν αὐ-
 ραῖς, φέρε δὴ καὶ αὐτὴν εἰς δύναμιν
 πλὴν παρθένου ἐξ αὐτῆς οὐσαν τῆς ρί-
 ζης δαβίδ σποδείζωμεν, μαρτυροῦ-
 τοῖς εὐαγγελιστῶν χρωμένοι, καὶ τῶ τ'
 γραφῆς ἰδιώματι, χεῖμα δ' οὐδ' οἱμα
 ὡς σπῶ

G

H

I

K

A τὰς ἀπὸ τοῦ δαβὶδ γενεὰς ἀναμνη-
 στικῶν, καὶ τῶν λαῶν, καὶ τῶν μαθητῶν
 γενεολογίαν, τὴν ἀναποδείξασαν, καὶ δὲ
 καθεστῆς ὁδὸν, ἀπὸ τῶν ἀκρων ὀπι-
 στανῶν, καὶ τοῦ εἰδῆσαι τὴν σύγκρισιν,
 καὶ τοῦ ἰσχυροῦς τεκόντας, καὶ ἰσχυροῦς
 συνεχθῆσιν συγγενῶν, καὶ εἰρμὸν συνέ-
 στασι, καὶ τὸ πρόπον, καὶ ὅτι καὶ ἡ παρθένος
 ἐκ γένους κατὰ γένος ἔστω δαβὶδ, ἐκ γένους
 ἀποδείξασαν, καὶ μηδὲν ἔχει ἀπὸ τῶν ἀνα-
B ποδείκτον ἐκ. τὸν γὰρ οἶδα πάντος
 ἐκ καμίας λαμπερότατον ἔπαυρον, τὸ ταῦς
 θεομαχίας ἀνοπλοῦσθαι γλώσσας,
 καὶ πᾶν ἀποφράσαι τόμα, καὶ αὐτῆς
 φρουρασοῦμενον. ἀρξομεν τοῦ εἰσεῖναι.
 καὶ μὴ συγγνωσκέτω τῶν τῆδε παρόν-
 των, καὶ λόγους ἐκτεθεσμμένον ἔχαστος,
 ἀπειρῶ τε ὄντι τῶν ἔξωθεν γυμνασμά-
 των, καὶ ὅτι καὶ ἀχάλλοντες ὄντες ὁδὸν
 ἵππιτομον μὴ εὐεσποῦν τοῦ δέοντος
C ἀποσφορον. ὅμως τῶν διδάσκοντι πνεύ-
 ματι πᾶσι ἀνθρώποι γνώσιν τεθαυρή-
 κως, καὶ τὸ ἀποκλείμενον ἀποδύομα-
 νόμος ποιητοῦ ἐκείνου τὸ παλαιόν,
 μὴ αἰ ἀλλοθεν τῶν φυλῶν ἐκείνου γυ-
 νῆκα, καὶ γὰρ ἀμὸν ἀγαθὸν δύνασθαι,
 μὴ τὸ αὐτῶ κοινῶσαι φυλῆς. ὅτι δὲ
 τὸ ἐστὶν ἀληθὲς, αὐτῶν ἀκούει τῶν τῶ
 νόμου ῥητῶν, ἐχόντων ὅτι λέξεως ἔγω-
 καὶ ἐπέλατο μαυοῦς τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ
D ἀπὸ ἀποσφραγιστοῦ κλειῖς, λέγων, οὐ
 ἀποσφραγιστέα τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ, ἀπὸ
 φυλῆς εἰς φυλῆν, ὅτι ἔχαστος ἐν τῇ κλη-
 ρονομίᾳ τῆς φυλῆς τῆς πατρικῆς αὐτοῦ
 ἀποσφραγιστέον οἱ υἱοί, καὶ πᾶσα θυ-
 γάτρῃ ἀγγιστεύουσα κληρονομίαν ἐκ τῶν
 φυλῶν υἱῶν ἰσραὴλ, ἐπὶ τῷ εἶδη μου
 τῆς φυλῆς ἢ πατρὸς αὐτῆς ἔσονται γυναῖ-
 κες, ἵνα ἀγγιστεύωσιν οἱ υἱοί ἰσραὴλ,
 ἔχαστος τῆς κληρονομίας τῆς πατρικῆς αὐτοῦ,
E ὅτι τὸ πρόπον συνέταξε κύριος τῷ μαυοῦσι, καὶ
 μὴ τοῖς καὶ διεφυλάττει τὸ μέγεθός, καὶ
 ῥῶ. εἰς γὰρ ἰσραὴλ ἡ ἰσραὴλ, καὶ ἡ μα-
 σαία, ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν ἡκμαστοῦ, ὅθεν ἰσ-
 τῶν παρ' αὐτοῖς ἐθῶν, ὃ μὴ καὶ θεομὸν
 ἐκείνου, ἀφ' ὃ δὲ καὶ ἀφανισμὸν ἐ-
 χούσιν, καὶ καὶ τούτων ἀπαν ἀπινυ-
 τομῶν, καὶ μέρος ἐλατῆρισμα, ἐκείνου
 λόγους αὐτοῖς παβῶν εὐδαμονίας πε-
 φρόντισαν, ἐθνικώτερον πᾶσι ἀγαθῶν μεθ' ὅσων
 τὸ βίον, καὶ εἰς μηδὲν ὅτι μέγα πθεμῶν οἰς
 τὸ χεῖμα, καὶ τοῖς τῶ νόμος θεοπρόνοτος, τῶ

confideratis ac velut contrectatis Davidis
 generationibus, iuxta Lucae ac Matthaei ge-
 nealogiam, quarum altera inuerso, altera re-
 cto ordine progreditur, per extrema men-
 tem ac sensum copulare, atq; ita deinde con-
 fusionem eam, per quam parentum Iosephi
 cognatio permixta est, serie quadam expo-
 nere, ac modum, quo ipsa quoque Virgo ex
 Dauide fluxit, aperte declarare: quod nihil
 eorum, quæ ad ipsam attinent, probatione
 sua careat. Hanc demum enim laudem om-
 ni encomij genere præclariorem luculen-
 tiorémque esse mihi persuadeo, nempe ad-
 uersum impias linguas arma induere, osque
 omne aduersus eam fremens obturare. Mihi
 verò ignoscat velim quilibet eorum, qui hæc
 adsunt, ac litterarum studia coluerunt, vt
 qui prophanorum exercitamentorum im-
 peritus sum, proptereaque angar & discru-
 ciet, vtpotè compendiariam viam atque in-
 stituto argumēto accommodatam minimè
 nanciscens. Nihilominus tamen, Spiritus
 sancti, qui docet omnem hominem scien-
 tiam, ope atque auxilio fretus, ad proposi-
 tam materiam aggredior. Ergo hoc olim
 Lege comparatum erat, vt nemo ex vlla tri-
 bu vxorem aliunde, quàm ex sua, acci-
 pere possit. Quòd autem hoc verum sit,
 ipsa Legis verba audi, quæ ad hunc prorsus
 modum habent: Et mandauit Moyse filiis
 Israèl per præceptum Domini, dicens: Non
 conuertemini de tribu in tribum: quoniam
 vnusquisque in hæreditate tribus suæ pater-
 næ adhærebunt: & omnis filia propinqua
 hæreditatem habens ex tribubus filiorum
 Israèl, vni eorum qui sunt ex domo tribus
 patris sui, erit vxor, & per sanguinis propin-
 quitatem vnusquisque ex filiis Israèl pater-
 nam suam hæreditatè percipiet, quemadmo-
 dū cōstituit Dominus Moyse. Ac sanè hoc
 aliquantisper quidè obseruatū est. Quandiu
 enim Iudæorū res florebat, ac Moisaica præ-
 cepta vigeant, nullus apud eos ritus erat, qui
 non iuxta Legem vim suā obtineret. At po-
 stea quàm in exitum tendere, atque in con-
 trarium prorsus desciscere, sensim que minui
 cœperunt, non iam ipsis patria felicitas cu-
 ræ fuit, vt qui Gentilium quodammodo ri-
 tu vitam instituerent, neque admodum ma-
 gni rem huiusmodi penderent, tametsi alio-
 qui lege sanciente, Prophetis inclamātibus,
 atque ad eò ipsomet Deo per totam Scri-
 pturam τῶν ἐμβόωντων, καὶ ἀπὸ πάσης χεῖδὸν τῆς

Psal. 95.

Legis ve-
temis con-
suetudo.

Num. 36.

Tribuum
Iſraeliti-
cam conſi-
ſio unde
orta.

pturam teſtificante atque admonente, ne animis effunderentur, ac legitimas ſanctio- nes opprimerent. Poſteaquã igitur Iu- dai ſuã in Deum contumeliã non vulga- rem poenam pependerunt, ac pro eo quod ſapè tanquam ceſtro quodam percipi, at- que à paterna religione deficientes ad ex- tremam ſuperſtitionem proruerant, variis modis à Deo ex cruciati fuerunt (nam & vrbs obſidione cinctã eſt, & ſacra proph- anum in modum direpta, & ſancta impu- ris ac ſceleſtis pedibus protrita, & gens ip- ſa populationibus oppreſſa, patriũque ſo- lum euerſum, ipſique in exteram regio- nem extorres acti miſerandum videntibus ſpectaculum, atque audientibus acroama præbuerunt, omnique ex parte cincti in grauiffimis & immedicabilibus calamita- tibus verſati ſunt) nec iam diligentia adhi- beri poterat, qua genera iſternofci poſſent, vtpote vniuerſa natione aduerſarum re- rum, atque ingruentium quotidie malo- rum mole oppreſſa, tum verò ſingulæ tri- bus nobilitatis ſuã præſtantiam ac ſingula- re decus amiſerunt. Nec tamen profluſ de- leta eſt celebris hæc generis dignitas. Et- enim huiuſcæ tribus authoritas, velut reli- quia quædam, per ſucceſſionem adhuc o- pibus quædam imperio pollens perſtitit vſque ad clariffimam hanc Virginem, hanc in- quam ſolam inter mulieres Deo deſpon- ſam matrem ac ſemper virginem, quam nunc ex Dauidica tribu ortam eſſe proba- re aggrediẽs, Orationis iactum ad Scriptu- rã ſcopum directum emitto, ſi modò Deus hoc mihi concedat, vt pro rei dignitate ſer- monem habere queam. At enim, ò beate Matthæe, velim mihi explices, quidnam cauſa fit, quòd tu in ius, quorũ genus recen- ſes, à ſancto Luca diſſentias. Minimè verò, inquit mente ad diuinas res conſcribendas eximia præditus Matthæus, priùs publicanus, nunc autem arcanorum myſteriorum inter- pres, minimè, inquam, vlla eſt inter nos diſ- ſentio. Nam ille, velut ſermonem retrorſum flectens, naturales patres prætermiſit, legales duntaxat commemorans. Ego autem natu- ralium patrum nſentionem apertè feci: non temerè id quidè, neque aliter quàm Spiritu dignum eſſet. Vterque enim noſtrũ, tanquam vno eodẽmq; Spiritu afflatus, alter alterius ſcripta ſine vlla immutatione comẽdat & at- tollit. Accuratè autè, ò chariſſimi, generis ſe-

γραφῆς αὐτῆς Διαμαρτυρουμένης τοῦ F
θεοῦ, μὴ ἀφ' ἑαυτῆς, μὴ ἀφ' ὁθέλου τοῦ
νόμου. ἐπεὶ οὐκ παροινας τὸ εἰς θεὸν
δικίως ἔτι τυχεῖται ἐδοξάνοι ἰσθῆτοι,
ὣν τε πολλὰς παροίτηται, ἔτι πι-
τρῶας ἐξεσηκότες θεοσεβείας εἰς ἄκρον
δυσθεσμίας ἐπέληλάκειαν, καὶ τοι
πολυβότους αὐτοῖς κολάσαντος ἔθευ.
πῆ μὲν, πολιορκουμένης τῆς ἀστεος, ἔτι
ἱερῶν καταρθευμένων, τῆς τε ἀγίαν τοῖς G
ἐναγέσι καὶ βελήοις συμπατουμένων
ποσὶ, πῆ δὲ, διήσθη καὶ λεηλασία τοῦ
ἔθνους, καταστροφῆ τε τῆς πατρῶς ἐδά-
φους, καὶ τῶν πατρῶς ἀλλοδαπῶν ἐξ-
λαυνόμενοι ἦσαν, ἐλεεινὰ τοῖς ὄρασι
θάματα, καὶ τοῖς ἀκύνσιν ἀκυσμα, κύ-
κλω τε περιεστρωμένοι τοῖς ἀνηκέστοις
ἐγίνοντο, μηκέτι φιλοκρινεῖσθαι ἔχοντες
ἰσχύοντος, τῶ ἀφ' ἑαυτῆς περὶ μὲν τὸ συμ-
φορῶν, καὶ τῶ πλήθι τῆς ἐπιόντων H
ὀσημέραι δυστυχμάτων, τότε δὲ συγ-
χθεῖται τῆς φυλῆν ἐλάτη, τὸ τὸ εὐ-
γενείας ἐξέμελλον ἀπεσπληθησαν. ἀλλ'
ὅσα εἰς ἅπαν ἠφάνιστο τὸ περιώνυμον
τῆ το τῆ γενέας ἀξίωμα. διέμεινε γὰρ
ὡσπερ ἡ λέβητον ἐκ ἀφ' ὁδοῦς ἐπι-
κρατοῦ ἐπι, τὸ κληρονομία ταύτης τὸ
ἀξιολόγον, μέγρι τὸ αἰοδίμου παρθε-
νης, ταύτης δὲ λέγω τὸ μόνος ἐν γυναι-
ξὶ θεοσυμφῶτα μηδὸς ἢ ἀειπαυδος, ἡ I
ἀρπὶ τὸ δαδωπικῆς ἔσαν ἀποδ' ἰκνύσας
φυλῆς παρορμώμενος, τῆ λόγου τῶ
βελίω πατρῶς τὸ τὸ γραφῆς (σωτείνης
σκοποῦ ἐπαφίμης, θεοδ' ἀλίσι μοι τῶ
κατ' ἀξίαν λέγειν παρεχόμενος. ἀλλὰ
μοι δ' ἄλλο φρεσὸν, ὡ μακάριε ματ-
θαῖε, τίς ὁ τῆς ἑσπὸς τοῦ γενεαλο-
γουμενῶν πατρῶς τὸν ἱεροφάντιω λου-
κῆν ἀφ' ὁδοῦς λόγος; οὐ φησιν
ὁ θεογραφικώτατος νοῦς ματθαῖος; ὁ
πρὶν τελέωνος, νῦν δὲ τῆς ἀπορίτων K
ὑψηλῆς, ὅσα ἔστι ἐν ἡμῶν, ὅσα ἔστι
οὐδεμία ἀφ' ὁδοῦς ἐμφασις. ὁ μὲν
γὰρ ὡσπερ ἀναποδίξων τὸ λόγον, πα-
ρῆκε τοῖς χ' φῶσιν πατέρας, τῆς κα-
τὰ νόμον ἑσπ' ὅτε μόνων ἐπιμηκῶεις.
ἐγὼ δὲ τῆς χ' φῶσιν πατέρων σαφῶς
τῶ μνήμην πεποιήμα, ὅσα ἀλόγως
οὐδὲ ἀναξίως τῶ πνεύματος. ἐκάτε-
ρος γὰρ ὑφ' εἰδος καὶ τῶ αὐτοῦ πνεύ-
ματος ἐμπνεόμενος, τῶ πατέρων ἡτέ-
ρος εἰς μηδὲν ἀφ' ἁλάτιαν ἀποσπληνῆ.
σκοπεῖν δὲ δεῖ δι' ἀκριβείας, ἀγαπητοῖς
ἔσ

IOANNES
DAMASCENUS

Ατάς ὑπ' ἀμφοῖν ἐκτεθεί(ας γενεαλο-
 γίας, καὶ κείθεν ἤρξα(ται τὰς γενεαλογίας
 τῆς εὐαγγελιστῆς. ἀμέλει ποῖνω καὶ τῆς ἱε-
 ροφάντης φωνῆς, ἐξ ἐκείτων τῶν γε-
 νῶν λέγω δὲ τῶν καὶ φύσιν καὶ νόμον,
 τὸ ἀκριβές τῆς γενεαλογίας ἡμῶν δει-
 κνύει. ματθαῖος γὰρ τῆς κατ' αὐ-
 τὸν συγγραφῆς ἀπαρχοῦτος, βίβλος
 γενέσεως, φησὶν, ἰησοῦς χριστὸς υἱὸς δα-
 βίδ, υἱὸς ἀβραάμ, καὶ ἡρώδης τοῦ βασι-
 λῆος υἱὸς. **B** τῆς ἱουδαίου κατὰ τὴν αὐτὴν κατ'
 αὐτὸ τὸ παροῖμιον. ἀλλ' ἔμμερει τῆ-
 τῆς ἑσπ. παρ' ἑσπ. γὰρ ὁ λόγος αὐτῶν καὶ
 μέμει τῆς παρθένου μητῆρος. λε-
 κτός δὲ μετὰ τὴν καὶ τὸ βράβησιμα ἔ-
 σωτήριος ἀνάδειξι, μικρὸν αὐτῆς που
 τὸν λόγον μεταξέων, τοιαύτῃ γρά-
 φῃ ἐν οἷς, φησὶν, καὶ αὐτὸς ἡὶ ἰησοῦς,
 ὡς ἐστὶν τῆς ἰουδαίας, ἀρχοῦτος ἄν,
 ὡς ἐνομιζέτο, υἱὸς ἰωσήφ τῆς ἡλεί, τῆς
C ματθαίου, τῆς λευὶ, τῆς μελχι, καὶ ἐξ ἧς
 καὶ ἀναφορῆν, ὡς τῆς σῆθ, τῆς ἀδάμ
 τῆς θεοῦ. οὐκ ἀγνοεῖ δ' οὐδ' ὅτι φι-
 λόπονος ἦν τῆς ἐξ ηταισμεῖων, ὡς τοῖς
 μετὰ καὶ νόμον πατέρας ἐκείνοις τῆ
 γραφῆ καλεῖν ὀνόματι, τοῖς παρθε-
 νῶν καὶ ἀπαύδας, πλὴν παρθε-
 νῶν, δι' ἀδελφοσώρου γένεσ με-
 τὰ κοίμωσιν τοῖς δὲ τοῖς καὶ φύσιν, ἐ-
 κείνοις, οἱ μάλιστα μετ' ἑαυτοῖς παρθε-
D νῶν καὶ τῆς γενέσεως οἰκείῃ παρθε-
 νῶν, ἑαδ' ὅτι δὲ καὶ ἀπε-
 θνάσιν αὐτοῖς ἀπαύδας ἀδελφοί, δι'
 ἀπὸ τῆς ἀπορίας, τὴν εὐκλήσιαν τῶ
 ἀδελφῶν ὀνομασθῆσαν. τῶν γὰρ τοῖς εὐ-
 αγγελιστῶν, ὁ μετὰ τῶν καὶ φύσιν πα-
 τέρων μόνων ὀνομασθῆσιν, τοῖς καὶ νό-
 μον παρθεῖν ὁ δὲ, τῆς μετὰ τῶν, τοῖς καὶ
 φύσιν παρθεῖν, τῶν καὶ νόμον ἰδι-
 κῶς ἐπεμνήσθη, οὐδ' ὅτι παρθεῖν τῆ
 εὐ-
E κότης ἀποσταλείς. καλὸν δ' οἰμῆ καὶ
 παλαιῆς παρθεῖν τῆς μαρτυρίας ὀπι-
 μνησθῆσιν, ἡὶ παρ' ἀνδρὸς τινὸς πο-
 λυτίστος παρθεῖν, ἐξουσίαν ὀπι-
 λέξωσιν οὕτως. ἐπειὶ οἱ τῆς γενεα-
 λογίας τῶν εὐαγγελιστῶν ἐμπεροῦσιν,
 οἱ μὲν διεδέξαντο παρθεῖν πατέρας γνη-
 σίους, οἱ δὲ, ἑτέροις μετὰ ἐξ ηταισθῆσιν,
 ἑτέρων δὲ γένεσιν καὶ ἑσπ. ἀμφοτέ-
 ρων δὲ γένεσιν ἡ μνήσιν, τῶν τε γε-
 γεννηκότων, καὶ τῶν ὡς γεννηκότων,
 οὕτως οὐδέτερον τῶν εὐαγγελιστῶν ψεύ-
 δῆσαι, καὶ φύσιν ἀκριβοῦσιν, καὶ νόμον.

riem ab utroque expositam considerare, atque hinc quaestionis solutionem aucupari conuenit. Quandoquidem igitur, iuxta Euangelistae vocem, ex utroque genere, hoc est ex naturali ac legali generationis certitudo demonstratur, Matthaeus proinde opus *Matth. 1.* suum inchoans, Liber generationis, inquit, Iesu Christi filij David, filij Abraham. Et quidem ad id, quod quaerimus, percipiendum, principium ipsum, vel solum, sufficebat. Verum hic non subsistit. Etenim ipsius sermo etiam usque ad Virginis sponsum progressus est. Lucas autem post Saluatoris in baptismo declarationem, orationem suam non nihil deriuans, ad hunc modum scribit: Inter quos, inquit, etiam Iesus erat, annorum quasi triginta incipiens esse, ut putabatur, filius Ioseph, qui fuit Heli, qui fuit Mathan, qui fuit Leui, qui fuit Melchi, & sic deinceps in altum ascendendo usque ad Seth, qui fuit Adae, qui fuit Deo. Illud porro minime ignorat, quisquis sedula & exquisita mente praeditus est, ex usu Scripturae esse, legales patres eos demum appellare, qui quamuis sine liberis e vita decesserint, tamen per sobolem, ex fraterno semine post mortem suam ortam, filios habuerunt: naturales contra, eos qui praesertim quidem sibiipsis ad generis propagationem ex suo met semine liberos procreauerunt, interdum autem etiam, si ipsorum fratres nullis liberis relictis vitam cum morte commuassent, per vicarium semen haereditatem ipsis collegerunt. Ergo alter Euangelistarum, naturales duntaxat patres commemorans, legales silentio praeteriit: alter rursus praetermissis naturalibus, legalium priuatum mentionem fecit. In quo neuter ab eo quod par erat, aberrauit. Nec verò incommodum fuerit (quo planius istud ostendatur) veteris quoque testimonij meminisse, quod a viro quodam multarum rerum cognitione instructo accepimus. Id autem sic ad verbum habet. Quandoquidem qui in Christi genealogia ab Euangelistis referuntur, partim filij veris patribus successerunt, partim, cum ab aliis geniti essent, aliorum tamen filij dicti sunt, atque utrorumque mentio facta est, hoc est & eorum qui genuerunt, & eorum qui velut genuerunt, idcirco neutrum Euangeliorum mentitur, dum & naturam & Legem nume-

Matth. 1.

Luc. 3.

NIS
 CE
 A

rat. Nam tum familiae Salomonis, & Nathan, per liberorum fuscitationem ac repetita matrimonia inter se conuexa erant. Ut autem perspicuum sit quod dico, generum permissionem exponam. A Dauide per Salomonem generationes recensentibus, tertius à fine Mathan reperitur, qui Iacobum Iosephi patrem genuit. A Nathan autem Dauidis filio iuxta Lucam, eodem modo tertius à fine Melchi. Quocirca cum Ioseph nobis pro scopo proponatur, demonstrandum est, quonam pacto vterque ipsius pater esse diuinis litteris prodatur, nimirum & Ioseph qui à Salomone ortum traxit, & Heli qui à Nathan. Ergo & Mathan & Melchi eandem uxorem vicissim ducentes, vterinos fratres procrearunt. Neque enim Lex prohibebat, ne ea, quæ maritum morte amiserat, aut ab eo repudiata fuerat, alteri nubere. Memoria itaque proditum est, Mathan primum, qui à Salomone originem ducebat, Iacobum genuisse, ipsoque Mathan extremo vitæ die functo, Melchi, qui ad Nathan genus suum referebat, viduam, quod ex eadem tribu ipse, quanquam ex alia familia, vt iam dictum est, foret, in matrimonium accepisse, ex eaque filium Heli suscepisse. Ad hunc modum ex diuersis duobus generibus Iacobum & Heli, vterinos fratres reperimus: quorum alter, hoc est Iacob, fratre Heli sine liberis è vita sublato, uxorem illius in matrimonium accipiens, tertium Ioseph ex ipsa sustulit, naturam quidem ac iuxta rationem, sui ipsius filium (vnde etiam scriptum est, Iacob genuit Ioseph) Legis autem respectu, filium Heli. Iacob etenim, vt potè frater, semen ipsi fuscitauit. Ob eamque causam ipsius etiam genealogia obscuritate minimè obruetur: quam Matthæus quidem Euangelista recensens, Iacob, inquit, genuit Ioseph, Lucas autem conuerso ordine, Qui erat, vt putabatur (nam hoc etiam adiunxit) filius Ioseph, qui fuit Heli, qui fuit Melchi. Siquidem nulla ratione significantius atque illustrius legalis natiuitas commemorari poterat. Atque hoc verbum, Genuit, in hac liberorum procreatione ad extremum vsque subicit, per anafin sursum ascèdens vsque ad Adà, qui fuit Dei. Et paucis interiectis: Vterini ergo fratres Heli & Iacob. Etenim mortuo Heli sine liberis, Iacob semen ipsi excitauit,

ἐπεπλάκει γὰρ ἀλλήλοις (αὐτῶν) γέννησάν τε
 ὑπὸ τῷ σοδομῶντος, ἢ τὸ ὑπὸ ἑνά- F
 θαν, ἀναστῆσαι τέκνον, ἢ δευτερογά-
 μίας. ἵνα δὲ σαφές ἢ τὸ λεγόμενον, ἢ
 ἵνα πάλιν τὸ γένον διηγήσομαι. ὑπὸ
 ἑ δαβὶδ. ἀφ' οὗ σοδομῶντος (αὐτῶν) γέννησας
 καταριθμουμένους, τρίτος ὑπὸ τέλει
 εὐείσομαι μάθαν, ὃς ἐγέννησε τὸν ἰα-
 κώβ, τὸν ἰωσήφ τὸν πατέρα. ὑπὸ δὲ ἑνά-
 θαν ἑ δαβὶδ χ' ἰσραὴλ, ὁμοίως τρίτος
 ὑπὸ τέλει, μελχὶ, σκοποδοποιῶν ἡ- G
 μῖν κειμένον ἢ ἰωσήφ, ὑπὸ φιλίον, πῶς
 ἑκάτερος αὐτῶν πατὴρ ἰσραὴλ, ὁ τε ἰα-
 κώβ ὑπὸ σοδομῶντος, ἢ ἡλὶ ὑπὸ τῷ
 νάθαν, ἑκάτερον γένος κατάγοντας. καὶ
 δι' οὗτο, τε ματθαν καὶ ὁ μελχὶ, ἐν
 μέρει τῷ αὐτῷ ἀρμόδιον γυναικί, ὁ-
 μομιμήτους ἀδελφοὺς ἐπαυδοποιήσαντο,
 ἢ νόμον μὴ κωλύοντος χρεῦσθαι, ἢ ἢ
 ὑπολειπόμενον, ἀλλὰ γὰρ μετῆσαι. πα-
 ραδέδομαι τοῖσι, ὅτι πρῶτος μάθαν H
 ὁ ὑπὸ σοδομῶντος κατὰ γένος,
 τὸ ἰακώβ γεννᾷ καὶ τελευτήσαντος τῷ
 ματθαν, μετῆσαι ὁ ἑπὶ τῷ νάθαν χ' ἢ γέ-
 νος ἀναφερόμενος, χρεῦσθαι. ἐκ μὲν
 τῷ αὐτῷ φυλῆς, ἐξ ἄλλης δὲ γένος ἄν,
 ὡς ἔθεσται, ἀρμόδιον αὐτῷ, ἔχει
 υἱὸν τὸν ἡλὶ. οὕτως ἐν ἀσφύραν δύο
 γένων εὐήσομεν, τὸν τε ἰακώβ ἢ τὸν
 ἡλὶ, ὁμομιμήτους ἀδελφοὺς, ὡν ἑκάτε-
 ρος ὁ ἰακώβ δηλοῦσι, ἀτεκνῶν τοῦ ἀ- I
 δελφοῦ τελευτήσαντος ἡλὶ, τὸν γυ-
 ναῖκα παρὰ λαβῶν, ἐγέννησεν ἐξ αὐτῆς
 τρίτον τὸν ἰωσήφ, χ' φύσιν μὲν ἑαυτῶ,
 ἢ χ' λόγον. διὸ γέγραπται, ἰακώβ ἐ-
 γέννησε τὸν ἰωσήφ, χ' νόμον δὲ, τῷ ἡλὶ
 υἱὸς ἡ. ἐκείνη γὰρ ἰακώβ ἀδελφὸς
 ἄν. ἀνέστησεν ἀπὸ αὐτοῦ, διότι οὐκ ἀμα-
 ρωθήσεται καὶ ἢ κατ' αὐτὸν γενεαλο-
 γία, ἢ ματθαῖος μὲν ὁ εὐαγγελιστὴς
 ἐξαριθμουμένους, ἰακώβ δὲ, φησὶν, ἐ-
 γέννησε τὸν ἰωσήφ. ὁ δὲ λέγει ἀνάπα- K
 λιν, ὃς ἡ, ὡς ἐνομιζέτο, καὶ γὰρ τῷ
 το παρῆσθαι, τῷ ἰωσήφ, τῷ ἡλὶ, τῷ
 μελχὶ. τὸ γὰρ χ' νόμον γέννησεν,
 ἵνα πιστώσῃ οὐκ ἡ ἐξεντείν. καὶ τὸ
 ἐγέννησεν ἵνα τῆς τοῦ ἀδελφοῦ ποιήσας
 ἢ χ' τέλει ἀπεσπῶσθαι. τὸ ἀναφο-
 ρὴν ποιησάμενος, ἕως τῷ ἀδὰμ τοῦ
 θεοῦ χ' ἀνάλυσιν. ἢ μετὰ βραχέα,
 ὁμομιμήτοι ἀεὶ ὅ, τε ἡλὶ καὶ ἰακώβ
 ἀδελφοί. ἀτεκνῶν γὰρ ἢ ἡλὶ πῶς
 κότες, ἰακώβ ἀνέστησεν αὐτῷ ἀπὸ αὐτοῦ
 γενήσας

SIO
 DANIA
 OPE

A γενήσας τ' Ιωσήφ χ' φύσιν μὲν αὐ-
 τῶν, χ' νόμον δὲ, ἡλεί. ἄπρος ἀμφο-
 τέρων ἰὼ υἱὸς Ἰωσήφ. τοσαῦτα δὲ ἰ-
 ποσ. χ' δὴ τὸ ἰωσήφ αὐτῶς γενεαλο-
 γουμένης, διωμάς χ' ἡ παρθένος αὐ-
 τήσιν θεοτόκος μαρία, τ' αὐτῆς ἕσα
 φυλῆς συναποδείκνυθ' ἑτέρω, εἴγε χ'
 τ' μαρτύριον νόμον, οὐκ ἐξῆν φυλῆ φυ-
 λῶν ὁπιμύνησθ'. εἰ γὰρ τῶν ἐκ τ'
 δήμου χ' πατρίδας τ' αὐτῆς ὁρωμένων,
B πρὸς γάμου κοινωνίαν ἦεν θεασί-
 ῶς ἂν μὴ τυχὸν ἀετρεφότο τὸ γέ-
 νοις ὁ κληρὸς ἀπὸ φυλῆς εἰς φυλῆν.
 εἰ δὲ πῆς κωρείας χ' αὐτῶν ἀπαιτοῖν
 γενεαλογεῖσθ' πλὴν ὑπερβίαν παρ-
 θέου χ' ἀνδρῶν, ἐκ ὅρτ' ἄ γέ μοι ποιῶν
 φανείαι, ἔ νόμου τῆτο μηδαμῶδ' συγ-
 χροῦντος, ἢ ὅπιτε βραφότος διήκχθην.
 ποδ' γὰρ ἐν τοῖς παλαιῶς γνή ποτε
 δείκνυσθαι γενεαλογηθεῖσα, τὸ πμω-
 τέρη μέρες πρὸς κεκλιθέντος εἰς γενεο-
C γραφίαν ἀγαθῶς; παρὸθεν γὰρ, ἀλλ'
 ἔ μὴ ὁδοῖται τὸ γένος τ' εὐκληρίαν γιω-
 ρίζεσθαι πρὸς τιμότερον. ἡμῖν δὲ τῶτε
 μελήσθ' ἢ παρτελεῖς ἔδει, ὅπι μὴ ὁρὸς
 ἡμῶν ἀρχαίς πρὸς ἀρχαίαν ὄρους, ἢ
 κενὸς ἐπεί (ἀγνή θεομοις, ἔ γὰρ ἕλα
 μεταίρεθ' ἡμῶς αὐτοῖς, ἔ οἱ πατέρες
 ἡμῶν ἔρετο. τῶν δὲ γὰρ μὴ κρῶν ἀρ-
 ὀθεν ἐκτεμεμένων, οὐκ ἀποσείμην. εἰ
 γὰρ ἀληθεῖαι μαυσις ταῦτα θεασί-
D ζων, ἔ καὶ γήραπται, ἀληθεῖσθ' δὲ
 πάντως ὡς εἶμα πρὸς εἶμα τῶν
 ἀληθεία μόνος ἐπιτυχῶν, τ' αὐτῆς ἀ-
 ερα φυλῆς δευθῆσαι, χ' ἡ θεόκλη-
 τος αὐτῆ μισθῶ θεος τὸ κατ' οἰκονο-
 μίαν ἀρρητον μυστησωσμένη ταῦτη
 ἀνδρὸς, λέγω δὲ, τὸ ἐκ δαυὶδ πεφῆ-
 νότος ἰωσήφ. ὃν εἰ ἐκ πῆρματος τῆ
 δαυὶδ χ' ἀγαθῶν δούμην, πρὸς ἀ-
 νάγκης κείσεται, χ' πλὴν αὐτῶ μὴ
 σευθείσθαι, τ' αὐτῆς ἕσαν φάναι φυ-
E λης. ἰωσήφ γὰρ, υἱὸς δαυὶδ, μὴ φο-
 βηθῆς πρὸς λαβεῖν μαριὰμ πλὴν γυ-
 ναῖκά σου, ὅπιτῶς αὐτῶ δι' ὀράμα-
 τος πρὸς σφῶνισεν ἀγγελος, ἕπι τῶ
 πρὸς δὲ ὅτ' ἀφράσθ' κωσφορείας ἀ-
 χάλλοντι. ἐκκοῦ ἔ διεβύσθαι μωσῆς,
 ἔ διημάρτησθαι δαυὶδ, ὃ ἢ, μὴ συγ-
 χείσθαι τῶ γνή πρὸς εἰσθ' θεασί-
 ζων, ὃ δὲ, δι' ὀρομοσίας ἐξ ὀσφῶς
 αὐτῶ τ' χεῖρῶν ἀναστήσεσθαι χρομο-
 δούμηνος. ἔπω μὲν οὐκ ἔσθ' ροῦ ὅπιπρωμῶν ὁ λόγος, (αφῶς ἡμῖν ἐξ ἰσθῶν χ' δαυὶδ

progenito scilicet Iosepho, qui, vt naturā ip-
 sius erat, ita, si Legis rationem habeamus, pa-
 trem Heli habebat. Ita vtriusque Filius Io-
 seph erat. Atque hæc ille. Proinde cūm Iose-
 phi genus ad hunc modum recensetur, cer-
 tē virgo quoque ipsa ac Dei genitrix Maria
 eiusdem cum eo tribus esse simul demōstrat-
 ur, siquidem Mosis Lege non licebat vlli
 tribui cum altera tribu permisceri. Sanciebat
 enim ea, vt quæque tribus cum vno qui ex
 eadem tribu esset, matrimonio iungeretur: ne
 fortasse generis hæreditas ab vna tribu ad al-
 iam laberetur. Quòd si quis ipsius quoque
 sanctissima Virginis genus propriè ac pecu-
 liariter recēseri postulet, non rectè mihi qui-
 dem facere videtur: cūm Lex nusquam hoc
 permittat aut imperet. Quonam enim loco
 apud veteres mulieris genus cōmemoratum
 fuisse ostenditur, cūm in recensendis generi-
 bus præstantior pars anteferatur? Præstan-
 tius siquidem est, vt generis nobilitas à patre
 quàm à matre cognoscatur. Nos autem istud
 nihil omninò morabimur. Neque enim no-
 strum est antiquas regulas adulterare, aut no-
 uos ritus inuehere. Neque enim fas est anti-
 quos terminos immouere, quos patres nostri
 posuerunt. Cæterum ab his, quæ aliquanto
 antè expōsita sunt, minimè abscedamus. Nā
 si vera dicit Mofes, ea fanciens, quæ litterarū
 monumentis consignata sunt (non est autem
 dubiū quin vera dicat, vt potè os ad os Deo,
 qui veritas est, remotis arbitris loquens) eius-
 dem proinde tribus esse demonstrabitur hæc
 diuinitus vocata Dei mater, cuius vir ille, qui
 per dispensationem omni sermone præstan-
 tiorem eam despōdit, hoc est Iosephi, quem
 ex Dauidica tribu ortum esse constat. Qui si
 à nobis ex Dauidis semine descendere con-
 cedatur, necessarium profectò nobis erit cō-
 fiteri, eam quoque, quæ ipsi desponsata est,
 eiusdem tribus esse. Ioseph enim, Fili Dauid
 (vt eum allocutus est angelus ille, qui per vi-
 sum ipsi apparuit, ob grauiditatis, orationem
 omnem superantis, nouitatem animi moesti-
 tia laboranti) ne timeas accipere Mariā vxo-
 rem tuam. Itaque nec falsus est Mofes, nec à
 vero aberrauit Dauid, ille nimirum tribus
 inter se misceri vetans, hic, interposito iure-
 iurando de lumbis suis Christum excitatum
 iri vaticinans. Ad hunc igitur modum ora-
 tio nostra ex animi sententia decurrens, per-
 spicue nobis Christum ex Iuda & Dauide

Cur Mat
vie genus
peculiariter
non recen-
satur.

rom. 22.

Mat.

Num. vlt.
Psal. 80.

A Ἐποδαβιδ, ἀφ' ἧς ἐποδοθεῖσαν αἰτίαν γενεαλογουμένης, ἐν ταύτῃ καὶ ἡ παρ-
γενεῖ μαριαν ἐποδαβιδ γεννημένη συ-
νιστάται, ἀφ' ἧς τὸ μητρικὸν γένος τὸ
ἰσραηλῆσιν συνεκφέροντες, καὶ τὴν μη-
τρὴν ἀποδοθεῖσαν ἡμῶν ἀποδοθεῖσαν τῇ
μαυρώσεως νομοθεσίᾳ καὶ ἀπειραφίσει-
τε, λήγοντος τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ, ἐπὶ
φυλῆς εἰς φυλὴν, ὅτι ἕκαστος ἐν τῇ
κληρονομίᾳ τῆς φυλῆς τῆς πατριῆς αὐ-
τῆς ἀποδοθησόμενος οἱ υἱοῖς ἰσραὴλ.

B τῆς ἀποδοθησόμενης οἱ υἱοῖς ἰσραὴλ,
καὶ ἡ ἐξ ἧς. ἕκαστος δὲ τῶν ἐργοντων,
ὅτι μὴ δίκαιος ἡ ἰωσήφ, καὶ καὶ νό-
μον ἔχει, ἀποδοθὴν νομίμως δὲ βίβας,
ὅσα ἀλλοθεν ἔσαν ἐν αἰνῶτο γυναικί, ἢ
ἐξ ἧς ἀρμάρτο φυλῆς. ἢ δὲ, ἡ δὲ ἰσ-
ραὴλ, δῆμου τε τῆς αὐτῆς καὶ πατριῆς,
ἡ τῆς ἰωσήφ, τοιαύτα γὰρ ἡ δὲ ἰσ-
ραὴλ νόμον ἀποδοθησόμενα. εἰ τὸν ἰω-
σήφ ἰσραὴλ, κληρὸς τε καὶ πατριῆς δα-
βιδ, πῶς ἔχει καὶ τὴν μαριαν ἐν τῇ
αὐτῆς ἀρμάρτῳ δίκαιον, καὶ αὐτῆς ἔ-
σαν μάστιγα τῆς ἰσραὴλ φυλῆς, δῆμου
δὲ τῆς δαβιδ, ἢ ἂν καὶ ἰωσήφ ἀρμάρ-
το, σαφῶς τῆς ἀποδοθησόμενης νό-
μου, καὶ μὴ τῆς ἄλλας φυλῆς
ἑπιμύθια ἀνείργοντος, διοικουμένης δὲ
ἀπικρῆς, ἐν τῇ κληρῶ καὶ τῇ δῆμου
καὶ οἰκείας φυλῆς ἡς συμβίωσας ποιῶ-
σται; ἢ γὰρ ἀπειραφίσει, φησὶ τοῖς
υἱοῖς ἰσραὴλ, ἐπὶ φυλῆς εἰς φυλὴν,
ὅτι ἕκαστος ἐν τῇ κληρονομίᾳ τῆς φυ-
λῆς τῆς πατριῆς αὐτῆς ἀποδοθησόμε-
νος οἱ υἱοῖς ἰσραὴλ. καὶ ταῦτα δὲ
οὐ καὶ ἡ ἀειώνιος αὐτῆς παρθένος,
ἐν ἀσπέρματος ἡ τῆς δαβιδ, ὅθεν καὶ
ὁ μητὴρ ἐγενεαλογεῖτο. εἰ γὰρ κεφα-
λὴ τῆς γυναικὸς ὁ ἀνὴρ καὶ τῆς μέγαν ἀ-
πόστολον, καὶ ἑσθίαι οἱ δύο εἰς σάρκα
μία καὶ τῆς μαυρώσεως νόμον, καὶ ἡ με-
μνησμένη ἀνδρὶ ἀφ' ἧς μαριαν, μοι-
χείας ὑπέχει τιμωρίαν καὶ τὸ νόμον, ὡς
τῆς μητρὸς ἢ δὴ σῶμα γεννημένη, καὶ
κεφαλῆ τῶν ἀνδρῶν ὅτι κεφαλὴ τῆς
πῶς ἔχει τῆς κεφαλῆς γενεαλογουμένης
ἐπέχει καὶ τὸ σῶμα τῆς κεφαλῆ συνα-
ρμάρτῳ; ὅτε καὶ αὐτὰ τὴν παρ-
θένον ἔδδ' συνημμένῳ τῷ ἰωσήφ, εἰκό-
τως τῆς γενεαλογίᾳ συναναρμάρτῳ
ὅτι δὲ τῆς αὐτῆς μάστιγα φυλῆς, καὶ
μὴ ἀλλὰ καὶ δῆμου καὶ πατριῆς δαβιδ
ἐποδοθεῖσαν γεννημένη, ἐπειδὴ ἐν τῷ ἀποδοθεῖσαν αὐτῆς ἰσραηλῆσιν, μετὰ τῆς

causam, ducentes, simul quoque Virginem Mariam ex Dauide ortam esse confirmant, per sponsum scilicet vxoris genus vnā inferentes, iuxta eam, quam aliquantò ante protulimus, Moſis Legem, ita ad Iſraēlitas in- quientis, Nqn conuertemini, de tribu in tri- bum, quia vnusquisque in hæreditate tribus suæ paternæ adhærebit, &c. Quæ cùm ita se habeant, quòd quidem iustitia præditus Io- seph esset, ac vitam Legi consentaneam du- ceret, nemini obscurum est. Ex Legis porò præscripto viuens, profectò non aliunde quàm ex sua tribu ortam vxorem despon- debat. Erat autem hæc ex Iuda, populo- que eodem ac familia, hoc est ex Dauide. Ita enim Legis edicto comparatum erat. Quo- circa si Ioseph ex tribu Iuda, atque ex Da- uidis sorte ac familia erat, an non cõsentaneū est Mariam quoque ab iisdem proficisci, præsertim cùm ex eadem tribu Iuda & Da- uidis populo esset, ex quibus Ioseph quo- que ortum trahebat? Perſpicuè siquidem lex ea, quæ prius recitata est, Matrimonij com- mercia cum aliis tribubus inire prohibebat, contraque planè sanciebat, ex sorte ac po- pulo tribus suæ contubernia vitæque con- ſuetudinem inire. Non enim conuertemi- ni, inquit, filiis Iſraēl, de tribu in tribum: quoniam vnusquisque filiorum Iſraēl in pa- ternæ tribus suæ hæreditate adhærebit. Hac proinde ratione illustris etiam hæc virgo ex Dauidis femine erat. Ex quo factum est, vt sponſi genus recenseretur. Nam cùm, de Apostoli sententia, caput mulieris vir sit, ac iuxta Legis præscriptum duò in carne vna futuri sint; atque mulier ea, quæ matrimo- nio cõpulata est, si à pudicæ coniugis offi- cio aberrauerit, adulterij pœna, quemadmo- dum Lex iubet, mulctetur, vt quæ mariti sui corpus iam facta sit, cumque pro capite suo ascripserit, quid tandem afferri potest, quin, cùm capitis genus recēsetur, corpus quoque vnà cum capite recenseri consequatur? Ac proinde hîc quoque Virginem, vt potè Io- sepho coniunctam, oportebat in generis commemoratione simul assumi, quoniam eiusdem cum eo tribus, atque ad eò ex Dau- idis populo ac familia eam fuisse demonstra- tum est. Quandoquidem in eo etiam ora- culo, quod ad eam editum est, vaticinans Gabriel, præter alia hoc quoque dixit, Et

Num. vii.

Eph. 5. Luc. 10.

C βιδ, πῶς ἔχει καὶ τὴν μαριαν ἐν τῇ αὐτῆς ἀρμάρτῳ δίκαιον, καὶ αὐτῆς ἔ-
σαν μάστιγα τῆς ἰσραὴλ φυλῆς, δῆμου
δὲ τῆς δαβιδ, ἢ ἂν καὶ ἰωσήφ ἀρμάρ-
το, σαφῶς τῆς ἀποδοθησόμενης νό-
μου, καὶ μὴ τῆς ἄλλας φυλῆς
ἑπιμύθια ἀνείργοντος, διοικουμένης δὲ
ἀπικρῆς, ἐν τῇ κληρῶ καὶ τῇ δῆμου
καὶ οἰκείας φυλῆς ἡς συμβίωσας ποιῶ-
σται; ἢ γὰρ ἀπειραφίσει, φησὶ τοῖς
υἱοῖς ἰσραὴλ, ἐπὶ φυλῆς εἰς φυλὴν,
ὅτι ἕκαστος ἐν τῇ κληρονομίᾳ τῆς φυ-
λῆς τῆς πατριῆς αὐτῆς ἀποδοθησόμε-
νος οἱ υἱοῖς ἰσραὴλ. καὶ ταῦτα δὲ
οὐ καὶ ἡ ἀειώνιος αὐτῆς παρθένος,
ἐν ἀσπέρματος ἡ τῆς δαβιδ, ὅθεν καὶ
ὁ μητὴρ ἐγενεαλογεῖτο. εἰ γὰρ κεφα-
λὴ τῆς γυναικὸς ὁ ἀνὴρ καὶ τῆς μέγαν ἀ-
πόστολον, καὶ ἑσθίαι οἱ δύο εἰς σάρκα
μία καὶ τῆς μαυρώσεως νόμον, καὶ ἡ με-
μνησμένη ἀνδρὶ ἀφ' ἧς μαριαν, μοι-
χείας ὑπέχει τιμωρίαν καὶ τὸ νόμον, ὡς
τῆς μητρὸς ἢ δὴ σῶμα γεννημένη, καὶ
κεφαλῆ τῶν ἀνδρῶν ὅτι κεφαλὴ τῆς
πῶς ἔχει τῆς κεφαλῆς γενεαλογουμένης
ἐπέχει καὶ τὸ σῶμα τῆς κεφαλῆ συνα-
ρμάρτῳ; ὅτε καὶ αὐτὰ τὴν παρ-
θένον ἔδδ' συνημμένῳ τῷ ἰωσήφ, εἰκό-
τως τῆς γενεαλογίᾳ συναναρμάρτῳ
ὅτι δὲ τῆς αὐτῆς μάστιγα φυλῆς, καὶ
μὴ ἀλλὰ καὶ δῆμου καὶ πατριῆς δαβιδ
ἐποδοθεῖσαν γεννημένη, ἐπειδὴ ἐν τῷ ἀποδοθεῖσαν αὐτῆς ἰσραηλῆσιν, μετὰ τῆς

D οὐ καὶ ἡ ἀειώνιος αὐτῆς παρθένος,
ἐν ἀσπέρματος ἡ τῆς δαβιδ, ὅθεν καὶ
ὁ μητὴρ ἐγενεαλογεῖτο. εἰ γὰρ κεφα-
λὴ τῆς γυναικὸς ὁ ἀνὴρ καὶ τῆς μέγαν ἀ-
πόστολον, καὶ ἑσθίαι οἱ δύο εἰς σάρκα
μία καὶ τῆς μαυρώσεως νόμον, καὶ ἡ με-
μνησμένη ἀνδρὶ ἀφ' ἧς μαριαν, μοι-
χείας ὑπέχει τιμωρίαν καὶ τὸ νόμον, ὡς
τῆς μητρὸς ἢ δὴ σῶμα γεννημένη, καὶ
κεφαλῆ τῶν ἀνδρῶν ὅτι κεφαλὴ τῆς
πῶς ἔχει τῆς κεφαλῆς γενεαλογουμένης
ἐπέχει καὶ τὸ σῶμα τῆς κεφαλῆ συνα-
ρμάρτῳ; ὅτε καὶ αὐτὰ τὴν παρ-
θένον ἔδδ' συνημμένῳ τῷ ἰωσήφ, εἰκό-
τως τῆς γενεαλογίᾳ συναναρμάρτῳ
ὅτι δὲ τῆς αὐτῆς μάστιγα φυλῆς, καὶ
μὴ ἀλλὰ καὶ δῆμου καὶ πατριῆς δαβιδ
ἐποδοθεῖσαν γεννημένη, ἐπειδὴ ἐν τῷ ἀποδοθεῖσαν αὐτῆς ἰσραηλῆσιν, μετὰ τῆς

E μνησμένη ἀνδρὶ ἀφ' ἧς μαριαν, μοι-
χείας ὑπέχει τιμωρίαν καὶ τὸ νόμον, ὡς
τῆς μητρὸς ἢ δὴ σῶμα γεννημένη, καὶ
κεφαλῆ τῶν ἀνδρῶν ὅτι κεφαλὴ τῆς
πῶς ἔχει τῆς κεφαλῆς γενεαλογουμένης
ἐπέχει καὶ τὸ σῶμα τῆς κεφαλῆ συνα-
ρμάρτῳ; ὅτε καὶ αὐτὰ τὴν παρ-
θένον ἔδδ' συνημμένῳ τῷ ἰωσήφ, εἰκό-
τως τῆς γενεαλογίᾳ συναναρμάρτῳ
ὅτι δὲ τῆς αὐτῆς μάστιγα φυλῆς, καὶ
μὴ ἀλλὰ καὶ δῆμου καὶ πατριῆς δαβιδ
ἐποδοθεῖσαν γεννημένη, ἐπειδὴ ἐν τῷ ἀποδοθεῖσαν αὐτῆς ἰσραηλῆσιν, μετὰ τῆς

καὶ τῆς ἀποδοθεῖσαν αὐτῆς ἰσραηλῆσιν, μετὰ τῆς

LUC. 1.

dabit ei Dominus sedem David patris eius. Quidnam hinc docens? Nempe quod David eius, qui ex ea nasciturus erat, parens esset. Et qui tandem alioqui consentaneum erat angelum his ad Virginem verbis uti, nisi quia simul quoque eam ex Davide ortam esse confitebatur? Neque enim ad eam, nisi ex Davide promanasset, ipse dixisset, Dabit ei Deus sedem David patris sui. Cuiusnam enim patris, merito interrogasset Virgo (quæ confitebatur quidem quod virum non cognosceret, intellexerat autem fore ut ex Spiritu sancto conciperet) nisi perspicue ipse ad Davidis filiam loqueretur? Unde non immerito à Luca dictum est, Ascendit autem & Ioseph à Galilea ex ciuitate Nazareth in Iudæam, ut profiteretur in ciuitate David, quæ vocatur Bethlehè, eo quod ipse esset de domo & familia David, cum Maria desponsata sibi, prægnante. Non enim præsentem hunc locum ancipiti sensu legemus, tanquam Maria eo duntaxat nomine vnà cum eo profecta esset, ut nomen suum profiteretur, verum ut quæ etiam ipsa vnà cum Iosepho de Davidis domo ac familia esset. Huiusce quippè interpretationis rationem, ex his quæ in superiori textu subsequuntur, habemus. Manifestè igitur ostensum esse arbitror, Iosephi genus apud Euangelistas non frustra recenseri, ex quo necessariò Virgo quoque à Davide oriunda esse per consecutionem intelligitur, & qui præcellenti miraculo ex ipsa genitus est Christus, antefæcularis Dei filius. Ac quisquis his aduersari nititur, aduersus seipsum potius linguæ mucronem acuerit conatur. Atque à sacrosanctis nostræ caulæ portis foras proiiciatur. Nobis autem, ad quos Dei Verbum missum est, gratiaque & veritas, nihil ultra ea, quæ à nobis dicta sunt, perferutari liceat, Scriptura nimirum altiorum rerum indagatiōe nobis obstruente.

LUC. 2.

Quæ enim tibi præcepta sunt, inquit, ea cogita: & altiora te ne quæsueris. Quamobrem s;ò Iudææ, eorum quæ commemorauimus, vim intellige: nec aduersus veritatē certa. Ancipitem mentem abiice, ac citra vllam dubitationem gratiā ambula, per quam fiet, ut iugi illius, quo litteræ cortex te curuat, vinculis eximaris, Excute velamen: puram eorum quæ scripta sunt lucem

Eccl. 3.

ἀλλαν ἔφησε, καὶ δώσθ' αὐτῷ κλισίος ὁ θεὸς τῆς ἑρώου δαβὶδ τῆ πατρὸς αὐτοῦ. τί διδάσκων ἐπέθετο; ὅτι ἔξ αὐτῆς ἰησοῦς γενήσεται, ὡς πατέρα τὸν δαβὶδ. καὶ πῶς γὰρ ἰὼ ἄλλως ταῦτα εἶπεν τῆ παρθένῳ φάσαι τ' ἀγγέλου, ἢ συνομολογουῦντα δὲ ἄλλον αὐτῆν εἶναι ἐκ δαβὶδ; ἔ γὰρ ἂν μὴ ἐκ δαβὶδ γενήσεται, τὸ δώσθ' αὐτῷ ὁ θεὸς εἰρήκει, τ' ἑρώον δαβὶδ τῆ πατρὸς αὐτοῦ. πῶς γὰρ πατρὸς ἂν εἰκότως ἢ παρθένος ἢ ῥάτωρα, ὁμολογῆσαι μὴ ὅτι ἄνδρα ἔγενήσθη, μαθὲν δὲ ὅτι ἐκ πνεύματος ἁγίου συληθήσεται, εἰ μὴ ἀφ' οὗ τοῦ λόγου ἰὼ πατρὸς ἰησοῦς γενήσεται δαβὶδ λεγόμενος; ἔθεν φησὶν εἰκότως ὁ λεγόμενος ἀνὴρ δὲ καὶ ἰωσήφ ἐκ τῆ γαλιλαίας ἐκ τῆ πόλεως ναζαρέθ εἰς τὴ ἰερουσαλήμ ἀποστράφασθαι εἰς πόλιν δαβὶδ, ἢ πῶς καλεῖται βηθλέεμ, ἀλλὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατρὸς δαβὶδ, (ὡς ἡμαρτὰ τῆ μεμνησμένη αὐτῶν, ὅση ἐγένετο. ἔλεπε γὰρ τίτῳ πατρὸς αὐτοῦ ἀμφιβολίας ἀπεργασόμεθα λέξιν, ὡς τῆ μαρτίας ἀποστράφασθαι μόνον ἀνελεθῆσθαι, ἀλλ' ὡς καὶ αὐτῆς (ὡς τῶ ἰωσήφ ἐξ οἴκου καὶ πατρὸς δαβὶδ, πῶς τοιαύτης ἐρμηνείας τοῖς λόγοις ἐκ τῆ ἀποδοξασμένην ἔχουσιν. δεδειχθῆαι παραχρῆμα σαφῶς ἠροδοτῶν, ὅτι μὴ μάλιστα ἰωσήφ γενεολογεῖται παρὰ τοῖς θεοῖς ἐναγγελιστῶν, ὡς πατρὸς ἀνάγκης καὶ ἢ παρθένος ἀπόγονος ἐκ δαβὶδ, ἐφεπομένως γνωρίζεται, καὶ ὁ κατ' ἰεροχρῆμα γένματος ἐξ αὐτοῦ γεννημένος χριστὸς ἰησοῦς, ὁ τῶ θεῷ πατρὸς αὐτοῦ πατρὸς. καὶ ὁ τῶ τοῖς ἀπὸ λόγου πειράμενος, κατ' ἑαυτοῦ πειράσθαι μάλιστα ἐαυτοῦ γλώττης παρεθῆσθαι τὸ ξίφος, καὶ ἰερῶν ἔξω τῆ ἡμετέρας αὐτοῦ ἐπίσθαι θυρῶν, ἡμῶν δὲ οἷς ὁ θεὸς λόγος ἐξ ἀπετάλη, ἢ ἄλλως καὶ ἢ ἀληθῆρα, μηδὲν ὅτι πλέον τῶν εἰρημῶν ἐξ ἰσοδιερευασθαι, τῆ θείας ἡμῶν γραφῆς ἀποστράφασθαι τῶν βαρυτέρων τῆ ἔρευται. ἀ γὰρ, φησὶν, ἀποστράφασθαι σοι, ταῦτα ἀφανὸς, καὶ ἰνὴ ἰσχυρότερα (καὶ μὴ ζῆται. σὺ οὖν, ὡς ἰσχυρῶς, σὺν τῶν εἰρημῶν τίτῳ δύναμι, καὶ μὴ ζυγομάχαι παρὰ τίτῳ ἀληθῆρα. ἀποδοξασθαι ἀμφιβολοῦν γνώμην, καὶ διηγοῦνται ἀπάσης χρεῖς, τῆ χρεῖς ζυγοῦ, περιελαῖν τὸ κελύμμα, καθάρων δέξαι

ἐπιχειρήσθαι, δι' ἧς λυθήσθαι τῶν δέσμων ἢ γραμματοκρίσθαι ζυγοῦ, περιελαῖν τὸ κελύμμα, καθάρων δέξαι

G

H

I

K

A δέξαι τ̄ γεγραμμένον τὸ φῶς. παρὰ
δραμε ἑσσιαι, καὶ τοῖς ἁγίοις κατέ-
λιπε. γυνὴ δέχου τ̄ λαὸν ἀδικά-
κως τῇ ἀληθείᾳ ἀποδοῦναι. δόξασον,
ἕμνησον τὸν ἔπαι τῶν θεοῦ (καὶ τῶν)
εἶπε μωσαϊκῶς, ἕτος μοῦ θεός, καὶ δο-
ξάσω αὐτὸν, θεός τῆ πατρός μου, καὶ
ὑψώσω αὐτὸν. σοὶ μὲ οὐ αἶν, καὶ παν-
τὶ τῶ βελουδῶ, ταῦτα ἐξέσω καὶ
φρονεῖν, καὶ διδάσκειν ὁμοίως. ἡμῖν δὲ,

B οἷς παλῆς ἐνεσημάνθη τ̄ ἀληθείας τὸ
φῶς, ἡ χολή γε τῶ πλείω διερευνη-
σθαι, καὶ πρὸς ἀπειρον διεξαγαγεῖν τ̄
λόγον, εὐκρινῶς ἀγαθὸν, καὶ ὡς εὐπετές
ἴδι, τῆς ἀληθείας, ὡς δεῖ, ρεῖσις, ὅτι
μη πανηγυρίζον ἐβέλωντας, εἰς συζη-
τήσεως κατατείνῃ τοῖς λόγοις εἰκόσ.
ἀνακόλθου γὰρ. ἀλλ' ὅτι τῶ νό-
σαν ὁ λόγος ἴπαι, καὶ τῶ ἡμέρας ἐξί-
τω μυστήρια, εἶσω μάλιστα ἵερῶν ἐπαι-
σις, καὶ πῆ πρὸς ἡμᾶς χαροποιῶν
πρὸς φωνήσις ὅτι φθεγγμα. χαρίζε δὲ
καὶ σικρήτατε. πάρεσι γὰρ τὸ πρὸς-
δοκίμωον. πρὸς πλῶν δὲ ἀνάλησις,
πρὸς τῶς ἵερῶς ἡ λύβωσις, ἐν χερ-
σῶν ἡ σωτηρία. πῶς, καὶ τίνα τρῶσις
ἀκούσωμεν τῶ δαβὶδ λέγοντος ὁ θεός
ἐμφανῶς ἤξῃ. ποθεν ἤξῃ, καὶ πῶς, ἐξ
ερανε τε, καὶ κατ' ἡμᾶς. ἐξ ερανε μὲ
ἀσωμάτως, κατ' ἡμᾶς δὲ, χηματα καὶ

C φύσῃ καὶ εἶδει τῶ κατ' ἡμᾶς. τὸ το δὲ
πῶς αἰ γένοιτο, μη σεαρχωμένῃ θεῷ,
οὐ γὰρ γυνὴ τῇ θεότητι δυνατὸν ὀ-
ρεῖσθαι θεόν, εἰ μὴ τῶ ἡμετέρῳ φυ-
ράσματι συμπλακῆς ἐνάσῃ τῇ κατ'
ἡμᾶς γενόμενος κατ' ἡμᾶς, τ̄ ἀμαρ-
τίας διχα, ἡ δὲ ἴλοι ὑπερὸν ἔσ πλάσ-
ματος, ὁ δεωότης τῶ πλάσματος,
εἶσται τῶ πλάσματι, ἵνα σώσῃ τὸ
πλάσμα. ποδ, καὶ πότε; ἐν τῶ παρ-
θενικῷ χαρίζω, καὶ πρὸς τῶ τέλει τῆς
χηρῶν, ὅτε ἤξῃ αὐτὸν ὁ δαβὶδ πρὸς-
γόμενος. καὶ τῶτό ὅτιν ὁ πανηγυρίζο-
μῶν σήμερον, τὸ τ̄ παρθεῖν γενέθλιον,
τὸ τῆς εορτῆς πρὸς εὐδοκίαν, καὶ τῆς χη-
ρῶν μυστηρίῳ πρὸς ἰμῶν. εἶδει γὰρ
πρὸς τοῖμαθῆσαι τῶ βασιλεῖ τὸ πα-
λάτιον, εἶψ ἔπαι παρῆναι τ̄ βασι-
λέα. εἶδει πρὸς φανθῆσαι τῶ βασιλῆα
σάργα, εἶψ ἔπαι γεννηθῆσαι τὸ
βασιλεῖον βρέφος. καὶ τέλος εἶδει
πρὸς φανθῆσαι τὸν πηλὸν, καὶ τότε
παρῆναι τὸν κερῆμα. εἰκότως οὐκ ἰωακείμ ὁ θαυμάσιος, καὶ ἡ σύνοικος ἄννα, θείας

D οἷς παλῆς ἐνεσημάνθη τ̄ ἀληθείας τὸ
φῶς, ἡ χολή γε τῶ πλείω διερευνη-
σθαι, καὶ πρὸς ἀπειρον διεξαγαγεῖν τ̄
λόγον, εὐκρινῶς ἀγαθὸν, καὶ ὡς εὐπετές
ἴδι, τῆς ἀληθείας, ὡς δεῖ, ρεῖσις, ὅτι
μη πανηγυρίζον ἐβέλωντας, εἰς συζη-
τήσεως κατατείνῃ τοῖς λόγοις εἰκόσ.
ἀνακόλθου γὰρ. ἀλλ' ὅτι τῶ νό-
σαν ὁ λόγος ἴπαι, καὶ τῶ ἡμέρας ἐξί-
τω μυστήρια, εἶσω μάλιστα ἵερῶν ἐπαι-
σις, καὶ πῆ πρὸς ἡμᾶς χαροποιῶν
πρὸς φωνήσις ὅτι φθεγγμα. χαρίζε δὲ
καὶ σικρήτατε. πάρεσι γὰρ τὸ πρὸς-
δοκίμωον. πρὸς πλῶν δὲ ἀνάλησις,
πρὸς τῶς ἵερῶς ἡ λύβωσις, ἐν χερ-
σῶν ἡ σωτηρία. πῶς, καὶ τίνα τρῶσις
ἀκούσωμεν τῶ δαβὶδ λέγοντος ὁ θεός
ἐμφανῶς ἤξῃ. ποθεν ἤξῃ, καὶ πῶς, ἐξ
ερανε τε, καὶ κατ' ἡμᾶς. ἐξ ερανε μὲ
ἀσωμάτως, κατ' ἡμᾶς δὲ, χηματα καὶ

E φύσῃ καὶ εἶδει τῶ κατ' ἡμᾶς. τὸ το δὲ
πῶς αἰ γένοιτο, μη σεαρχωμένῃ θεῷ,
οὐ γὰρ γυνὴ τῇ θεότητι δυνατὸν ὀ-
ρεῖσθαι θεόν, εἰ μὴ τῶ ἡμετέρῳ φυ-
ράσματι συμπλακῆς ἐνάσῃ τῇ κατ'
ἡμᾶς γενόμενος κατ' ἡμᾶς, τ̄ ἀμαρ-
τίας διχα, ἡ δὲ ἴλοι ὑπερὸν ἔσ πλάσ-
ματος, ὁ δεωότης τῶ πλάσματος,
εἶσται τῶ πλάσματι, ἵνα σώσῃ τὸ
πλάσμα. ποδ, καὶ πότε; ἐν τῶ παρ-
θενικῷ χαρίζω, καὶ πρὸς τῶ τέλει τῆς
χηρῶν, ὅτε ἤξῃ αὐτὸν ὁ δαβὶδ πρὸς-
γόμενος. καὶ τῶτό ὅτιν ὁ πανηγυρίζο-
μῶν σήμερον, τὸ τ̄ παρθεῖν γενέθλιον,
τὸ τῆς εορτῆς πρὸς εὐδοκίαν, καὶ τῆς χη-
ρῶν μυστηρίῳ πρὸς ἰμῶν. εἶδει γὰρ
πρὸς τοῖμαθῆσαι τῶ βασιλεῖ τὸ πα-
λάτιον, εἶψ ἔπαι παρῆναι τ̄ βασι-
λέα. εἶδει πρὸς φανθῆσαι τῶ βασιλῆα
σάργα, εἶψ ἔπαι γεννηθῆσαι τὸ
βασιλεῖον βρέφος. καὶ τέλος εἶδει
πρὸς φανθῆσαι τὸν πηλὸν, καὶ τότε
παρῆναι τὸν κερῆμα. εἰκότως οὐκ ἰωακείμ ὁ θαυμάσιος, καὶ ἡ σύνοικος ἄννα, θείας

excipe. Umbras præteri, ac figuras relinque.
Nudam gratiam accipe. Sine vlla animi am-
biguitate ad veritatem accede. Eum, qui
hæc ita fanxit, lauda & prædica. Dic Mo-
faicum in modum: Hic Deus meus, & glo-
rificabo eum, Deus patris mei, & exalta-
bo illum. Tibi igitur & cuius alij hæc &
fentire, & eodem modo docere liceat. No-
bis autem, in quibus, veritatis lumen fir-
mè consignatum est, plura perscrutari non
vacat, sermonemque in infinitum produ-
cere, ac præsertim luculenter & quàm fac-
ilimè fieri poterat, demonstrata veritate.
Neque enim conuenit, vt qui concionari
ac festa celebrare volunt, orationes suas in
quæstiones compellant. Id enim minimè
consentaneum est. Verumenimuerò ad cur-
riculum sese referat oratio, ac dici huiusce
mysteria commemoret, præsertim intra fo-
res stantis, atque læto quodam sermone
ad nos in hunc modum vtentis. Gaudete,
& exultate: adest enim quod expectabatur.
Pro foribus est in pristinum statum reuo-
catio, pro foribus redemptio, in manibus
salus. Quonam autem modo, Dauidem di-
centem audiamus, Deus manifestè veniet.
Vnde tandem veniet, & quonam modo?
E cœlo, & instar nostri. E cœlo quidem,
incorporeo modo: instar autem nostri, hoc
est in habitu & natura ac forma nostræ simi-
li. Hoc autem què tandem fieri queat, ni-
si incarnato Deo? Neque enim fieri pote-
rat, vt Deus pura & nuda diuinitate cer-
neretur, nisi nostræ massæ adnexus? per
humanitatis vnionem instar nostri fieret,
duntaxat excepto peccato. Itaque figmen-
ti dominus, totius figmenti causâ cum fi-
mento copulatur, vt figmento salutem
comparat. Vbinam hoc, & quo tempore?
In virginea regione, & ad extremum tem-
porum, tum scilicet cùm eum venturum
esse prædixit Dauid. Atque hoc est, quod
hodierno die lætis animis celebramus, nem-
pè Virginis natiuitas, festorum anteam-
bulo, mysterij Christi præludium. Oportebat
enim prius palatium parari: atque ita re-
gem adesse. Oportebat prius regionum in-
cunabulorum fascias contexti: atque ita de-
mum regium infantem in lucem edi. De-
nique prius oportebat argillam misceri: ac
tum figulum præstò esse. Meritò proinde
vir diuinus Ioachim, & Anna ipfius vxor,

Exod. 15.

Psal. 5.

Disputa-
tiones pu-
blicas con-
cionibus
parum cõ-
ueniunt.

Psal. 49.

Maria uc.
tura regina.

diuinā prouidentia vocati, precationis fructum perceperunt, hanc inquam naturā reginam, ac nostrā massā primitias, cuius natalē diem agimus, atque incunabula honore complectimur, eamque, quæ hinc profecta est, collapsi nostri generis excitationem, & in integrum restitutionem veneramur. Iam enim id quod nobis cognatum est, deificationis initium sumit. Iam pristina sterilitatis vincula soluuntur: & quæ liberis carebat, mater efficitur, & pulchra prolis parens ea, quæ filiorum expers erat, inuenitur, gaudetque Anna virginem infantem lactans. Iam sterilitatis meatus obstruuntur, & fecunditatis venæ tument, & sterilis partus virginis miraculum antecedit. Nam si magnum est sterilem gignere, an non multo maius censendum est virginem parere? Et quidem illa, ut mater effecta est, non iam sterilis mansit: at ea, quæ sine virili opera peperit, virgo rursus mansit, quippe quæ, nec ventre corrupta fuerit, & ea, quæ in matres cadunt, effugerit. Verum alterum post, alterum ante contigit. Posterioris enim exemplum prius erat. Conueniebat enim vñs, per quem omnia, & in quo omnia, utpote naturæ dominus, in aua sua nouum miraculum designaret, eamque, quæ sterilitate laborabat, matrem redderet, atque ita deinde in matre leges naturæ immutaret, ac virginem matrem efficeret, & virginittatis signacula obfignaret. Huiusmodi scilicet est Virginis natiuitas, hoc festi huiusce caput, nempè Dei foederum cum hominibus initorum refrecta memoria, earum rerum quæ prædictæ fuerant, demonstratio, absconditi mysterij patefactio ac finis, totius humani generis visitatio, in qua nos, qui prius in tenebris & mortis umbra sedebamus, visitati, per eamque collustrati fumus, inaccessō videlicet eius lumine perfusi, qui ex alto nobis ortus est, hoc est Christi Iesu, omnium nostrum Domini ac Saluatoris Dei. Ipsi gloria & honor & imperium cum sempiterno Patre ac viuifico Spiritu, nunc & semper & in secula seculorum, Amen.

Rom. II.

Eph. 3.

Luc. I

I. Tim. 6.

ἑπιφροσύνης θεοκλυτοῦ μύηροι, καὶ ἄπο
 πόν εὐχῆς ἐπιρί(α)το. αὐτῷ δὲ λέ-
 γω ἡ βασιλίδα τῆς φύσεως, τὴν ἀ-
 παρχὴν τῆς ἡμετέρας φυράματος, ἧς
 τὸ γενέσιον ἀγρυμνακὶ μῦθων τὰ
 ἀπάρχανα, καὶ τὴν ἐντεῦθεν ἀρρη-
 νῶν τῶ γενέσι ἀνάχνησιν. ἀρρη γὰρ
 τὸ καὶ ἡμᾶς ἀγγεῖες ἀρχὴν λαμ-
 βάνη θεώσεως. ἀρρη δευτὰ ἡ ἀρρη ἀ-
 γόνος πηρώσεως λύοναι, καὶ μητὴρ ἢ
 ἀτεκος γένεαι, καὶ κελί(τ)ταις ἢ ἀ-
 παμ εὐλόσεσαι, καὶ χαρῆ παρθέσιον
 βρέφος ἄνα ἡγλά(τ)σαι. ἀρρη πόροι
 σειρώσεως ἀποφρα(τ)σί(τ)σαι, καὶ φλέβες
 τεκνογονίας ἀσασφρα(τ)σαι, καὶ ἀρρη
 φθάνη τὸ ἢ ἀτεκος κῆμα, ἢ παρ-
 θέσις τὸ γαῖμα. εἰ γὰρ μέγα τὸ τει-
 ραν ἡμῶν, πῶς ἢ μείζον τὸ παρθέσιον
 τεκεῖν; καὶ τοῖ ἢ μὴ ἀποδεί(τ)σεισι μη-
 τηρ, ἐκέπ(τ) ἔμεινε σείρα. ἢ δὲ, ἀνά-
 δρας τεκοδοσα, παρθέσις ἔμεινε πά-
 λιν, μήτε φθαρείσει τιμὴν ἡμῶν, καὶ
 ἀμπερῶν φυροδοσα. ἀλλὰ τὸ μὲν ἕτε-
 ρον, τὸ δὲ ἑσπότερον. Ἐποδείγμα
 γὰρ ἡμῶν τῶ δευτέρου τὸ ἑσπότερον. ἔ-
 παρτε γὰρ τῶ δὲ ἢ ἡμῶν πά(τ)σαι, καὶ
 ἐν ἡμῶν πά(τ)σαι, ὡς ἡ φύσεως δευ-
 τηρ, ὅτι τῆ ἀρρημῶσι νεύρη(τ)σαι τὸ
 γαῖμα, καὶ σείρα ἢ ἀρρη ἀποδεί(τ)σαι μη-
 τηρ. εἰ ἢ ἔπος ὅτι μητὴρ ἢ ἡ φύ-
 σεως κηνοτομῶσι θεομᾶ, καὶ παρ-
 θέσιον ἀποδεί(τ)σαι μητὴρ, καὶ παρθε-
 νίας ἑποφρα(τ)σί(τ)σαι ἡ σήμαν(τ)σαι. τοι-
 οδοτὸν τὸ ἢ παρθέσις γενέσιον, τῶ τὸ
 εὐορτῆς τὸ κεφάλαιον, ἢ τῶ ἀρρη
 κῶν τῶ θεῶ ἀνθρώποις ἀνάμνη-
 σις, ἢ τῶ ἀρρημῶσι τῶ ἀρρημῶσι
 ἔσι, ἢ ἢ ἀποκεκρυμμένους μυστηρίους φα-
 νήρωσις καὶ τέλος, ἢ παρθέσις τῶ γενέσι
 ὅτι σκε(τ)σαι, ἐν ἢ ἐπεσιεφθημῶν, καὶ δὲ
 ἢς κηνοτομῶσι ἀρρημῶν, οἱ ἀρρη ἐν σκό-
 τη καὶ σκιά τῶ ἀνάτου κηθημῶν, τῶ
 ἀδύτω φωτὶ κηταφθημῶν, τῶ ἔξ
 ἡμῶν ἡμῶν ἀνατεῖλαντος χηροῦ ἡ-
 σῶν τῶ πάντων ἡμῶν δευτῶν, καὶ σα-
 πτήρος θεῶ. αὐτῶ ἢ δόξα καὶ ἢ πμῶν,
 καὶ τὸ κράτος, σὺν πατρὶ τῶ ἀνάρχῶ
 καὶ τῶ ζωοποιῶ αὐτῶ πνῦματι, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοῖς αἰῶνας τῶ αἰῶνων. ἀμῶν.

G

H

I

K

SCHOLIA IN PRAECEDENTEM ORAT.

t. à Deo

A 1. à Deo excruciatifuerunt) Si hîc locus cõiecturæ sit, pro *κολάσαντος, καλέσαντος* fortasse non incommodè legi posse existimem. Hæc enim particula *καίτοι* hanc lectionem postulare videtur. Exaggrat enim Iudæorum perfidiam Damascenus, qui Deum per tot supplicia eos ab idolorum cultu reuocantem audire neglexerint. Hoc autem loco Nazîzenum imitatur, qui Orat. de Pasch. eodem sermonis genere vtitur, cum generis humani in sceleribus pertinaciam infectatur, quod permultis cruciatuum generibus eruditum, ad meliorem propterea mentem minimè redierat, cum tamen id esset, quod Deus in huiusmodi suppliciis inferendis sibi proponeret. Videntur autem hæc verba *καίτοι παύσασθαι*, vsque ad illa, *μικέτι φιλοχρινέσθαι*, per parenthesis legenda. 2. orationis iactum) Pro *βελίω* hoc loco *βολίω* lego, vt sagittam significet. Ita enim legendum esse aperte indicat verbum *επαφίμυ*. 3. si ipsorum fratres) Legendum hîc in Græco est *επιγαίον*, vt sensus aperte ostendit. 4. quod à viro quodam) Africanum innuere videtur, cuius de hac re verba in medium profert Eusebius lib. 1. Eccles. hist. cap. 7. Hanc porro ipsius rationem, quibus argumentis conuellere nitatur Osiander, vide apud Melchiorrem Canum lib. 11. De locis Theolog. cap. 5. vbi etiã ipsis eruditissimè respondet. 5. tria hæc clamoris mysteria) Eo loco doctissimus Interpres Vairlenius annot. 29. clamorem illum ab Ignatio significari existimat, quem Christus iam spiritum in cruce emittens edidit. Cui tamen opinioni vix assentiri possum. Neque enim ad Christi clamorem D. Mariæ virginitas & partus vlllo pacto referri posse videntur, quæ tamen inter *χράνυμις μυστήρια* recenset Ignatius. Itaque simpliciter idem esse puto clamoris mysteria, ac si dixisset, alta voce prædicanda. Hoc enim velut per admirationem dicit vir sanctissimus, nempe tria mysteria, altissima prædicatione digna, ita peracta fuisse, vt diabolus profusus laterent. Expungenda autem hoc loco est vox *τες* ante *επαφίμυ*. Hanc enim nec Græci Ignatij codices, nec vetus etiam Interpres agnoscunt. 6. Oportebat enim palatium) Eandem causam affert Gregorius Theologus, cur hæc omnia inferiora ante hominem condita fuerint.

SANCTI PATRIS NOSTRI IOANNIS
Damasceni, de dormitione sanctissimæ Dei genitricis,

ORATIO PRIMA.

D Græcis has duas Orationes ab illustrissimo atque omni doctrina genere instructissimo & ornatissimo Cardinali Sirleto accepti. Eas porro iam pridem quidem verterat Raphael Volaterranus: sed, ne quid grauius dicam, suo more. Iam enim quid de ipsius interpretationibus sentiret, abundè testatus est Erasmus.

MEMORIA iustorum cum laudibus, vt inquit sapientiæ laude præstantissimus Salomon. Pretiosa enim in conspectu Domini mors sanctorum eius, quemadmodum à Dei parente Dauide antè dictum est. Si igitur eorum omnium, qui iustitiam coluerunt, memoria laudibus celebranda est, ecquis tãdem iustitiæ fonti, ac sanctitatis thesauro, laudem non adhibeat? non vt ei gloriam afferat, verum vt ipse sempiternam gloriam consequatur. Neque enim alioqui nostra laude & prædicatione opus habet illud gloriæ Domini tabernaculum, illa Dei ciuitas, de qua gloriosa dicta sunt: velut ad eam his verbis vtitur Dauid, Gloriosa dicta sunt de te ciuitas Dei. Eqquam enim aliam Dei, oculorum obtutum ac circumscriptionem omnem fugientis, atque omnia pugillo suo complectentis, ciuitatem intelligemus, quàm eam, quæ verè, ac modo naturam & essentiam superante, illud omni essentia præstantius Dei Verbum ac Deum citra vllam circumscriptionem suscepit, de qua gloriosa ab ipso Domino dicta sunt? Quid enim ad laudem gloriamque illustrius, quàm antiquum illud ac verum Dei consilium excepisse? Hanc non hominum lingua, non mundo sublimior angelorum mens, sat dignis laudibus efferre potest: per quam Domini gloriam perspicuè intueri nobis datum est. Quid ergo? An quia eã pro dignitate laudare minimè possumus, idcirco metu repressi,

Pro. 16.
Psal. 115.

Maria iustitiæ fons.

Psal. 36.

Esa. 40.

Esa. 25.